

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Hierakosophion

Demetrius <Pepagomenus>

Lvtetiae, 1612

Demetrii Cp. De re Accipitraria.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12846

DEMETRII · C̄P.

De re Accipitraria.

DEMETRII CP

Dei Accipitrinis

CAPITA

LIB. DE RE ACCIPITRARIA.

- QVA ratione & quo tempore capiendi sunt accipitres. 2
- ij. De eligendo accipitre. 6
- iiij. De discrimine accipitrum. 7
- iiij. Si velis emere accipitrem, quibus signis cognoscatur, vtrum sanus sit, an agrotus. 8
- v. De aucupio, educatione, & cicuratione accipitrum. 9
- vj. Quomodo dirigendi & docendi venari, & qua ratione accipitribus venantibus auxiliari oportet. 13
- vij. Ad accipitrem, qui sit difficulter reuocatus. 18
- viiij. Si accipiter magna alarum distractione euolare contendit. 18
- ix. Contra eiulatum. 19
- x. Ad accipitrem incitandum ad aucupium, qui aucupandi studio non tenetur. ibid.
- xj. Quomodo post venationem accipitres recipiendi, nutriendi, & in quas caueas includendi. ibid.
- xij. Quo remedio pinnæ celeriter mutantur. 22
- xiiij. De moderatione & mensura cibi. 23
- xiiij. Quota hora pascendus. 24
- xv. Quibus cibis abstinere debet, & quâ ob causam. ib.
- xvj. Qui cibus commodus, & quo tempore dandus. 25
- xvij. Amissis veteribus plumis, vt nouæ celeriter nascantur. ibid.
- xviiij. Vt celeriter crescant. 26
- xix. Quæ purgatio danda viginti diebus, antequam in-

CAPITA LIB.

cludatur accipiter.	ibid.
xx. Ad excacationem pinnarum.	ibid.
xxj. Quicibi idonei accipitribus.	ibid.
xxij. Quomodo capitis dolor cognoscatur, & sanetur.	29
xxiij. De capitis dolore ob venarum obstructionem.	30
xxiiij. Destillationis cognitio & cura.	31
xxv. Ad destillationem capitis remedium.	32
xxvj. Medicamentum trypherum ad grauedinem capitis.	ibid.
xxvij. Aridum medicamentum.	33
xxviij. Remedium ad destillationem.	ibid.
xxix. Ut pituita capitis subsistat.	ibid.
xxx. Medicamentum, quod omni tempore tuetur contra omnem morbum accipitres, & quod omnem liquorem ex capite detrahit: purgat etiam defluxum in oculos.	ibid.
xxxj. Ad grauedinem capitis.	34
xxxij. Medicamentum aridum purgans caput accipitris, & pituitam.	ibid.
xxxiiij. Medicamentum omni tempore purgans caput accipitris.	35
xxxiiij. Ad accipitrem, qui plumas mutauit, tuendum contra omnem morbum.	ibid.
xxxv. Ad conseruandos pullos accipitrum.	36
xxxvj. Remedium ad morbum comitiale.	ibid.
xxxvij. Si conuulsionibus corripitur.	ibid.
xxxviiij. Quibus subita vertigines obuersantur.	ibid.
xxxix. Remedia ad oculos.	37
xl. De albugine oculorum.	ibid.
xlij. Si inalbescit oculus, vel ab ictu, vel à sanguine.	38
xliij. Remedium ad quemuis ictum oculorum accipitris.	39
xliij. Ad inflammationem oculorum.	40
xliiij. Ad repentinam inflammationē oculorum.	ibid.
xliv. Ad fluxiones oculorū adustione reprimendas.	ib.
xlvj. Aduersus oculorum debilitationem.	40

DE RE ACCIPITR.

xlviij.	Ad oculos qui ex offensione externa sanguine suffusi sunt.	41
xlviij.	Ad suffusionem oculorum.	ibid.
xlix.	Ad visum debilitatum fumo.	42
l.	Medicamentum ad purgandam visus debilitationem.	ibid.
lj.	Ad vermes oculorum.	43
lij.	Ad oculorū pituitam spumēā & glutinosam.	44
liij.	Vt accipitri sanguis mittendus sit.	ibid.
liiij.	Ad accipitrem difficulter audientem.	ibid.
lv.	Ad eum qui ex fumo ægrotat.	45
lvj.	Remedium ad eundem.	46
lvii.	Qua ratione destillatio & grauedo generantur, cognoscuntur, curantur.	47
lviii.	Ad aridam pituitam.	ibid.
lix.	Vnguentum hybernum ad omnem destillationem.	48
lx.	Aliud remedium ad siccam pituitam.	49
lxi.	Aliud remedium.	ibid.
lxii.	Medicamentum, quod innoxium tuetur ab omni destillatione.	51
lxiii.	Commune remedium, ne vlla destillatione accipiter facile lædatur.	ibid.
lxiiii.	Medicamentū ad siccam pituitam accipitris.	52
lxv.	De pituita continua.	ibid.
lxvi.	De pituita humida.	53
lxvii.	De molli & humida destillatione.	55
lxviii.	Ad humidæ pituitæ orientia tubera.	57
lxix.	Ad inflammationem narium.	ibid.
lxx.	Ad destillationem tollendam, quæ per nares mucum reddit.	ibid.
lxxi.	Cum ex naribus liquor redditur.	58
lxxii.	De thoracis pituita.	ibid.
lxxiii.	Auxiliū aduersus pectoris & thoracis pituitā.	59
lxxiiii.	De occulta pituita.	ibid.
lxxv.	De morbis oris.	61

CAPITA LIB.

- lxxvi. De vlceribus manantibus, quas græci ἀπδαί vo-
cant, tum de paulo durioribus vlceribus subalbidis,
quas græci ψόσπαρας vocant. ibid.
- lxxvii. Ad pustulas accipitris. 63
- lxxviii. Ad recinentem & stertentem accipitrem. ibid.
- lxxix. Quomodo morbi pulmonis cognoscantur, gi-
gnentur, curentur. 64
- lxxx. Ad angustias pectoris. 65
- lxxx. Ad anginam. ibid.
- lxxxii. Ad obsessas fauces. ibid.
- lxxxiii. Remedium aduersus sitim. 66
- lxxxiiii. Remedium contra abscessus. 67
- lxxxv. Quibus signis cognoscatur interior accipitris
ægritudo, vnde oriatur, & quo modo curari debeat. ib.
- lxxxvi. Ad occultum morbum accipitris. 68
- lxxxvii. Ad molestias & anxietatē tollendas. ibid.
- lxxxviii. Ad morbos latentes, & plagas intestinas. 69
- lxxxix. Ad tabescentem. 70
- xc. Aduersus omnem morbum accipitris. ibid.
- xc. Quomodo pinguem accipitrem, & venandi ne-
gligentem extenuari, & cupidum aucupandi reddere
conueniat. ibid.
- xcii. Ad extenuatum ex obscura causa. 71
- xciii. Ad æstus accipitris. ibid.
- xciiii. Aduersus bilem. ibid.
- xcv. Ad refrigeratum. ibid.
- xcvi. Remedium aduersus bilem. 72
- xcvii. Defatigato remedium. ibid.
- xcviii. Ad inflationem. 73
- xcix. Stomacho male affecto remedium. 74
- c. Stomachus quando non est cibi tenax & debili-
tatus, fastidit cibum, vnde cognoscatur, quomodo
curetur. ibid.
- ci. Quomodo cognoscatur cruditas, & quibus re-
mediis curetur. 76
- cii. Ad eum qui concoquit quidē, sed carnē rejicit. 77

DE RE ACCIPITR.

ciii.	Ad eum, qui non concoquit.	ibid.
ciiii.	Ad nauseantem.	78
cv.	Ad eum qui euomit cibum.	ibid.
cvi.	Ad cruditatem & nauseam, alia remedia.	ibid.
cvii.	Adhuc de vomitu.	79
cviii.	Ad male affectum iecur.	ibid.
cix.	De tineis siue lumbricis.	80
cx.	Remedium ad intestinum.	81
cxii.	Quomodo calculosi cognoscantur, & qua ex causa calculi oriantur.	ibid.
cxiii.	Ad lumbaginem.	85
cxiiii.	Ad lumbaginem & pinnarum relaxionem.	ibid.
cxv.	Ad scabiem.	86
cxvi.	Ad lichenas.	ibid.
cxvii.	Aduersus pediculos remedia.	87
cxviii.	Ad horrorem.	88
cxix.	Item ad horrorem.	ibid.
cxix.	Ad defluxionem pinnarum.	89
cxx.	Quomodo & corrodantur pinnæ accipitrum & curentur.	ibid.
cxxi.	Si pinnæ inflationibus turgeant.	90
cxxii.	Ad eum qui suas pinnas rodit.	ibid.
cxxiii.	Ad refractas pinnas.	ibid.
cxxiiii.	Decidentium pinnarum remedium.	ib.
cxxv.	Ad defluxionem pinnarum.	91
cxxvi.	Ad fluxionibus laborantem, & ob fluxiones pinnas amittentem.	ibid.
cxxvii.	Ad fractas pinnas remedium.	ibid.
cxxviii.	Ad fractas pinnas remedium.	92
cxxix.	Quomodo inferendæ sint pinnæ remiges nun- cupatæ.	93
cxxx.	Ad lacerationem accipitris.	ibid.
cxxxi.	Ad dilacerationem.	95
cxxxii.	Ad plagam aut rupturam accipitris.	96
cxxxiii.	Ad detractam pellem.	ibid.
cxxxiiii.	Si accipiter ictus fuerit, dum contendit cum	

CAPITA LIB.

auibus.	96
cxxxv. Ad laceratum à cane aut ab aquila.	97
cxxxvi. Ad plagam accipitris.	ibid.
cxxxvii. Quæ ex causa frangatur aut luxetur accipiter, & quomodo curandus sit.	98
cxxxviii. Ceratum ad fractum pedem.	ibid.
cxxxix. Alia compositio Phœnicæ.	99
cxl. Aliud ceratum siue allinamentum.	100
cxli. Malagma.	ibid.
cxlii. Ad fractum pedem.	101
cxliii. Quæ fracta sanari possint, & quæ insanabilia sint.	ibid.
cxliiii. Ad luxatum pedem.	102
cxlv. Malagma	103
cxlvi. De tumore seu spongia.	ibid.
cxlvii. Ad tumentem pedem.	ibid.
cxlviii. Si talus luxatus aut inflammatus sit.	104
cxlix. Ad inflammationem.	ibid.
cl. Ad vulneratos nervos.	ibid.
cli. Ad fornicationem.	105
clii. Ad clauos.	ibid.
cliii. Ad pedum dolorem.	ibid.
cliiii. Ad fluxionem quæ decidit in pedes.	106
clv. Ad vngues remedium.	ibid.
clvi. Ad flectendum rectum vnguem.	107
clvii. Quomodo accipiter emittendus in perdices.	108

CAP. AL. LIB.

A D difficultatem respirandi.	121
ij. Ad difficultatem spirandi optimum remedium.	ibidem.
iiij. Ad difficultatem spirandi & spongiam.	122
iiiij. Ad difficultatem spirandi remedium.	ibid.
v. Ad omne genus difficultatis spirandi.	223
vj. Aliud	

DE RE ACCIPITR.

vj.	Aliud remedium, quod Gregorius composuit.	123
vij.	Ad difficultatem spirandi pituitosam.	124
viiij.	Ad difficultatem spirandi ex capite manentē.	125
ix.	Ad difficultatem spirandi manantem ex interioribus partibus.	ibid.
x.	Ad eum qui ex pectore strepit.	126
xj.	Ad vulnera tincolarum.	ibid.
xij.	Ad choleram.	127
xiiij.	Ad exsiccandam pituitam.	ibid.
xiiij.	Ad stertentem & recinentem ex pectore.	128
xv.	Ad spongiam.	130
xvi.	Ad clauos.	131
xvii.	Ad febrem.	ibid.
xviii.	Ad vlcus.	132
xix.	Ad tumorem nuncupatum cœlen.	133
xx.	Remedium accipitris lente comedentis.	ibid.
xxi.	Ad tineas seu lumbricos.	134
xxii.	Ad faucium pustulas crebris tumoribus exasperatas.	ibid.
xxiii.	Ad suppressam aluum.	135
xxiiii.	Ad calculos & difficultatem vrinandi.	136
xxv.	Ad albugines ictusque oculorum.	137
xxvi.	Ad cataractas oculorum.	138
xxvii.	Ad morbum accipitris.	ibid.
xxviiij.	Ad dolorem capitis.	ibid.
xxix.	Ad fluxionem capitis.	139
xxx.	Ad occultum morbum.	ibid.
xxxi.	Ad pituitam siccam.	140
xxxii.	Ad pituitam mollem, quæ liquida per nares defertur.	141
xxxiii.	Ad grauedinem.	ibid.
xxxiiii.	Ad pituitam occultam.	142
xxxv.	Ad pituitam spiritum elidentem.	ibid.
xxxvi.	Ad pituitam proficiscentē ex dolore capitis.	ib.
xxxvii.	Ad pedis dolorem.	143
xxxviii.	Aduersus pediculos.	144

★ ★

CAPITA LIB.

xxxix.	Ad luxatum.	ibid.
xl.	Ad fractum.	145
xli.	Ad fractum crus.	ibid.
xlii.	Ad accipitrem aucupari nolentem.	146
xliiii.	Ad euulsionem vnguium.	ibid.
xliiiii.	Ad tremorem accipitris.	147
xlv.	Ad vulnus accipitris.	149
xlvi.	Ad mutandas pinnas.	ibid.
xlvii.	Ad accipitrem mutandum varie.	ib.
xlviii.	Si vulneratus sit à grue.	150
xlix.	Ad interiora rupta.	ibid.
l.	Ad dolores lumborum.	151
li.	Ad tubera pedum.	152
lii.	Ad tubera & rimas pedum.	ibid.
liii.	Ad pustulas.	153
liiii.	Ad accipitrem defugientem aucupia.	ibid.
lv.	Ad sitim accipitris.	ib.
lvi.	Ad debilitationem & languorem accipitris.	154
lvii.	Ad neruos læfos.	ibid.
lviii.	Ad vitreaginem oculorum.	155
lix.	Ad accipitris frigus.	ibid.
lx.	Ad tardam aluum deijciendam.	156
lxi.	Ad tubera pedum.	ibid.
lxii.	Ad vermiculos pinnarum.	ib.
lxiii.	Ad dolorem maxillæ.	157
lxiiii.	Ad debilitationem.	ibid.
lxv.	Ad lippitudinem.	ib.
lxvi.	Ad læsionem axillarum.	ib.
lxvii.	Ad accipitrem , qui tarde progreditur ad prædam. & simul pedem refert.	158
lxviii.	Ad eum qui visco oblitus sit.	ibid.
lxix.	Ad eum qui ægrotat ex aucupio.	ib.
lxx.	Ad eum quem velis educere ex cellula pinnarum mutatoria.	ib.
lxxi.	Ad oscitantem.	ib.
lxxii.	Ad vlcera crebris tumoribus exasperata.	159

DE RE ACCIPITR.

lxxiii.	Ad eum, qui decidit in aquam cum ansero.	ibid.
lxxiiii.	Si nolit comedere.	160
lxxv.	Si à lepore male affectus est.	ibid.
lxxvi.	Ad obstrepentem & voce elisa recinentem.	ib.
lxxvii.	Ad dysenteriam.	ib.
lxxviii.	Ad extenuatum.	ib.
lxxix.	Si ægritudine diminutus est.	ib.
lxxx.	Si venari nolit.	161
lxxxi.	Ad fluxiones capitis.	ibid.
lxxxii.	Si suas pinnas rodit.	162
lxxxiii.	Si velis experiri an infirmus accipiter viuat.	ibid.
lxxxiiii.	Ad intestina.	ibidem.

LIB. DE CVRA CANVM.

Q	Vo potissimū tempore canes admitti oporteat.	166
ij.	De censura & cognitione canum.	167
iiij.	De electione canum.	168
iiij.	Quo tempore educendi sint canes in venatum.	169
v.	Quod vtile sit aluesieri canem vt cum homine dormiat.	ibid.
vj.	Ad febrem canis.	ib.
vij.	Ad calores nimios ac dolores canum.	ib.
viiij.	Carnem rabidum cognoscendi curandi ac præseruandi ratio.	170
ix.	Ad lippientes & inflammatos canis oculos.	171
x.	Ad albuginem oculi veterem.	ibid.
xj.	Ad dolores oculorum.	ibid.
xij.	Ad clauos in palato canis succrescentes.	172
xiiij.	Ad os infixum rictui canino.	ibid.
xiiij.	Si sanguisugā inter bibendū deglutiuerit canis.	ib.
xv.	Ad canem nauseantem.	ib.
xvj.	Ad tussim canis.	173
xvij.	Ad inflammationem ventris aut inflationem.	ibid.
xvij.	Ad sanguineum mictum.	173

★★ ij

CAP. LIB. DE CVRA CANVM.

- xix. Ad vrinæ difficultatem. ibid.
 xx. Ad venam ruptam. 174
 xxi. Si ischiade laboret. ibid.
 xxii. Ad dolores coronæ, seu sedis. ibid.
 xxiii. Si macilentum pinguem efficere voles. 175
 xxiiii. Canem si saturare velis post famem. ibid.
 xxv. Si canis inflammatione toto corpore laboret. 176
 xxvi. Si canis ab altero morsus sit. ibid.
 xxvii. Canis si morsus sit, aut vapularit ab aliquo. ib.
 xxviii. Si canis à rabido morsus sit. ib.
 xxix. Si canem a filis momorderit. 177
 xxx. Ad curandam exulcerationē seu cicatricem. ibid.
 xxxi. Si vapularit canis, nec vbi doleat cognoscere pos-
 sis. ibid.
 xxxii. Ad scabiem. ib.
 xxxiii. Ad manātia oris vlcera, quæ Græci ἀφθας vocāt. 178
 xxxiiii. Si canis vngues abijciat. ibid.
 xxxv. Si conuerterit coxam. ib.
 xxxvi. Si poplitem loco mouerit. 179
 xxxvii. Canis vt mutet pilos. ibid.
 xxxviii. Vt pili celeriter succrescant. ib.
 xxxix. Canem candidum vt nigrum facias. ib.
 xl. Ne quoquam canis aufugiat. 180
 xli. Si velis ne vna hora canis currat. ibid.
 xlii. Si velis abortire canem. ib.
 xliiii. Si canem accelerantē partum abortire voles. ib.
 xliiiii. Si canem à partu purgare voles. 181
 xlv. Si voles canem concipere. ibid.
 xlvi. Si cupias liberari canem caliditate à cōceptu. ib.
 xlvii. Canem à coitu si reficere voles. ib.
 xlviii. Si canis ab aliquo est fascinatus. ibid.
 xlix. Ad rabiem. 182
 l. Ad scabiem. ibidem.

DEMETR.

DE METRII
CONSTANTINOPOLITANI,
DE RE ACCIPITRARIA
LIBER.

STVDIO tuo vt satisfaciam
potentissime Rex, quo ve-
hementi es ad educandos
& curandos accipitres, &
dudum tibi cupis nonnulla
de curandi ratione con-
scribi, per quam possis sacrarum auium sa-
luti artem quandam parare, ad hanc con-
scriptionem accessi, & singulis morbis
suam medicinam adhibui, subministrante
natura, quæ hominum generi multa pe-
perit beneficia, partim ex herbis multis &
varijs, partim ex lapidibus salutarem vim
possidentibus. Non pauci veteres sapientis-
simi viri domesticarum auium curationes
scripserunt, easque confecerunt; alias di-
uina quadam inuentione, nonnullas hu-

A

mana prudentia: alij studio ducti vel vtilitatis, vel delectationis, vel vtriusque, diligenter tradiderunt de curatione equorum, bouum, canum, mulorum, auium suauiter canentium: solam accipitrū educationem medicinamque nescio quo pacto præterierunt; præsertim cum hominibus nō parum vtilitatis delectationisque accipitres afferant. Perspicuum enim est, rem esse nullam quæ recte peragi possit, nisi amore comite. Hoc studium, quod domini habent in sua animalia, excitat ad illa curanda. Iam vero ex his, quæ sum ipse consecutus, partim diuino instinctu, partim vsu longo, conatus sum ad cōmoditatem sacrarum auium aliquid posteritati tradere. Quare prius locutus de cura, aucupio, educatione, curatione, audacia, fortitudine, ingenio accipitrum, ad rem institutam pergam, atque singulis suam accommodabo curationis inscriptionem.

*Qua ratione & quo tempore capiendi
sunt accipitres.*

CVM æstatem instare sentiunt ij qui capere student accipitres, relictis domesticis sedibus, in vertices montium pro-

fecti, omnem siluam perscrutantur, & ficta quadam arte voces patrum imitantur, naturam ementiri conantur. Vox verò venatorum quæ similis voci auium videtur, in fraudem aues inducit hoc pacto. Corticem de ceraso arbore detractum scite in tenuem membranulam cum extenuarunt, & tanquam tenuem tunicam effecerunt, atque in illam inseruerunt calamum ad numeros temperatum, accurata lingua illud instrumentum tangunt, per quod ducto & reducto spiritu vehementiori, similem accipitrinæ voci videntur mittere vocem, patrumque artificiose sonum imitari. Pulli verò, qui per ætatem ignorant hominum insidias, atque insidiarum euitationem, instrumenti voce allecti, per ramos arborum exiliunt ac gestiunt, patrumque vocibus ab aucupe effectis, dum flebile quiddam respondere conantur, seipsum vel ex longinquo spatio aucupibus produnt. Nam venatores illorum voce ducti, prope accedunt, atque in exiguo quodam loco arboribus vacuo delecto, ut sine impedimento obiectam escam pulli videre possint, tugurium defigunt, quod satis sit ad virum unum regendum, in eoque multis folijs circummu-

A ij

nito, ne aues insidias videant, delitescunt, speculatoriam tamen fenestellam relinquunt leuiter tectam, vt tempore opportuno prædam sine impedimento videre possint. Ad tugurium gallinam cohortalem, aut columbam volare ac reuolare in tugurium faciunt, ita vt auis videatur non arte illuc esse adducta, sed habitare in eo loco. Pulli efficta aucupis voce, & captiuae auis clamore prouocati, repente ex sylua prodeunt, ac opinantes auem moliri fugam ex eo loco vbi tenetur, in ipsam inuolant, & cum præda facile vnguibus correpta in syluam reuolare conantes, occulto captæ auis vinculo retinentur. Cui interea dum reluctantur, auceps per speculam porrecta manu ipsos pedibus subtrahit, ac mox capit: quos quibusdam fascijs & panniculis postquam totos, excepto naturali exitu excrementorum, sic inuoluit, vt infantes pueros solent matres, humi deponit, triduumque aut quatrimum eos ita ligatos finit; post fascijs exsolutos docet primum insistere. Quod si forte hæc ratio insidiandi nihil profuerit, alteram machinationem moliuntur ad eos capiendos. Primum cursus, per quos pullis patres escam ferunt,

obseruant, ac diligenter obsident, vt patribus pullos priuent, patresque captos & ligatos toto die fame affligunt: postridie sub dio eos ad tugurium alligant, & solita instrumenti voce appellant. tum pulli fame pressi, & ficta voce deliniti, celeri volatu ex altera arbore in alteram comeant, ac cum patres vinctos vident abudare carnibus, quas permultas illis venatores præbere solent, repente in eas inuolant, & simul capiuntur, patres verò dimittunt. eorum enim coguntur misereri homines propter futuram prolem. Noui nonnullos aucupes, qui supinos in terram abijciunt, & molli feno totum corpus occultant, exceptis oculis, vt venientem videant accipitrem. tum sinistra manu, & ea quidem similiter tecta, columbam aut alteram auem tenent, quam sensim sic mouent, vt ea similis volaturæ esse videatur: tum instrumenti eiusmodi, quale ante dixi, sono vtentes insidias moliuntur. tum tectam præterea dextram habent paratam ad capiendum venientem accipitrem, quem captum prædictis fascijs inuolutum in tugurium reponunt. Alij item auem humi ligatam, & longissimo tenuique funiculo tractam pedibus sensim mouentes, ipsam

volare permittunt. virgas etiam per circuitum explicant visci plenas, quibus capiuntur accipitres: post oleo calido viscum ad alas adhærescentem eximunt. Hæc capiendi ratio lædit accipitrem. nam cum effugere contendit, dilaceratur impetu suo. itaque sæpe fractis alis, ad venationem inutilis redditur. Alij ad summas arbores retia appendunt, columbamque in medio aut gallinam ponunt, atque in hunc modum accipitres capiunt. Est hoc aucupandi genus periculosum. sæpe enim ipsi accipitres cadunt & cõsumuntur. Sunt qui longas arboribus scalas applicant, & ita ex nido pullos capiunt, non sine periculo. nam propter tenerum corpus accipitres facile læduntur. Mala est igitur eiusmodi aucupandi ratio: præsertim cum etiam molestum sit seruare paruulum accipitrem flebiliter dies noctesque vociferantem. Hæ sunt contra accipitres inuentæ machinæ, quas sufficere arbitror.

De eligendo accipitre.

QVI bonum eligere accipitrem cupit, iuuenem primum quærat oportet, deinde ophiocephalum appellatum. Sunt

iii. A.

enim nonnulli capite paruo, serpentini capitis similitudinem gerente, hoc est, æquabiliter in extremas partes porrecto & lato. Sunt etiam alij longi. sed meliores rotundi, & quadrati; quorum nares nigræ, caput paruum, summus capitis vertex, vt aquilarum, planus; lingua omnino nigra; in cauda tredecim aut quatuordecim pennæ; squamæ in digitis similes squamis cyprini piscis, ad radices calcarium notæ quedam. Citrinus color in accipitre ne sit valde candidus; nam ostendit accipitrem non longæuū fore. Qui lingua sunt partim alba, partim nigra, secundas bonitatis ferunt. Qui alba omnino, improbandi sunt. Ille verò, qui eleophorus appellatur, colore oleaceo, est breuis vitæ.

De discrimine accipitrum.

MULTA sunt genera Accipitrum. Alij celeres ad venandum, columbis & palumbis infestissimi, hi aues minores capiunt. Alij ad volandum pigerrimi, & adeò tardi, vt velint ab alijs nutriri. ij ranis insidiantur. Nonnulli venandi societatem cum hominibus coeunt; & alaudis, & hirundinibus hostes sunt, quos aliquis cognatos

Terei dicere possit. maxime hebetes oculos habent, sed se curare norunt succo lactucæ agrestis.

Si velis emere accipitrem, quibus signis cognoscatur, utrum sanus sit, an agrotus.

COLUMBAM vino odorato & veteri aspersam cum lasere præbeto accipitri edendam: tum mox cognosces, sanus sit, necne. Si sit enim ægrotus, illam non attinget. Vel eundem humi deponito non procul à pedibus tuis. extollito manum tuam altè, quantum potes, eumque carnis appellato. si confestim venerit in manum, scito sanum esse: sin minus, ægrotare. ne igitur hunc emeris. Vel sumito ex fabri officina ferri ramentum, idque benetritum, ex carne detur accipitri edendum. si ipsum deuorauit, sanus est: sin minus, ægrotat. Sed si cum sanguine illud expuit, signum est, eius viscera male affecta esse. Ac si acciderit, ubi ferri scobem sumpserit, ut eius ossa & articuli sonent, signum illud tibi sit, debilia esse eius interiora. Vel sumito ouillum pulmonem calidum, accipitrique præbeto. si confestim nullam sentit molestiam

molestiam, sana eius interiora existimato: Sin laborent, & concoctione affligitur, scito ægrotum esse, postridieque grauius habiturum. itaque emendus non est. Quod si tuus est, istum accommodato remedio curabis.

*De aucupio, educatione, & cicuratione
accipitrum.*

AUCUPANDI accipitres paruulos & nondum ex nido prodeuntestempus incipit pridie Calend. Iunij, desinit in fine Iunij. Verum aucupandi eos, qui cum patribus iam venantur, tempus est vsque ad Augustum. Captos in obscuram domum includi conuenit, vbi in pertica quietè insistant, ac paucis post diebus leniter manu gestandi, æstate quidem, oriente & occidente Sole, horisque altioribus. Nam si in cælo calido multum gestentur, tum ex calore solis, tum ex venatoris manu, pulmonis inflammatione flagrantes, celeriter consumuntur: cum item in feruore solis aucupantur, citò defessi pereunt. Loro ligandi sunt, quod quindecim longitudine digitorum sit, & colore nigro, non rubro, ne aquilis rapinæ causam det coloris rubor.

B

Nam accipitres cum rubro loro volantes celeriter ab aquilis capiuntur, lorum rubrum procul visum existimantibus carnes esse. Nec item illud ignorandum, ut in summo pugno sinistrae manus gestadi sint, & non in extrema manu, aut magno digito insistere permittendi: ne, cum in praedam emittuntur, debilius ex manu expulsi ferantur. Iam vero suavi manuum contrectatione, & verborum blanditijs multum mansuescere solent, cum sint animantes, quae sensibus, & ratione quadam vigeant, neque memoriae sint expertes, morem, quo semel imbuti sunt, ad mortem usque semper seruant. Et quoniam fumo offenduntur, prope ignem, aut lucernam versari non debent. In tenebris lux illis repraesentata, animos eorum agrestes mansuefacere solet. Lignum, in quo insistent, ne valde crassum sit, neve nimis tenue, aut inaequale, sed tantum, quantum pedibus complectuntur, ut posteriores possint vngues accommodare ad flexum anteriorum. Vinculum quo ad perticam ligantur, laxius sit, ut & volare & reuolare in perticam possint. Nam nimium strictum vinculum ex accipitrum volatibus inuersum, dum illorum

volatum inhihet, ad perticam alliduntur & distrahuntur. Supponendum perticæ velum est, ne circum perticam volare nitescentes inuertantur & distorqueantur. Inter vincula, quibus ad perticam accipitres alligantur, sit intercapedo viginti quinque digitorum. Quod si præter hanc mensuram propius inter se collocentur, vnguibus inter se contendentes, alteri alteros interficiunt. Vbi semel ad venandum assuefacti sunt; prædamq. gustarunt, si esuriant, ne suo quidem generi parcunt. Cibus horis matutinis, isque recens dandus, sed quotidie mutandus. idem cõtinuatus fastidium affert: at mutatus & diuersus appetitum excitat. Quod enim iucunde sumitur, facile etiam concoquitur. Tribus, aut quatuor diebus lauandi aqua, vel fontium, vel perennium fluuiorum, à sordibus vt purgentur alæ, vt celerius etiam volent: ac paucis interpositis diebus de solito cibo aliquid minuendum. Assuescendi vocantibus parere. Ex manu alicuius prope stantis primum docendi saltare in alterius vocantis manum, in qua carnes sunt. Cum hoc factis didicerunt, funiculo pertenui, viginti quinque pedes longo, in quo alligatus sit

circulus ferreus, accipiter ligandus: deinde alterum funiculi caput vna cum accipitre emittendum: tum sinistra manu pelibus munita, alterum caput funiculi, & simul caro tenenda: tum accipitri cibus ostendendus: tum vociferatione, sibilis, exhortationibus euocandus. ita enim diligenter edoctus, tanquam extenso quodam funiculo ad aucupem discet rectum volatum facere, neque si ad pristinam libertatem redire volet, poterit, retentus funiculo, per quem circulus collabens vna cum accipitris volatu vel nolentem reducit in aucupis manum: ad quam cum accessit, & carne sese explere cupit, permittitur quidem gustare bis aut ter, vt iterum cibi recordetur, deinde ex eius unguibus caro scite subtrahatur, ne pedes aut ungues suos, vel venatoris manum lædat, dum cibum detrahare conatur. Sed hoc aucupandi genus perniciosum. nam funiculum trahens, cum celeri volatu ad aucupem deferatur, vel lapidibus terra eminentibus, vel herbis retinetur & detrahitur ex cursu, & ad solum alliditur, & consumitur. Iam cum longa consuetudine vocanti parere assuetus est, & naturalis libertatis penitus

oblitus, tum vinculo liber assuefaciendus vocanti parere, & celeriter venire. Est etiam optimum, vt qui ipsum venari doceat, primum in paruas aues immittant, vt graculos, & cornices, & iis similes. ex paruis enim collecta audacia, contra maiores audacius proficiscitur.

Quomodo dirigendi & docendi venari, & qua ratione accipitribus venantibus auxiliari oportet.

ANTE QVAM ad venationem exeas, duos fere dies accipiter semper gestandus. Primo die parum pascendus, altero propter pituitam, quam habet intra se collectam, exiguo cibo, nucis Ponticæ non excedente magnitudinem, alendus: nocte insequente somnus minime perturbatus accipitri capiendus: postridie ante exortum solis, implorato prius diuino auxilio prompto animo proficiscere ad bellum auium; & paulum progressus extra portam, postquam lorum, quo accipiter ligatus tenetur, in vnum coegeris & occultaueris, tegumento sinistrae manus quoquo versus speculari auium lapsus, atque vbi ad insidias aptum locum inueneris, dextram manum, in qua

B iij

insidet accipiter prætenſa furacibus & do-
loſis oculis diligenter intuetor, & ſimulans
te alio ſpectare, ſenſim & cautè ad aues
pergito : ad quas appropinquans, curſu
facto eas excitato, & vehementi conten-
tione ex manu amiſſum accipitrem, magna
voce ad inuadendas confidenter hoſtiles
aues hortator. Hæc ubi feceris, tum tu quo-
que perceleriter ſubſequitor ; & propius
factus, priuſquam quicquam graue patia-
tur, accipitri auxilium feras. Illum enim
ſolum, & tuo auxilio nudum ſi aues vi-
deant, quæ ſunt eiufdè generis, cuius eſt illa
quæ ab accipitre tenetur, opprimunt; grui
grues, anſeri anſeres auxiliando. hæc enim
duo genera maxime inter ſeſe congregari
ſolent. neque ſolum vicinæ contra accipi-
trem proficiſcuntur, ſed etiam multo in-
teruallo diſtantes, magno ſtudio auxiliari
properant, accipitrem circūdantes diſcer-
punt, eiufque alas obterunt, roſtrorumque
percuſſu eripiunt auem captiuam, aut cum
ipſa ſimul accipitrem perdunt. Venator
ſenſim progreſſus prope accipitrem, di-
ſpergit gregem auum, captamque ab ac-
cipitre comprehendit, atque humi ſedens,
ſenſim altero pede, pinnaſ caudæ accipitris

alleuat, ne acies ipsarum frangatur, quas natura dedit, vt tanquam gubernaculis his vtatur ad acres cursus eò dirigendos, quò volare intendit; deinde districto gladio, quem ad sinistrum latus appensum habet paratum ad cædem auium; auis captæ gulam incidito, ac profluentem sanguinem calidum accipitri præbet bibendum, edendamque carnem ex collo, tum ex cerebro, corde, hepate, ventre: deinde accipitri carnem subtrahito, & subtractam scite occultato, ne fraudem sentiat accipiter, illumque ita ad alterius prædæ impetum comparato, vt ne exsaturatus alteram prædam negligat, ad quam inuitabitur, & memor efficietur, si eius pedes respergantur sanguine auis captæ. Valet memoria, & commodè scit vt occurrentibus: contumeliam ab adulatione internoscit. Vbi ter aut quater ad venandum emissus sit, ne amplius emittatur, etiamsi magno studio euolare cupiat, ne nimium defatigatus, vnus dici labore in multos dies inutilis reddatur. requie quidem reficitur, at improbo & nimium assiduo labore in morbum incidit. Iam interdum euenit, vt à præda aberret, propter multa, quæ occur-

rere solent. vt si, interea dum auem insequitur, repente aquilam videat, & metu potentioris, immemor prædæ, seipsum seruare, quam prædam capere malit: aut sæpe sine arte è manu emissus, illius renibus repente læsis prædam non assequatur: interdum etiam lori vinculo implicatus aberrat à præda. Prætereo permulta alia fortuito accidentia, quæ illum sæpe impediunt, quominus prædam consequatur, quæ breui tempore studiosos experientia docebit. Cum igitur intra diem vnum aut alterum receperis accipitrē pectori tuo admotum, verborum blanditiis demulceto, & tanquam ad generosam auem, in pugnaque primas obtinentem, cum alia verba facito, tum illa, quod mali cuiusdam dæmonis insidiis non sit adeptus victoriam. laudem enim & vituperationem intelligit, hominumque voluntates ex gestibus percipit, vt alibi demonstrabitur, cum physicis rationibus accipitrum actiones exponemus. Quod si necessitate magis quam voluntate ad volandum segnior videatur, propter susceptos prius labores, satiandus est, & quieti tradendus, & domum relatus, ea ratione curandus, quam post explicabo. Iam
si in

si in arboribus desideat indignatus ob prædam amissam, supradicta arte reuocandus est. ac si forte ad audiendum tardior sit, vel propter naturam acerbam & contumacem ad obediendum, vel propter prædam amissam, vel contumeliam ab aucupe acceptam (his enim ita sæpe indignatur) vt ad multam diem in arbore resideat, aucupem quidem intuens gestantem carnes, neque tamen ad ipsum reuertens; tum alligata prius carne ad alterum caput tenuis funiculi, & ad eiusdem funiculi alterum caput alligato saxo aut ligno, quod accipiter trahens carnem excutere non possit, oportet venatorem secedere. Ita enim fiet, vt cum venatorem non adesse videbit, inuolet in carnes, & recipiatur. Si hanc naturæ malitiam iterum retineat, relegandus est ad nouam sobolem procreandam. Præstat eius sobolem expectare, quàm ipso malo vti ad venationem, molestiæ non delectationis causam præbente. Multa dixi de aucupio accipitrum, restat iam exponam curandi rationes, & qua ratione curentur.

C

*Ad accipitrem, qui sit difficulter
reuocatus.*

MISODVLON herbam, siue aridam, siue
siccam, bene tufam cribro cernito,
& cumini tantundem similiter tritum
& cribratum, melle optimo temperata per
biduum dato accipitri; aut sumito agrio-
staphidos albæ grana quindecim: aloe, la-
feris, singulorum treis siliquas: geponomi
granula decem: oui album liquorem: vini
quam optimi quod satis est, spumam nitri
albi mediam partem, mellis exiguum.
omnia recte contrita liquidis permisceto,
hisque accipitrem linito.

*Si accipiter magna alarum distractione
euolare contendit.*

ACCIPITREM alarum & membrorum
contentione euolare cupientem, te-
gumento velatum ducito in paruum bal-
neum, & nunquam fugiet. Ac si ferus
esse perseueret, illum tectum ducito in fa-
bri officinam ferrarij, suspensumque man-
sue fieri finito ab strepitu fabrili.

Contra eiulatum.

EIULANTEM, & sibilis strepentem, antequam sedem capiat, trito allio, quod sumptum sit ex sulco, allines, dicens illius eiulatus, Te allino. aut sumes vespertilionem, eamque prius depastam, pediculariæ herbæ tria grana edenda accipitri præbeto. post illam alligato ad perticam. si celeriter non concoquit, eiulabit quidem duos dies, sed amplius non eiulabit.

Ad accipitrem incitandum ad aucupium, qui aucupandi studio non tenetur.

GALLINAM vernaculam occidito: sanguinem quouis folio exceptum & congelatum dato accipitri edendum, cum es exiturus ad venandum, & ita cupidus & promptus fiet ad venandum.

Quomodo post venationem accipitres recipiendi, nutriendi, & in quas caueas includendi.

POSTQUAM aucs, quæ peregrinationibus vtuntur, non apparent, vt anseres, vt anates, vt grues, vt aliæ; tum venator gestans accipitrem quotidie exeat ad aucupium coruorum, cornicum, aliarumque

aiium peregrinationem ignoratum. Hoc aucupio obiter vtor, à Calendis Maij, vsque dum accipiter claudendus sit, tum includito in caueam amplam, quæ ad solis ortum habeat fenestellam, neque vitro sed virgis circumsepiatur, vt & luminis habeat, quod satis sit, & tuto accipitrem custodiat. nam vitrum cito rumpit circumuolitans, ludens, impetum faciens, tanquam homo nocens in carcerem conditus ex vinculis erumpit: sic accipiter euadit, aut vitri fragmento quasi gladio læsus corrumpitur. In media cauea sit lignum tranuersum, vbi sedeat accipiter; neque vnquam in ligneo vase desit aqua quotidie mutata: neque vas sit profundum, neque omnino patulum: sed latum, & mediocriter concauum, ne accipitris lauantis pectus lædat, néve distorqueat pinnas nartas. quales enim diriguntur, tales perpetuo manent. Carnem calidam, aut pridie occisam in cauea edat. interdum caro suilla præbeatur. dentur etiam interdum columbæ, aut mures, aut catuli, quos aliqui exponere solent, pellemque serpentis minutatim concisam carnibus immistam: ea enim ad mutandas pinnas maxime prodest,

vel testudinem ex siccis locis captam testa nudam * supinam accipitri præbeto. huius carnis succus mirifice facit ad celerem mutationem pinnarum totius corporis. non, ut quidem imperite faciunt, pinnarum vulsura affligendus, sed potius naturaliter curandus molli & delicata ratione, quæ sine dolore pennas mutet: solas caudæ, quæ effractæ sunt, sensim vellito; & eas quidem necessitate adductus, & vide necum cruore vellas. nam si cruentæ euellantur, postea distortæ & cruentæ renascuntur. Illum semper miti ratione habeto, ne multo labore post exitum ex cauea egeat ad cicurationem. Vno aut altero die de manu tua cibum capiat; aliis diebus in pertica carnem ligato, ut illinc cibum capiat, non ex terra, ne fordibus lædatur. ita habitus, permanebit mansuetus. Post exitum ex cauea, eget multo labore, ut dirigatur: nam in cauea receptus eo modo, quo à principio captus, erudiendus est & mansuefaciendus. amissis pinnis cauda magna renascitur, primo anno tenuior, secundo, aliis deinceps annis eandem caudæ retinebit formam non auctam, neque diminutam.

Quo remedio pinnae celeriter mutantur.

SI inclusus accipiter non celeriter pin-
nas mutat, vtere huiusmodi viuendi ra-
tione. Primum edat quæ diximus: deinde
per dies septem ex vitium sarmento cine-
rem purum, hoc est, ex nulla alia materia
factum, cum aqua commistum accipitri ap-
ponito. Sunt accipitrū curatores nonnulli,
qui marinā aquam accipitribus inclusis ap-
ponunt: aut si marinæ facultas nō est, salem
in aquam adiiciunt, ita quouis modo, vt
dictum est, cinere apposito, vel ex potione,
vel ex lauatione laxatur corpus accipitris,
vt pinnas celeriter mutet. Bibens hāc cine-
ream aquam, nunquam calculis laborabit.
Postquam pinnas mutauerit, aquā puram,
vt prius, reponito. Sunt nonnulli, qui agni
casti semen contritum aqua dulci dilutum,
percolatum columbæ bibēdum præbeant,
ipsamque pernoctare sinant, postero die
accipitri edendam dent. Alij verò lacertam
viridem in nouam ollam, in qua ferueat
aqua, addunt; deinde mortario contusam
cum sua decoctione, adiecta etiam altera
aqua tepida, injciunt in peluam, in quam
demersus & lotus accipiter, velociter

pinnas abijcit. Vel opobalsamum cum carne eidem edendum præbent, aut pullos hirundinum. *Aliud.*

Lacertam minutatim concisam, ne vnguibus accipiter capiat, sed ore. nam si lacertæ caro in accipitrem velut lac quoddam emiserit, damnum affert, & pedem in partem interiorem constringit. Itaque minutatim concidito, ne ipsam vnguibus possit capere.

De moderatione & mensura cibi.

EDAT accipiter ex trutina ouillæ carnis dextantem, caprinæ dodrantem, hircinæ dextantem, ceruinæ bessem, leporinæ quincuncem, suillæ selibram, nefrendis septuncem, catelli bessem, bubulæ selibram: auium verò, vt gruum, vt anserum, vt turdorum, passerum carnibus satiandus, neque remouendus, priusquam vnà cum carnibus ossa, pilos, plumas comederit. Cui si quis alium cibum apponit, priusquam illa deuorarit, valde illum lædit. vires enim eius debilitat, appetitum tollit. Caro vnà cū ossibus & pilis comesta valde utilis. nam stomachi pituitam exsiccat & cōcoquit, & accipitrem contra graueis morbos tuetur.

Quota hora pascendus.

HORA quarta post gestationem pascendus: deinde ad solitam perticam tandiu ligatus tenendus, dum concoxerit. Infra perticam velum appendendum. Pertica autem sit tiliacea, æqualis, non valde crassa, neque rursus valde tenuis. Si non concoquit, maluam domesticam teneram cum carne commistam edat, adiuuabitur: sed multo magis is, qui suas pennas corrodit. Hiberno tempore, priusquam accedas ad aucupandum, ipsi dabis silen, appellatum geoconomon, & aloen pro magnitudine accipitris. Si magnus est, præbeto ad magnitudinem fabæ: si non magnus, dandum quod sit ciceris magnitudine. Est item purgandus aut mure, aut oleo bono, aut melle.

Quibus cibis abstinere debet, & quam ob causam.

NVLLIVS animalis malè olentem carnem accipitri dederis: pestilentem enim morbum concipit, & calculos gignit, interiora putrefacit, & cito perdit accipitrem. neque item caro cum sale danda.

Sal

Sal enim in stomacho liquatus extinguit spiritum accipitris : rursus absque carne datus, viscera consumit. Adeps cuiusvis animalis alienus à cibo accipitrum. vim enim concoctionis dissoluit, & naturam stomachi corrumpit. Oleum datum cum sale inimicum accipitri.

Qui cibus commodus, & quo tempore dandus.

NON omnis caro omni tempore confert. Suilla tum danda, cum extenuatus est. nam illa perpinguem efficit. Danda autem hyeme, cum frigore est facta tenerior. Sed bubula raro. hæc ad purgandum auxilio est. detur autem bis aut ter in mense caprina. ouilla omni tempore conuenit. Esus calidorum semper est commodus. Pulli columbini tum hyeme, tum æstate accipitrum victui accommodati. Sed caro coruorum aut cornicum nunquam prodest, potius nocet. at caro anserina optima.

Amisissis veteribus plumis, ut nouæ celeriter nascentur.

PINNARVM coliculos vrsina axungia inungito, & celeriter pinnae nascentur.

D

Vt celeriter crescant.

RVBI radicibus cum vino contusis fo-
ueto foramina, vnde pinnæ veteres
cecidissent, & celeri incremento auge-
buntur.

*Quæ purgatio danda viginti diebus, ante-
quam includatur accipiter.*

VIGINTI diebus, antequam accipiter
intra caucam claudatur, oui vitellum,
mellis exiguum, rosacei randundem, in
vnum commista, adiectis tribus partibus
recentis carnis, comedenda accipitri quo-
tidie præbeto. Tum tribus aut quatuor
diebus, paulo antequam includatur, ouil-
lum cerebrum, quod calidum adhuc sit,
quotidie accipitri edendum dato.

Ad excacationem pinnarum.

POST QUAM acicula sedem cæcæ pinnæ
aperueris, spargito olei & butyri æqua-
les portiones.

Qui cibi idonei accipitribus.

CARNES recentes comedant accipi-
tres. sed sicubi inopia cogantur edere

minus recentes, duobus diebus edant, tertio abstineant. Calculos enim procreant, & cuiusque morbi pestilentis causam afferunt. Sit victus accipitrum, caro agnorum, ouium, hircorum, boum, porcorum. paruorum quidem & tenerorum semper cum pilis: sed magnorum sine pilis. Cum labore extenuati fuerint accipitres, vno aut altero die carnibus vescantur: earum pluribus continuis diebus vsus accipitrum animos efferat: præterquam quòd multis diebus continuatus calculos gignit. Singulorum prædictorum animalium singulis diebus vsus mutandus. Bubula multos dies continuata cruditatem affert. Caprina in ventre lapillos quidem egregie dissoluit; sed stomachum aqua implet, appetitumque tollit. Ouilla assidua lapides generat. Sanguinem hirci oportet statim à iugulatione excipere, & concretum dare. hic calculos maxime frangere solet, atque vt historiæ monumentis traditum est, ab hoc solo adamas lapis frangitur. Leporum omnis caro cum sanguine data sine pilis & medullis est commodissima: sed ossa exesa in auis ventre generare dicuntur vermes, à quibus conficiatur, occultam causam ignorante

D ij

aucupe. Ceruina quanquam difficilis est ad concoquendū, ad satietatē danda non est: ac si opus sit, vrsine calidæ exiguū dandum. nam eius satietas grauissima est. Catellorum sanguis calidus totus edatur cum carnis. is enim, vt hircinus, ad ventris dissoluendos lapides commodus est. Murina utilis illa quidem, etiam quotidie, aut alternis diebus: sed duntaxat cum pilis data. omnibus intestinis auxiliatur, purgat pituitam, bilem deducit, reprimit vapores, elicit destillationes, corroborat dissolutum stomachum; breuiter, accipitrum generi salutaris est. Sed ex auibus columba mirificentissime prodest exesa vnā cum concisis minutatim pedibus & alis: etsi nonnullam sitim affert. Coruorum cor, cerebrum, iecur, pectusculum accipiter modice capere potest, modo omnino ne bibat illorum sanguinem. nam & salsus, & vt omnia cum sale mista, accipitri perniciosus est. itemque cornicum caro vitetur, neque ossium, aut intestinorum quicquam capiat. vim enim incendendi habent, intolerabilemque sitim excitant. Anatis omnes carnes maxime profunt, & sanguis. Tum gruina & anserina vtilis quidem, sed sine

multo sanguine. expletus enim accipiter anserino sanguine, corde grauatur, vt homines ebrij facti mentem & rationem obumbrant, immoderateque feruntur: ita ille ad venationem ineptus fertur, quoad concoxerit. Ardeolæ, quam veteres græci herodium vocant, cerebrum simul cum corde & iecinore comedat necesse est: ne molestia affectus, minus promptus reddatur ad venandum. nam ægre fert se ex sua venatione solius cerebri participē factum, reliquis verò partibus esse priuatum. Lari cor cum sanguine, & paucis pectoris carnibus comedat. ipsius enim reliquæ partes graues & male olentes: sed mergi satietur carne, quæ & suauissima est, & facilis ad concoquendum. Otidis etiam & turdi optima. Palumbæ, merulæ, gallinæ vernaculæ, tempore data commodissima, circuncisis pedibus, alisque; ne sentiat auem esse domesticā, posteaque agrestibus neglectis, circa gallinarum tegeticulas oberret.

*Quomodo capitis dolor cognoscatur,
& sanetur.*

CAPITIS dolor grauitè infestat hoc auium genus. Qui de harum capitis

D iij

dolore indefinite conscripserunt, magnum incommodum pro remedio his animantibus attulerunt. non enim capite dolent, vnam, sed plures ob causas, quarum singulis medicina est adhibenda. Etenim caput dolet accipitri, qui id de more non erigit, sed alis frequenter occultat, sic vt dormire videatur. Is dolor accidit à multo noxio humore ex alienis cibis collecto, in caputque contracto, atque ex obstructione meantium vaporum acrium in caput incubentium. Fit etiam ab immoderato frigore, contracto ex aucupio, ita vt destillatione laboret: interdum à feruore æstusq. solis: nonnunquam à fumo: aliquando ab odore vini, quod perniciosum est. nam nisi auceps intelligit accipitrem ab odore remouendū esse, perit accipiter naturalibus instrumentis læsis. Curatur, si ferri scoriam mortario diligenter tritam arido illius palato infricueris, atque in id inspiraueris vetus vinum, & vt mos est, ipsum curaueris.

*De capitis dolore ob venarum
obstructionem.*

CAPITE aggrauatus, aspectu mœstus, palpebras oculorum difficulter tra-

hens, significat fuorum temporum venas obstructas esse, ex eoque caput torqueri. hunc hoc modo curabis. Vetus vinum ore sumptum in illius caput, oculos, naresque inspirato, quotidie lauato, & ad sanitatem perduces.

Destillationis cognitio & cura.

CONTRAHITVR hæc ægritudo frequenter diei pestilentis inconstantia, aut sordidarum carnum vsu. Cognoscitur, cum supra oculos, capitis caua loca plena existunt: aut cum carnem carpit, guttæ quædã aquæ decidunt: aut cum oculorum pupillæ velut nebulæ aquosæ implentur. Cum vnum ex his signis apparet, hoc sicco remedio curabis. Costi, folij Indici, singulorum scrupulos quinque, baccarum lauri aridarum drachmã, pulicariæ scrupulum. omnia contusa, & tenui cribro transmissa, arida seruato, hisque cum opus erit, illius palatum confricato: fauces melle illinito: tum ex arido prædicto in nares inijcito, deinde horam vnam ad solem ipsum exponito, & curabitur.

Ad destillationem capitis remedium.

SI capitis fluxionibus laborat, permultum liquoris per nares emittit. Curabis hoc remedio. Glycyrrhizam contusam & cribratam, cum carne comedendam præbeto. At si destillatio permanet, nardi guttas treis in nares ipsius instillato, ipsumque ad solem horas duas, cum cœlum tranquillum est, exponito. Quod si etiam postero die similiter affectus sit, calentē columbam eodem pulvere sparsam edat, & sanabitur.

Aliud.

Piperis albi, caryophylli, paria pondera trita, parui calami fistula naribus infundatur. Signum ægritudinis ostenditur ex eo, quod aqua defluit ex naribus. Vinum vetus ore sumptum inspirabis similiter in eius nares; ipsumque in sole statues.

Medicamentum trypherum ad grauedinem capitis.

BACCAS lauri septem, pediculariæ grana quinque, allij exiguum, cumini quod satis est, opobalsami sextantem, mellis ligulam. hæc mortario contusa, & cribro excreta, liquidis permisceto, diligenterque accipitris palatum linito.

Aridum

Aridum medicamentum.

PEDICULARIÆ granum vnum. piperis grana septem. costi foliorum, spicæ nardi. singulorum siliquas duas. castorij siliquam, contundito, cribrato, hisque siccis palatum illius illinito.

Remedium ad destillationem.

VRTICÆ grana quindecim bene contrita, dato cum carne edenda in tres partes diuisa. Si seminis vrticæ facultas non sit, rheoponticum tritum cum carne similiter accipitri edendum præbeto.

Vt pituita capitis subsistat.

SALEM Cappadocum, oleum omphacium, oui album liquorem, æquis ponderibus, & mellis quod latis sit, in vas adiiicias, simul misceas, & cum carne accipitri edenda præbeas.

Medicamentum, quod omni tempore tuetur contra omnem morbum accipitres, & quod omnem liquorem ex capite detrahit: purgat etiam defluxum in oculos; cuius compositio hæc est.

PIPERIS semissem, laseris obolum, zinziberis, rutæ aridæ singulos sextantes.

E

caryophylli, castorij, singulorum quincuncem, pediculariæ grana quatuor conterito, & quam minutissime per cribrum cernito, in mortarium misceto, adiecto melle acapno, & vino veteri, utroque quod satis sit: hisque allinito palatum, oreque accipitris compresso suge eiusdem nares, ut medicamentum transmittatur. quod ubi feceris, illum in sole collocabis, hoc hyeme singulis mensibus facito: æstate nunquam.

Ad grauedinem capitis.

PIPER, pediculariam, geponomon, folium spicatum. nardum, caryophyllum, cuminum, sagapenum, balauustum, semina rutæ, marathri, coriani, petroselini, æquisponderibus mista contundito & cribrato, & cum opus fuerit, interdum cum melle obline, interdum etiam arido utere.

Medicamentum aridum purgans caput accipitris, & pituitam.

FLORIS quem facit schoinos, costi, singulorum trientem, folij scrupulos tres, zinziberis, pediculariæ, singulorum quadrantem, balsami, rhou, quo coriarij vtun-

tur, singulorum scrupulum: tragacanthæ
elotæ, piperis, petroselini singulas sex-
tulas, mellis quod satis sit. arida contunde,
& liquidis permisce, hisque vtere, vt ante
dictum est. hoc illitum & datum cum
carne, valde auxiliatur.

*Medicamentum omni tempore purgans
caput accipitris.*

PEDICULARIÆ grana mundata qua-
tuor, arsenici scissilis, quod satis sit. di-
ligenter simul ex vino austero tere, atque
ex eo guttas duas naribus instilla, vel po-
tius inspira, quo facilius in palatum trans-
mittatur. hoc discutit omnem crassam pi-
tuitam. sed ante hanc purgationem vtile
vti hac viuendi ratione. Nitrum album
diligenter tritum in nares immitte, vinum-
que vetus ore sumptum in nares inspira,
aut pinnam vino madefactam in os & fau-
ces tanquam spongiam exprime.

*Ad accipitrem, qui plumas mutauit, tuendum
contra omnem morbum.*

COSTI, castorij, euphorbij, laseris, sin-
gulorum scrupulum, pediculariæ gra-
na tredecim: contunde, cribro incerne,

E ij

obline accipitrem, tuebere ab omni ægritudine.

Ad conseruandos pullos accipitrum.

FOLIUM sicilicum, piperis, carpobalsami, singulorum scrupulum, laseris sesquiscrupulum, contrita cribrata commisce cum melle, quod satis sit, hisque alline.

Remedium ad morbum comitalem.

SI comitali morbo conuellitur accipiter, ei coctam vespertilionem comedendam præbe, & sanus fiet: aut hædi cerebrum, quod per annulum aureum tractum sit, præbe manducandum.

Si conuulsionibus corripitur.

CYPERI, musci, herbæ nuncupatæ drymytatae, oenanthes, lactis caprini, urinæ, stercorisque humani æqualia pondera, arida trita, liquidis mista infundantur.

Quibus subita vertigines obuersantur.

SIGNIFICATIONEM accipiter huius morbi dat. nam subita vertigine corripitur, neque stare potest. Sumito pediculariæ grana quinque, ipsaque trita & cri-

brata, in mediam carnem permista comanducanda præbeto accipitri. Si cibum auersatur, in globulum carnem conformatam, scite aperto ore illius, coge ipsum capere. videbis post horam vnam aut alteram reiectis malis humoribus, morbo liberatum esse, postea cibum illi calentem recentemque dabis.

Remedia ad oculos.

NON paucis morbis laborant accipitrum Noci. nam in quos morbos incidunt cætera animalia, iisdem afficiuntur accipitres. Qui de his indocte scripserunt, plura præterierunt, ego illorum minus perspicua, quoad potero, declarabo.

De albugine oculorum.

EA quæ oculos impediunt, quo minus videant, alij albugines, alij nebulas appellant. his medere in hunc modum. Mel Atticum acapnon, id est, non infectum fumo, crocodili albi stercus, ex æquo mista mortario diligenter tandiu teras, quoad lentescant. deinde pinna illis imbuta illine oculos. Sed si aliqua offensione oculi dolent & lacrymantur, salem Cap-

padocum recte molitum, oculo inspira: vel salem ipsum ex aqua dissolue, eoque ablue oculum, ne quid sordiū adhærescat, postea ore sume ex ablutione, & oculo inspira. Alij ex aqua salem liquant, eoque per pinnam illinunt oculum, idque sæpe die. At melius est salem ore sumptum oculo inspirare, propterea quod sæpe accipiter renititur, aut hominum aspectum aut manum reformidat.

Si inalbescit oculus, vel abiectus, vel à sanguine.

Sepiæ testam, ipsiusq. accipitris fimum, galbanum, mel acapnon, pari mensura mortario recte conterito, deinde pinna oculum linito, ita paucis diebus ipsum pristinae valetudini restitues. Aut sume triplicis semen diligenter tritum, tenui cribro excretum, eoque alline oculum. Aut thus, sepiæ testam ex æquo trita, tenuiter cribrata oculo inspira. Aut hederæ succum oculo inspira. Aut simul hederæ & rutæ succum pari portione mistum, oculo infunde. Aut fabis nigris exustis pari pondere, melle immistis, vtere. Aut ammoniacum muliebri lacte cōspersum, minute

mortario tere, oculosque pinna perunge. Aut melle acapno linito oculum. Aut vitis agrestis cinerem cum pelle aguina tritum pari mensura per pinnam demitte leniter bis die in oculum. hoc efficacius facies, si prius caput accipitris purgaueris præscripto medicamento. ex capite omnem liquorem per nares destillantem detrahit. Aut sume serpentis pellem arefactam, concisam, cribratam, aridam, seruato inclusam, ne exhalatione euanescat, & cum erit necesse, oculo inspirabis. Aut ipsam melli immiscebis, pinnaque oculum illines. Aut panem exustum cum sale ammoniaco conteres, adicies aloen in iocineris spissitudinem concretam, vtere, & purgabis. Aut sepia testam, fœniculi succum, crocum, myrrham, ex æquo misce cum melle, tere, vtere. *Aliud.* Fel caninum, & mel in vnum coacta, illita albugines abolent. Item turturis finus cum melle illitus albuginibus succurrit.

*Remedium ad quemuis ictum oculorum
accipitris.*

Salem ammoniacum tritum oculo inspirabis, deinde exiguo melle, quod

fumo infectum non fuerit, oculum lines.

Ad inflammationem oculorum.

OPOBALSAMO oculum madefacito, & ipsius palatum illinito. Aut oleastri foliorum succus inflammationem reprimit & mitigat illitus. Aut anemone cum dulci vino cocta, oculo illita, inflammationes reprimit.

Ad repentinam inflammationem oculorum.

AD portulacæ succum expressum, admisce opium & crocum, vtrunque quod satis sit, succoque oculos illine. Aut spongiam aceto, mulso tepido imbutam super oculum impone.

Ad fluxiones oculorum adustione reprimendas.

SVBVLA ænea candenti affectæ partis pellem, quæ super oculum est, adure, & ab oculo arcebis fluxionem.

Aduersus oculorum debilitationem.

SOLENT hebescere sæpe accipitrum oculi, vel nimio fumo, vel acrimonia, vel molli pituita, cum defluxio multa &
vehe-

vehemens oculos vexat. curabis, si melle acapno illos inunxeris, croco, rotundi iunci flore, oui liquore, marathri succo interdum in vinum mistis, nonnunquam etiam per se.

Ad oculos qui ex offensione externa sanguine suffusi sunt.

PVLLO columbino multas pinnas euellito, easque digitis exprimito, atque ex ipsis decidentem sanguinem in accipitris oculum instillato, post duos aut tres dies conturbatum oculum frequenter eluito rore, qui oleribus insidere solet.

Ad suffusionem oculorum.

SVFFUSIO appellatur, cum illæsi oculi apparent, & tamen non vident prædam. nempe in quorum partes interiores materia crassa deciderit, impediens visum. Si igitur suffusos oculos habet, & frequentius similis dormienti id patitur, & tamen si apertos oculos habet, tamen non videt; mel & rosam ex fontis aqua satis coquito, deinde hoc decocto per pinnam oculum illinito. Aut mellis acapni & fellis vulturini æquales partes sumito, hisque pinna

F

imbuta cautè oculum inungito, mane & vespere, & vt prius acute videbit.

Ad visum debilitatum fumo.

DVM gestatur, conuiuet & difficulter videt, lacrymas profundit: in nares iniecto opobalsamo, ad sanitatem perueniet.

Medicamentum ad purgandam visus debilitationem.

PIPERIS, costi, folij, baccarum lauri, singulorum scrupula bina, nardi spicatae, euphorbij, zinziberis, pediculariae, laseris, singulorum sesquiscrupulum, caryophylli scrupulū, simul tunsa hæc cribro tenuissimo transmissa, conijciantur in calamum, aut æneam fistulam, ne exhalata euanescant. Cum accipiter illinendus erit, prius palatum eius veteri vino erit madefaciendum, in eiusdemque os vehementer inspirandum, vt medicamentum purgatorium imbibatur. in vtrasque nares tantum iniiciendum, quantum capiunt. Hoc vbi ter factum fuerit, id quod sumitur ex medicamento purgatorio sicco, melle Attico aspergetur, eoque accipitris palatum

& guttur defricabitur, & vt imbibatur per pinnam, procurandum: deinde in sole collocandus, vt omneis humores, qui capiti & ventriculo insederunt, dissoluantur atq. purgentur. post horas quinque detur ipsi columba. hora nona ad aquam ducatur, vt & bibat, & lauet. nam ex medicamento siti flagrantem valde potio recreabit. postero die ad perdicum aucupium emittendus, vt plenius illorum esu confirmetur.

Ad vermes oculorum.

OCVLIS accipitrum vermes ingenerari solent ex longo & copioso vsu carniū sordidarum & male olentium: ex his putrida materia in capite colligitur, ex qua oculi laborant defluxionibus, quæ à cerebro putridæ manantes gignunt vermes. hos sequitur oculorum prurigo, & sternutatio frequens. sanguis per nares erumpit. Hoc morbo affectum ita curari conuenit. Accipitrem trade alteri scitè manibus tenendum, tu verò illius leniter palpebris reseratis, melle Attico imbuta molli spongia, latentes vermes depellito. sic enim excutiuntur ad mellis crassitudinem adhærescentes. Multi etiam aucupes

acu pertinui & acuta sigillatim vnum-
quenque vermem detrahunt & sanant.

*Ad oculorum pituitam spumeam
& glutinosam.*

ACCIPITRI, cuius ex oculis spumea
quædam pituita erumpit, subrumum
catulum concisum, adhuc calentem, per
biduum, aut triduum edendum præbeto.
Ac si glutinosa lacryma albuginem oculo
offundit, pelle serpentis exusta oculus est
illinendus, tum sale ammoniaco in sputo
liquata inungendus: deinde accipitri
cornix danda.

Ut accipitri sanguis mittendus sit.

SI vis accipitri sanguinem detrahere, in
caueam includito, & cum vtriusque
pedis venæ eminent, ex cruribus plumas
euellito, itaque sanguinem detrahito.
Sin minus venæ apparent, primi digiti
venam ferias. hoc facito, cum noxiis hu-
moribus redundat, & in morbum cecidit.

Ad accipitrem difficulter audientem.

PIPERIS albi, & longi æquales portio-
nes tundas & cribratas cum carne da

accipitri edendas per triduum, & tibi obediet vocatus.

Ad eum qui ex fumo agrotat.

EX fumo agrotare incipientem cognosces, cum videbis tristem, & præter consuetudinem obstipum & graue caput deferentem, alas frequenter pendentem, palbebram inferiorem humoris plenam habentem, sese affricantem perticæ, aut homini gestanti, aut vnguibus suas nares vellicantem. Promptum remedium primum est, si ipsum abstrahas à causa lædente, nimirum fumo; deinde veteri vino frequentius eius oculos foueas. Sin diuturno fumo iam afflictus est, allij exiguum cum veteri vino contusum, per pinnam eius naribus infundes. Hoc idem facit opobalsamum naribus instillatū, & garum quàm optimum cum vino & rosaceo ex æquo commistum, per pinnam illitum naribus & palato. Quod vbi feceris, in sole per horam ipsum colloca, atque eundem pasce carne neruosa, & pristinae valetudini restitueris.

F iij

Remedium ad eundem.

EX fumo caput & oculi intumescunt, nares obstruuntur. Remedio sunt piperis longi grana sex, costi scrupula tria, caryophylli, castorij, anemonæ, croci, singuli scrupuli ex iunco odorato floris opobalsami, tragacanthæ, scrupuli bini: pediculariæ grana septem, piperis communis grana quatuordecim. hæc arida contusa & tenuissimo incerniculo creta, vino austero excipiantur, oculoque illinantur. Quod si videas eum acerbe ferentem, melle albo inunge palatum accipitris, vt mitescat, eundemque, ne molestia afficiatur, ex aqua aspergito. Sunt qui allium diligenter tritum accipitri simul cum carne, & lacte caprino præbeant, ac confestim mel in eius nares iniiciant, semel aut bis die, vinoque austero eiusdem oculos foueant. Summa huius ægritudinis cautio est, ne accipiter fumo appropinquet, quoniam eo læditur, destillationes excitantur, pinnae exarescunt.

Qua ratione destillatio & grauedo generantur, cognoscuntur, curantur.

DESTILLATIONIS & grauedinis plura genera à variis causis oriuntur: interdum à putridis carnibus, interdum à diurnis fumis, aliquando à pituita ventriculi, aliquando à defluxione capitis destillante in fauces, nonnunquam à fame, sæpe à nimia edacitate, tum ab ictu illato plagæ accipitris, item ab exhalatione grauioris cœli, aut à vaporibus generatis à lapide ventris. Cognoscitur ex oculorû tumore, sternutatione, lingua, cum excrementum nigrum infra linguam collectum est, aut cum accipiter caput fricat, aut infra alas demittit, aut vnguibus nares suas vellicat, aut solitum cibum non capit. Destillationis sex sunt species, quarum nomina & curationes suis locis reddemus. Prima est sicca & arida.

Ad aridam pituitam.

SICCA est pituita, cum sternutans accipiter nihil per nares emittit. Remedio est pix munda subacta cum aceto acerrimo quam minutissime eousque contusa, dum strigmenti balnearum crassitudinem ha-

beat, eamque pinna imbuta in illius nares demittito semel die, similiterque altero die curato, si vides profuisse: quinetiam tertio die simili curatione utitor, si vides accipitrem melius habere. Quoties curabis, toties post vnctionis digestionē melle eius fauces perunges, vt ab aceto flagrantem recrees. Sed commodius esset medicinam cum exiguis frustulis carnis commistam dare, vt acerbitas medicinæ his deglutiretur melius, quam spiritu accipitris. Si hoc remedium profuerit, garum primæ notæ similiter naribus inmitte semel die. Quod si similiter permanet, neq. vlllo prædicto remedio discussa sit, columba detur edenda. Si non habes columbam, suilla caro calida cum oleo; & ad sanitatem perduces. Equidem ipse ex longo vsu inueni, recrementa ferri minutatim trita & cribrata, cum carne data, per triduum hunc affectum sanare. Sed ad omnem morbum optime facit noctua in cibum data.

*Vnguentum hybernum ad omnem
distillationem.*

PIPERIS, castorij, singulorum scrupula
bina. Zinziberis, costi, nardi spicatæ,
euphorbij,

euphorbij, agarici, scrupulos singulos: pyrethri, pediculariæ, singulas siliquas. hæc omnia cõtusa, & tenuissime cribrata excipiantur melle optimo & veteri vino, hisq. inungatur palatum accipitris: deinde in sole post horam detur columba. tum asari, piperis, & mellis, & vini, singulorú quantum satis est, naribus infundatur: post infusionem per duas horas in sole statuatur.

Aliud remedium ad siccam pituitam.

EX destillationibus laboranti accipitri intumescunt oculi, sternutamenta crebra fiunt. celeri eget auxilio: sed imprimis supradictò vnguento, quoad perfectè curatus sit. aut hoc vtere vnguento. Allij succum misceto cum vino austero, eoque palatùm ipsius perline. victui calida præbe, ne aquam gustare ipsum permitte, si succum allij biberit.

Aliud remedium, quod continet

OPII, costi, folij, euphorbij singulos scrupulos, piperis grana quadraginta, castorij binos scrupulos, hæc omnia tunde, atque vtere. Aut gari, vini, olei rosacei æquas portiones subactas naribus infunde

G

ad emolliendam destillationem : deinde ipsi ad solem exposito neruosam carnem carpendā præbe, vt si quid humoris restat, per nares ex capite detrahatur. Eidem medetur laser siue liquidum siue aridum in nares demissum.

Aliud unguentum.

PVLVIS stillatitiæ myrrhæ cum aqua coniciatur in vas, quod in ima parte pertusum sit, permittatur effluere, deinde illo percolato, palatum illius confricetur, videbis liquorem per nares deferri, qui spongiola ex aqua calida expressa abstergitur. Alia compositio, quæ habet pediculariæ, laseris, singulorum scrupula bina, piperis, pyrethri, singulos trientes, costi vnciam. Hæc omnia in puluerem redacta, & tenuissimo incerniculo excreta, arida feruentur : sed ita, vt ne exhalatione exolecant. Cum vsus necessitas postulabit, accipitris apertum os vino veteri & mero diluatur, deinde melle acapno fauces illinantur : constringatur illius os : exugantur nares, donec aliquantū mellis ad os tuum accedat. vbi supradictorum puluere accipiter illitus fuerit, in sole collocetur.

*Medicamentum, quod innoxium tuetur
ab omni destillatione.*

PEDICVLARIÆ grana tria, tunsa, cri-
brata, tribus carnis adiectis partibus,
accipitri dentur per quadraginta dies. ita
fiet, vt nunquam destillatione laboret, ne-
que gestatus, neque inclusus.

*Commune remedium, ne vlla destillatione
accipiter facile ledatur.*

ALLO primæ notæ diligenter contuso,
caput inungatur accipitris, paulatimq.
idem edendum detur, ipsi item commune
oleum datum, similiter & mel eadem effi-
ciunt, itemque butyrum similiter datum.
Omnia enim noxia ad eius ventrem ad-
hærescentia expurgantur, sed maxime hy-
berno tempore, propterea quod illius vires
naturali efficacia incalescât. Illum etiâ mi-
rifice iuuat esca calida præparata ex anima-
libus, quæ ante scripsimus, sed maxime mu-
rina caro naturalem quandam commodi-
tatem affert huic animantium generi.

G ij

*Medicamentum ad siccam pituitam
accipitris.*

BALSAMI & butyri æqualibus portio-
nibus lotum accipitrem vnge: allij &
hyoscyami succos pari mensura misce, &
vinum austerum quantum satis est, illius
palatum illinito; post ipsum ponito in sole.

De pituita continua.

HÆC efficit, vt omnino oculi tanquam
spuito conspersi videantur, & veluti
aqua madefacti. Vis huius affectus ab ocu-
lis primum se ostendit. huic mederi con-
uenit hoc medicamine, quod habet fide-
ritem, vinum vetus & bonum, mellis quan-
tum satis est. simul omnia contundantur,
donec strigmenti balnearum crassitudi-
nem habeant, deinde eo aspergis suillam,
murem durum, qui quamuis illius con-
tactu corrumpatur, tamen si dederis acci-
pitri edendum, seruabit accipitrem. Tan-
tam habet vim naturalem, vt si coquatur
cum fungis venenatis, id quod in eis ve-
nenatum est, tollat, fungosque esculentos
reddat.

De pituita humida.

NOTIAS appellatur ex eo, quod humorem habet, & spumeum quiddam ex oculis mittit: oculi tument, per nares nihil defluit. Ea, nisi præcaueris, periculum affert, & propemodum est insanabilis. Deprehenditur, cum oculorum angulos videas vtrinque spumæ exiguum habere. Curabis, si pediculariæ, piperis, singulorum grana septem vna diligenter trita cum vino in promptu habeas: deinde exiguas carnis portiunculas melle illitas des accipitri comedendas quinq. aut sex: posthæc eum in sinu tuo teneas, sed commodè, ne lædantur illius remiges pinnæ. Primum linguam ipsius leniter exeras, & videas, si quid tanquam lingula, quod est morbi fundamentum, infra ipsam decumbit; id vngue leniter incidas, donec expurgatus locus sit: deinde vino veteri foueas, & paulatim eluas, & diligenter digitis defrices. tum eiusdè nares auceps ore suo exuggat, pulueremque sumat ex his quæ diximus redactum, eoque illius palatum confricet. singulis curationibus vtere pondere duarum fabarū: in sole illum paulisper locato,

vsque eo duntaxat, quo ad incalcraftus fit: deinde ipsum à sole remoue, & ligatum tene in vmbra, & tandiu obserua, quoad per nares & os eijcit morbum, exigua frustula carnis, quæ ante pharmaci curationem acceperat, videbis fæculentam pituitam emittere accipitrem ex efficaci pharmaco. Cum animaduertes ipsum expurgatum, neque quicquam amplius emittere, melle illine fauces & palatum, vt ante diximus; vt mitigetur accipiter ex acerbitate pharmaci: tum ei detur columba edenda, aut ouilla caro calida, aut alterius animalis boni succi. Quod si morbi vis adhuc permanet, tum adhibeatur hoc remedium, quod recipit agrestis mali, & hyoscyami æquales portiones commistas cum oleo, quod fumo infectum sit, ex his offæ agglomerentur, eadèmq; opobalsamo illinantur. Vino prius foueatur os accipitris: deinde detur ipsi offa vna pondere vnius scrupuli. Potes etiam hoc remedio vti, quod continet piperis vnciam, laseris drachmam, costi, folij, singulorum scrupulos quinq. pediculariæ grana vndecim. Contundantur simul omnia, & tenuissimo incerniculo cribrentur. Seruetur eorum

puluis, eoque, cum exiget vsus, palatum
& fauces illius defricentur.

De molli & humida destillatione.

MOLLIS destillationis hæc sunt signa. primum ex naribus aqua defluit, deinde sternutamenta; sputa, mucicrassi ex naribus erumpunt, oculi humore redundant & tumescunt. hanc iisdem pharmacis eodem modo quo humidam curabis. Sunt qui laser in aquam conijciant, idque maderi & macerari tandiu sinant, dum aqua dissolutum sit, eoque conspersum pullum columbinum adhuc calentem dent accipitri. Cum accipiter assidue liquorem per os & nares emittit, & palpebræ tumescunt, hic non eget auxilio vnguentorum, quæ ipsum nihil iuuant, sed magis humorem destillationis augent. Vtere duntaxat hoc remedio, quod recipit piperis triti & cribrati pulueré. is naribus inspiratus sanum facit accipitrem. Cum caput atque oculi tument, & stertit, & sibilum edit accipiter, hoc curabitur remedio, quod continet piperis grana quadraginta, costi sextulam, opij scrupulum, folij, pyrethri, euphorbij, singulorum scrupula bina, pedi-

culariæ grana viginti, opobalsami ligulas
treis. arida contundatur, liquidis miscean-
tur, opium vino conspergatur, & liquidis
adijciatur, eoque vtere, cum erit opus.
Humidam & mollem pituitam apertè in-
dicat defluxio ex oculis & naribus. Primū
remedium est perungere palatum semi-
sextula supradicti ynguenti. Quod si per-
manet morbus, laurini olei guttas binas
singulis naribus instilla. Si ne hoc quidem
adiuuatur animans, eius capiti ferrum can-
dens sic admoueto, quemadmodum paulo
post dicetur. Rutæ puluisculus diligenter
tritus, illius naribus inspiretur, calidis car-
nibus auium vescatur, neque omnino in
sole manere permittatur: exigua aqua vta-
tur ad commodius accipienda auxilia.
Humida pituita deprehenditur, cum circa
oculorum angulos & tempora humor
spumeus fertur: cum frequenter sternuit,
euellantur plumæ ex eius temporibus, ve-
næque fricatione excitentur, vt ex tempo-
ribus emineant, deinde exiguo ferro can-
denti scite adurantur, & quam mox vino
mero conspergantur.

Ad

Ad humida pituita orientia tubera.

SÆPE in naribus accipitrum oriuntur tubera ex humida destillatione. Remedio sunt tres guttæ gari optimi quotidie naribus instillatæ.

Ad inflammationem narium.

NARIUM inflammatio cognoscitur, cum circum oculos & os glutinosus humor exundat. Sanatur hoc medicamento, quod habet agrestis vlmī semina concisa & tusa cum oleo in offas agglomerata, palatoque accipitris infricata: tum eius naribus instillatur succus rosaceus, omphacino oleo temperatus.

Ad destillationem tollendam, quæ per nares mucum reddit.

PIPERIS grana decem & septem mortario contrita vna cum sapone, & stillatitia myrrha tenuiter cribrata, & ea quidem ad proportionem piperis iniecta, & mista: postquam accipiter cibum sumpserit, eius nares illinantur, & ad sanitatem perueniet.

H

A

Cum ex naribus liquor redditur.

SI ex naribus aqua defertur, raphani seminibus contusis cribratis eius nares illinito. Potes etiam vti aparinæ semine contrito, & tenuissime cribrato, eoque scite palatum accipitris defricato, & facile cognosces mucos exhaustos esse.

De thoracis pituita.

EA grauis quidem affectio, nisi statim succurratur. efficitur ex redundantia humoris. Signum huius est, cum grauiter spirat, vt fit ab exercitatione: ad pectus accipitris humor multus exaggeratur, quæ stertere, recinere, obstrepere faciunt accipitrem. Succurrendum hac ratione: eodie victui colūba, potui aqua mulsa danda est, aut rosacea, quas bibat accipiter, donec omnino reficiatur. Calidā curationē nihil iuuare experientia animaduersum est, ac potius adiuuare frigidam, & crūda comedere tribus frustulis additis plantaginis in mediam carnem immissis.

Aliud remedium.

ASSIDVO strepitu sibilum elidit, stertit, linguam exerit: hac medicina sanus.

fiet, quæ recipit butyrum cum rosa contu-
sum, & exiguum folij Indici contusi & cri-
brati. hæc omnia simul subacta in pellem
soricis conice: deinde scite accipitri pel-
lem ita præparatam da deuorandam. da
etiam columbam, vt ante dictum est, & in
vtrasque nares laurinum oleum instilla,
fac sub dio maneat & restituetur.

*Auxilium aduersus pectoris &
thoracis pituitam.*

SANDARACHÆ vnciam, butyri, medullæ
ceruinæ singulos sextantes, duorum
ouorum albuminis; olei laurini, mellis
quam optimi, singulorum semuncia, mi-
sceantur vna, & in globulos paruulos re-
ducta accipitri deuoranda præbeantur.

De occulta pituita.

HAC laborat accipiter, cum diu in fumo
versatur. Hanc ipsam cognosces, cum
eius palpebræ liuidæ sunt. ex naribus au-
tem destillat lippitudo spumea, vehe-
menterq. stertit: depellitur hoc remedio.
Hyoscyami seminis, piperis scrupuli sin-
guli, laseris scrupuli bini, simul terantur,
melli acapno, misceantur, illisque illina-

H ij

tur palatum, victui calida dentur. Alij hanc pituitam tollunt hoc medicamento, quod componitur ex costi, piperis longi, hyoscyami seminis pari portione, laseris, piperis, scrupulis singulis, omnibus simul contusis & cribratis, melle conspersis, eius palatum illinunt. A nonnullis melle puro palatum & fauces inspirantur, aut infri- cantur allio multo & bene purgato, tum lati cumini & pediculariæ paria pondera diligenter contrita butyro excipiuntur, eoque caro illita edenda accipitri præbe- tur. Itemque cum accipiter incidit in thoracis pituitam, ostendit ex eo, quod circum nares inflammationes exoriuntur eiusmodi: pituita afficitur accipiter aut nimium madefactus, aut in multo fumo versatus. hoc remedio sanabis. Sume as- ninum allium, pilo tunde, linteo tenui succum exprime in illius nares. Aliqui vrticæ grana septem aut nouem trita cum tribus carnis partibus dant. Sunt qui hirci sanguinem media ex cæde aut non multo post effusum poculo aut altero vase exceptum sinunt concrefcere, postea- que dant accipitri comedendum.

antisepticum, sicuti et, quædam alia

II

De morbis oris.

OR I innascitur morbus hermius nuncupatus, iuxta labrum, sinuosus est & fistulosus, in quem influit humor, non perficitur, sed per partes inflatur, in vlcere foramina influentibus indomitis appellatis humoribus. Os igitur accipitris aperiendum, atque in primis fistulæ squamma pinna purgari conuenit; deinde pinna melle imbuta illini oportet, vt omnis sanies expurgetur. In os fistulæ, non autem intra foramen ipsius calcithis contrita iniicienda est; vt id quod est putrefactum, exhauriat. exest enim omnia vlcere tubercula.

De vlcerebus manantibus, quas græci ἀφθὰς vocant, tum de paulo durioribus vlcerebus subalbidis, quas græci ὑδραργύρα vocant.

COGNOSCITVR accipiter huiuscemodi vlcerebus laborare, cum eius palatum totum exalbuit, & quasi milij grana parua dispersa in ore videntur. Huic medicabere ad hanc rationem. tuum digitum indicem inuolues linteo, eoque melle rosato asperfo auis palatum & linguam fricabis.

H iij

si facultas mellis rosati non sit, vino mulso
vtere. calida victui prebe: vel foueto os ac-
cipitris vino austero adiecto melle rosato:
aut ipsa rosa sola: aut rosaceo oleo, quod
confectum sit ex omphacio: vel ompha-
cinum cum mulso conteratur, eoque illi-
natur eius palatum & lingua: vel palatum
& lingua primum aceto & melle vsque eo
perfricentur, dum expurgata sint, deinde
melle rosato crebro illinantur. Possunt
etiam huiusmodi vlcera hoc modo curari.
Ricini semina conterantur, ex aqua co-
quantur, & percolentur eorum decocto;
admisceatur tantundem mellis, ac rursus
coquantur, donec ad mellis crassitudinem
peruenerint, deinde hac compositione ac-
cipitris os illinatur totum. Quod si in ca-
pite auis apthas, sic nuncupata vlcera, ha-
beat, cognosces, si ex manu violenter de-
uolat, & cum ad manum reuersus est, si
videbis eum cum violentia respirare, scito
esse in eius iecinore vlcus insanabile. sin in
solo capite hic affectus versatur, primum
illinito opobalsamo, deinde altero die vn-
guento habente opobalsamum: altero
quoque die allinatur melle rosato adiecto
malicorio & euphorbio. Quod si vlcera

inflammationibus flagrant, oui albus liquor cum eiusdem vitello commisceatur, eoque illinatur.

Ad pustulas accipitrīs.

SI in ore, aut alia corporis parte pustulæ sint, trade alteri accipitrem scite tenendum, tu vero acicula pustulas aperito, easque finito euaporari, deinde melle rosato illinito.

Ad recinentem & stertentem accipitrem.

SI stertit, sibilum elidit, angitur, & coactus comedit; scito in eius faucibus pituitam esse. Remedio est ferri ramētum tenue cum carne calida datum. aut zinziberis, sulphuris puri, ignem nondum experti par modus oleo rosaceo temperatus cum carne victui datus. Item solum rosaceum ex carne datum discutit pituitas ad thoracem adhærescentes. Sunt qui zinziberis partem vnam tritam, butyri partem, alteram rosacei sufficientes partes simul cum carnibus accipitri dent comedendas.

*Quomodo morbi pulmonis cognoscantur,
gignentur, curentur.*

SI vel in quiete, vel in motu accipiter
difficulter spirat, vt cum sono & anhe-
latione procul audiatur; scito redundante
calore materiae incumbentis in partem af-
fectam pulmones inflammatos esse. Id
accidit, cum imperitia gestantis proiectus
est ex manu. nam ab aere susceptus calor,
& imperitia gestantis auctus, pulmones di-
strahit. Ad salutem perducetur hoc me-
dicamine, quod habet lenticulam crudam,
tunfam, melle subactam, conspersam exi-
gua scobe ferri, cum carne edendam acci-
pitri praebitam. Accipitres pulmonarios
scito esse insanabiles, praeterquam cum
aegrotare incipiunt. Sanauimus hos saepe,
potui dantes frigidam ad satietatem. aut
rosatum mel refrigeratum. Accipiter eum
grauiter & crebro spirat, aquamque valde
expetit, tum pulmonibus male affectis
esse solet. Sanatur, si primum melle puro
nondum temperato eius palatum illinas;
deinde oui vitellum cum vino comistum
& tritum accipitri infundas.

Ad an-

Ad angustias pectoris.

CVM angustia laborat in cibo capiēdo, & violenter transglutit, difficultatem cibi transmittendi affert gutturis inflammatio. Sanabis, si partem vnam ramenti ferri, & carnis calidæ alteram partem, ouique vitellum vbi miscueris, accipitri dederis.

Ad anginam.

OLEI, vini, mellis æqualis mensura cum carne detur edenda.

Ad obsessas fauces.

LASER in vino teratur, hisque perfusa caro accipitri detur. Solet sæpe accipitribus ex nimia edacitate, vel ex noxio humore intus infra pectus, & cor, & maxillas quiddam humoris plenum nasci, simile pustulis aut strumis; cui nisi citò succurratur, consumit auem, nec ita multo post cognosces affectum, si vides ipsum frequenter expetere aquã. cum enim aquam aspicit, aut puteum, aut stagnum, ardentè illuc cupit ire, & crebro euolare contendit, inflammato humore exardescens.

Hunc ita sanum facies. Ouillam carnem frigidam, melle sparsam vno die tantum cibatus dato: altero die Hispanicum oleum cum carne victui præbeto. Si nihil horum iuuat, suillas fetas asperas minutim concisas, cum carnibus mistas accipitri edendas dato. delapsa enim subtilia fetarum fragmenta, atque incidentia in pustulas, exulcerant ipsas, & dirumpunt. itaque effuso humore, animans liberatur. Hoc vbi feceris postridie, ad eius curationem melle vtere, & prorsus ipsum morbo liberaueris.

Remedium aduersus sitim.

ACCIPITER crebrò bibens, & seipsum sæpe proiciens ex manu gestantis cum aquam videt, ostendit circa guttur, aut ingluuiem, aut axillas, strumas intus esse, quæ ipsi sitim præbent: persclitatur, nisi promptum remedium affertur. Sanus efficitur, si ipsi carnes nunc melle, nunc oleo rosaceo illitas dederis, eique aquam quærenti crocum cum vino amineo in puluerem resolutum præbueris. Aliqui ita medentur: primum ipsi viuam columbam interficiendâ præbent, quam cum comedere incipit, tum illius sanguine & carne

perfricant folia allij & bliti diligenter in mortario ligneo contusa pilo ligneo, eaq. ipsi præbent edenda.

Remedium contra abscessus.

SI abscessus habeat accipiter, celeriter subsilit. Abscessuum duo sunt genera, alterum lapidosum, alterum sanguineum. Ita sanabis. Adiantum ad tertias coquito, percolato, eique adjicito exiguum calcis viuæ, & mellis, quod satis est, vna subigito, in pastillum conformato; quo frequenter dando, absterges omnes abscessuū sordetum ex hac compositione toto die vnà cum portionibus carnis eius cibati dabis primum duas partes, post exiguam diem duas aut tres æquales: in summa capiat quinque aut sex. Ne finito illo die, quo illas comederit, accipitrē aliud quicquam edere: nam ex his cognosces, abscessus sanguineum ne, an lapidosum quidpiã habeat.

Quibus signis cognoscatur interior accipitris agritudo, unde oriatur, & quo modo curari debeat.

SI aut manui, aut perticæ insistens accipiter multum quiescit, & discedens

tarde reuertitur, & parum admodum edit: si mœstus est, & stercus nigrum crassumq. emittit, præsertim cum carnem recentem ac mundam sumpsit: scito hæc esse signa ægritudinis generatæ ex crassis humoribus nondum concoctis in ventriculo. tum ex carnibus foetidis herbisque quas humi sæpe sedens carpit & comedit. Ita curato. Sume portulacam paulum contusam, deinde cum butyro commistam præbeto accipitri edendam cum carne ouilla calida, aut rutæ in puluerem redactæ ex veteri vino diligenter quotidie per aliquot dies dato tres ligulas, & ad sanitatem perduces.

Ad occultum morbum accipitris.

ACCIPITRIS demonstratur occultus, morbus, cum in venatione comedere non vult; tum scito eum ex aliquo intestino laborare. Detur ei caro melle & butyro conspersa, & curabitur. Optime fiet, si eius cibatum calidus detur pullus columbinus: nam omnium remediorum fere optimum est, calida esca.

Ad molestias & anxietates tollendas.

SANDARACHÆ tertiam, butyri recentis partem vnam misceto, & cum carni-

bus recentibus edendam dato. Cum me-
rore & angore affectum esse cognosces,
cum eius aspectus horridus est & tristis,
remedium est columba in cibum data,
quæ pridie poscam biberit.

*Ad morbos latentes, & plagas
intestinas.*

STYRACIS optimi sesquiscrupulum, re-
centisbutyri, medullæ ceruinæ vncias
singulas, mellis boni, & olei Hispanici suf-
ficientes partes, vna misceto, igne lento
calescito, vsque dum bene commiscueris:
vbi refrigeraueris, dato comedere vel car-
nibus immistas, vel in murinam pellem
cōiectas, & si quo intestino affectu laborat,
sanabitur. Est etiā remedio vel ouillum ce-
rebrum ipsi datū cum reo Pontico contuso
& cribrato, vel colūba, quæ sapam biberit:
postridie si accipitris victui viua detur.
Aliqui in vas concauum induunt, mellis &
olei Hispanici ligulas singulas, & oui albū:
quæ vbi subegerunt, adijciunt triti salis
Cappadocis & spumę nitri duos scrupulos,
hisque exiguas carnis particulas sparsas
obijciunt accipitri.

Ad tabescentem.

COLVMBÆ acetum potui detur, eius os ligetur, ne reijciat acetum: appensa habeatur, vsque dum ipsius caro dissoluta fuerit: deinde accipitri præbeatur.

Aduersus omnem morbum accipitris.

SINAPIS & coaguli lactis filiquam cum carnibus dato accipitri, isque in multas horas iuxta aquas maneat, finito: vngito eius nares, vt per nares attrahat vim medicinæ.

Quomodo pinguem accipitrem, & venandi negligentem extenuari, & cupidum aucupandi reddere conueniat.

IS qui nimio cibo & delitiis supra modum pinguescit, ob idque aucupari negligit, ita extenuandus, & ad venandi studium restituendus est. Testudo aquatilis illius cibaturi semel die aut bis danda, vsque dum eius carnes luxuriantes ad mediocritatem redierint. Cibi etiam inopia, quæ plena sunt, exinaniri ipsa medicinæ ars præcipit. Sunt, qui dent pulegij & allij æquales partes vna contusas cum carne bubula, itaque cito reddunt graciles.

Ad extenuatum ex obscura causa.

SVILLAM carnem cum oleo communi des, citoque pinguis reddetur, vel etiam restituetur ad pristinam pinguitudinem, si si eius potui symphyti decoctum, cibatus verò suillam carnem cum butyro & melle dederis.

Ad æstus accipitris.

ACCIPITRIBVS per æstatem venantibus, solis ardore æstuantibus, bile flagrantibus, oui albus liquor ex rosaceo dandus, ducendus ad aquam, in loco auris exposito collocandus.

Aduersus bilem.

RASILIS æruginis nondum coctæ, olei Hispanici, vini veteris parem mensuram in vas indito, & simul, vbi miscueris, carnibus illitam dato.

Ad refrigeratum.

MULTI accipitrem ad thermas adducunt, & calefaciunt, & nihil adiuuerunt; potius etiam læserunt. At tu ipsum stragula veste tectum, repone in commo-

loco; eique vt caleſcat butyrum, cum vrticæ ſemine præbeto, & refeceris.

Remedium aduerſus bilem.

INEVNT E autumno & principio cum captus eſt, aut diu immoratur perticæ, aut ſolis ardore incenſus, aut præliatus bili laborat. cuius ſigna ſunt: totus triſtis eſt, oculi ſicci & compreſſi videntur, multo aquæ deſiderio tenetur, & ipſam multam bibit, tremit totus, diſperſas atque inæquales habet plumas, caſque interdum explicat, interdum etiam contrahit, pedes nigros, & ab vnguibus vſque ad genua frigidos habet. Hoc remedio curabis. Aquam roſaceam infundes, cibum præbebis ex roſaceo & omphacino oleo cū caprina carne: eum in terra frigida ſedere ſines totum diem: nocte ſub dio habebis; itaque ſanabitur. Cibum calidum omnino ne dederis. ſed neque, vſque dum perfectè curatus ſit, ipſum geſtaueris. Bibat veſpere aquam, vt bilis calor temperetur frigore potionis.

Defatigato remedium.

EX aucupio & longo volatu fatigatum, cibusque ſaſtidio affectum, reſtitues in priſtinum

pristinū cibi appetitum, si suillā carnem aceto acerrimo perfusam in treis partes diuisam dederis, aut murem largiter edendum præbueris: recreabitur accipiter, & ipse restituetur appetitus.

Ad inflationem.

INFLATUR sæpe accipiter, cum aut ab altero accipitre vulneratur, aut in spinosum locum ingressus spinis sauciatur. Ita curabitur. Eius corpus totum aqua egelida perfundatur, pellis inflata acicula ita leuiter compungatur, ne caro attingatur, & pernicioso transmissio humore tumor remittetur. Quod si inflatio permanet, theriacam liquidam magnitudine fabæ vino veteri resolue, perfunde accipitrem, & sanus fiet. Si vel inguen, vel axillæ ab ictu tumeant; aqua rosacea & cera igne lento liquentur. adjiciatur symphytum minutim conlectum: simul omnia subignantur, plagæ imponantur. Sed si gula intumescit, acicula referetur, vinoque oleo misto calido madefiat, & bene habebit. Ita se affectum ostendit, cum ei subitæ vertigines oboriuntur, vt consistere nequeat,

K

eidem exhibenda est par portio glycyrrhizæ & maluæ.

Stomacho male affecto remedium.

SI stomachus malè affectus sit ex noxio humore, rosaceum vetus cum carne accipitris victui exhibeantur. Ita affectum cognosces, cum toto die videbis eum oscitantem. Cui etiam remedium erit laser Cyrenaicum magnitudine grani piperis cum carne datum.

Stomachus quando non est cibi tenax & debilitatus, fastidit cibum, unde cognoscatur, quomodo curetur.

SEPE nimio labore defatigatus, aut male gestatus, aut contra auem fortiter præliatus, aut offensus in aliqua corporis parte debiliori, aut vinculo inuerso allisus ad perticam, dissoluit stomachum, in cruditatemque incidit. Cognoscitur affectus primum, cum pro sua consuetudine non edit, aut cibum omnino non capit, aut lente capit, aut etiam lentius volat, aut sedet, aut emissus ad exiguam venationem omnino volare nequit, aut cum ante pedes

aucupis cibum semicrudum reijcit. Manifestum remediū est, si oui album liquorem accurate à vitello separatum in mortarium simul cum melle vsque ad dimidiam ligulam imponas: olei Hispanici cochlear vnum, vini Aminei tantundem, piperis grana tria seorsum conteras, donec corpus vnum sit, eoque conspersam carnem accipitri adhibeas. Quod si sumere recuset, illum contineto ad sinum tuum, & carnem dissectam in exiguas particulas similiter conspersas ipsi dato pondere vnciæ. Si vides ex stercore illum, vt natura exigit, concoxisse, adde cibo prædictum medicamentum. quo semel dato, si ipsum curaueris, bene est: sin minus, similem medicinam triduo adhibebis. & sine dubitatione illum liberabis. Itemque raphani seminibus in puluerem redactis, cum vino absinthite nondum cocto commistis insperfas carnes accipitri præbe. Si nolit edere, ipsi ad sinum tuum compresso, cibum dabis, & sanabis. Ouis recenter iugulatae caput calidum ipsi præbeto comedere, & ad sanitatem perduces.

K ij

*Quomodo cognoscatur cruditas, & quibus
remediis curetur.*

CRUDITATEM auceps facile cognoscit
ex reliquijs residentibus etiamnum
postero die in ingluuie. Id vsuuenit pro-
pter vel stomachi debilitatem, vel susce-
ptum laborem, vel immoderatam carnis
sibi datæ multitudinem, vel quod non se
exercuerit, aut quia male gestatus, aut im-
perite collectus fuerit. Hanc discuties hoc
remedio. staten quercinam aqua dilutam,
& percolatâ iubeto aucupem quantam ore
capere potest forbere, & infundere fauci-
bus accipitris retenti per te, vt ante dictum
est, laneamque fasciam calidam ingluuiei
ad coquendam cruditatem impone, &
paulo post quam concoxerit, tenuem ci-
bum ipsi dato. Vtitor oui remedio ante
descripto. sed commodius feceris, si cum
carne remedium calidum adhibueris. Ve-
rum si nulla signa superiora apparuerint,
& tamen cibum respuit, nihilo minus
vtere prædicto remedio, alijsque auxilijs
ad reficiendas eius vires accommodatis.

*Ad eum qui concoquit quidem, sed
carnem reijcit.*

EI vinum vetus detur cum carne, & recuperabit appetitum: deinde postridie quinque grana geponomi trita eidem obciantur cum particula carnis.

Ad eum, qui non concoquit.

SI non concoquit, & cibum euomit, ita curabis. costi & folij drachmæ singulæ. laseris semidrachma, melli quam optimo permisceantur, & dentur accipitri, atque aliquanto post ei cibus præbeatur columba. Alij hoc remedio vtuntur. oui recentis vitelli, mellis, olei sufficientes partes permistas & subactas ipsi præbent edendas cum carne. Quidam etiam vinum admiscent, vt efficacius remedium sit. Sunt qui dent tribus particulis carnis reū Ponticum additum. Nonnulli folia spicæ nardi & geponomi æquo pondere trita vino Amineo conspersa infundunt, aut geponomum leuigatum, carni immistum accipitri esurienti apponunt, ne odorem sentiat.

K iij

Ad nauseantem.

LASER & suillam carnem aqua conspergito, eius cibatus tesselatim dato, & quamdiu cibum fastidit, tamdiu simili aqua carnem inspergito.

Ad eum qui euomit cibum.

EVOMVISSE cibum cognoscitur accipiter ex eo quod tristis est. Curatur ita. Folij partem vnam, & costi tantundem, piperis grana duo, in vnum tunsa, & cum melle subacta edenda præbeto.

Ad cruditatem & nauseam, alia remedia.

SI cibi permanent in stomacho crudi, eosque non euomuerit, vsque ad decimam diei horam nullus cibus est ei dandus, sed tantum aqua tepens cum oleo & sale in illius os infundenda est, aut aqua marina tepesfacta, & ita post horam aluum deijciet, & adiuuabitur: deinde eidem passeruli duo, troglodytæ appellati viui obiiciendi. Sed si ante cibum euomuerit, nihil dandum, nisi sola tepens aqua mista cum oleo: postero die gallinacei pulli vino potati, cibatus, & potui sanguis dandus.

Ac si comedere non valeat, solum sanguinem bibat. Quod si nihil horum profuit, murem aut vespertilionem ei dari conueniet, & reficietur.

Adhuc de vomitu.

BUTYRVM mel, spuma nitri, nigræ columbæ fimus, lumbrici, qui ad filum tandiu pependent, dum sint arefacti, lotium humanum, vini paulum. omnia misceantur, hisque caro conspersa detur accipitri. Sunt qui vespertiones quinque interficiant, ipsorumq. sanguinem vitreo vase exceptum arefcere sinant, & minute tritum seorsum seruent, vsque dum vsus necessitas requiret: tumque tres alias vespertiones vino veteri odorato madefactas, & prædicto puluere conspersas dent accipitri comedendas.

Ad male affectum iecur.

EX iecinore laborans accipiter, aut à canibus laceratus, cognoscitur ex eo, quod tristis videtur, & pedes liuidos habet. Remedio est eruum læuigatum, subactum cum melle, in parui pastilli formam redactum cibatum, vel axungia

recenter occisi fasiani, vel menta tunsa cum carne accipitri obiecta.

De tineis siue lumbricis.

His signis cognosces, an tineas habeat accipiter. insistens perticæ, cum volare cupit, alas suas impeditas habet, & tanquam si nervos distortos haberet, tremit, & pedum modo hunc, modo illum porrigit, siue in pertica maneat, seu manu aucupis gestetur, & pinnas suas vellicat, nunc eas quæ sunt in pectore, nunc illas, quæ sunt in femoribus: in summa neque in manu aucupis, neque in pertica insistit. Ita curabis. Carpobalsami grana tria, ceruinam medullam, vrticæ pauca semina, & nigellæ tantundem. vnà simul omnia læuigata contundito, cum helxine prius arefacta & mista da accipitri cum carne perdicis: aut si huius non sit facultas, cum carne gallinæ vernaculæ, & ita vel per os, vel per sedem tineas educes. Accipiter tineis afflictus, frequēti volatu vtitur. Ipsum refeceris, si cum pastillo piper ipsi dederis edendum. Idem præstabit cerui medulla, & geponomum in puluere redacta cum carne data. Nec minus efficax est sesami & papaueris

papaueris æquum pondus in puluerem re-
 ductū, si his insperferis staeten quercinam,
 & carni miscueris, & dederis accipitri ede-
 re. Aut si aloë pura & munda læuigata ani-
 mantem perfuderis ex posca. Sunt qui allij
 succum expressum cum omphacino oleo
 pari mensura mistum infundant.

Remedium ad intestinum.

EX intestino laborare se ostendit acci-
 piter, cum pedibus sæpe stringit ma-
 num gestantis, & pedibus cædit perticam,
 cui insistit. Quidam censent sandaracham
 cum carne calida & butyro dandam. Alij
 verò, si omnia viscera simul cum intestinis
 doleant, vini Aminei, & rutæ tritæ, sin-
 gulorum ligulam dandam existimant.

*Quomodo calculosi cognoscantur, & qua
 ex causa calculi oriantur.*

GENERARI lapis in visceribus solet, cum
 accipiter carnibus vescitur pinguibus,
 aut male olentibus, aut multis expletur.
 Ardeolarum caro calclos gignit. Laborare
 calculis primum cognoscitur, cum diffi-
 culter ventrem deijcit, deinde deprehen-
 ditur ex stercore eiecto, quod emissum

L

non adhæret pavimento, sed integrum iacet, neque virgis similem extensionem habet, vt sanorum habere solet. Id accidit, quoniam vi eiectum est propter lapidem impediens exitum excrementorum liquidorum. Sed tamen à solo stercore, quod sepe variare solet, cognosci hoc vitium non potest. Cognosces alio modo. nam cum vel aucupis manui, aut perticæ insists frequenter agitur, scito ipsum calculis vexatum hoc facere. Ita curabis. Rapum de terra lectum excuato: salem nondum tritum, quantum duobus digitis capere potes, in illud excuatum indito, idque deinde in ollam nouam imposito, & postquam succensis ignibus sal in rapum inditus liquatus fuerit, adijcito suillam carnem recentem, cibatus præbeto, ac paulo post ipsum ad aquam alligato; illicque totum fere diem maneat, finito; aquaque se oblectantem ob falsos sumptos cibos permitto bibere quantum potest: ita enim lapidem minutatim eijciet. Potes etiam hoc vti remedio. Nigellæ semen tritum cum melle & oleo ter die dabis, postridie momentum salis in carnem recentem abdito, carnem edendam præbeto: tertio die

parūum pullum columbinum, nondum multis plumis vestitum dato concisum cum ossibus comedendum. Potest etiam alia ratione sanari. Cum in manu insistentem vides aluum deijcere conantem, neq. tamen valentem, dextræ manus medicos duos digitos sedis annulo subijcito, comprimito lapidem, qui est prope annulum, deinde expresso lapide & exempto, locum vnde exemptus sit foueto oleo rosaceo. Hircini sanguinis glaciati vncia lapidē resoluit. Quod si plusquā vncia detur, ipsum lædit. Murina etiam caro esui data, & si lentius quam hircinus sanguis, tamen lapillos frangit. Nonnulli etiam dixerunt butyrum prodesse. Alij tradunt accipitres calculis laborare solere ex eo quod comederunt carnes sordidas & dilanatas in terra. Quamobrem nonnulli illas suspensas ligant ad caueam, ne puluere sordidas edant. Solent etiam in hunc morbum incidere ex eo, quod eis in cauea aquæ satis non subministratum fuerit. Deprehenditur hoc morbo affligi, cum difficulter excrementa excernit, & ea quidem dura, & dispersa. Ipsum etiam videas cōniuentem, & grauato capite dormitantem, & cum

L ij

excrementa reddit, anulum vellentem & stringentem. Ita curabis. Rosacei ex oleo omphacino confecti duas ligulas, & oui album liquorem in vas indito, contundito vsque dum vnum corpus fiant, per os accipitris infundito. Præterea ab alijs traditum est, illum comedere non posse, ex eo quod sedem lapis obsidet, & clausam tenet. hoc remedium adhibent. Auri paulum, aut scissum arsenicum bene contritum, ex melle dant accipitri; tum testudinem fluuiatilem escam apponunt.

Aliud optimum remedium.

Coccum gnidium, galbanum, cochlea, sapa, butyrum, instar granulorum trium optime lapidem frangunt. Accipitri calculis laboranti oculi intumescunt, & nebulae offunduntur, nares inflantur. Oculi fouendi betonica & pluuiatili aqua. Iam ad aluum deiciendam ei cibus dandus catus subrumus, adhuc cæcus, per tres aut quatuor dies, postea aloë elota magnitudine vnus siliquæ præbenda. Quod si permanet lapillus, & non frangitur, vitis sarmento adurito partem capitæ subtermediam inter duos oculos, vsque dum videas palpebras oculorum hærentes, deinde

paruum digitum melle imbutum subijcito in animantis anulum, scite dissoluens lapidem, & curabitur.

Ad lumbaginem.

CVI lumbi dolent ex mala gestatione, illum suspensum teneto pulchre, supra vinum in ollam inditum & inferuefactum, & vt vini vapor in illius femora & lumbos exhaletur, ollam vsque agitato, donec refrixerit, deinde vinum spongia exprimito in partes auis superiores, eidemque molle fenum substernito.

Ad lumbaginem & pinnarum relaxationem.

ALTHEAM ex aqua coquito, decoctam aquam tantisper deferuescere finito, dum tantummodo tepescat, eaque lumbos foueto; postea ad pauimentum ligato, accipitri cubile substernito molli feno; vel ipsum ad balneas ductum teneto supra caldam: sed ita, ne aqua respergatur: aqua duntaxat agitetur, vt à vapore accipiter incalescat. interim danda opera, ne decidat ex manu, & periclitetur. Ex balneo eductus paulisper sedeat facito, & tegito. post treis dies per inferna sanguinem deiciet.

Aliud remedium.

Symphyti tres partes ex carne dentur: quæ si nihil profuerint, elaphoboscon & symphyton in vnum misceto: dato tres partes, & ad sanitatem perduces.

Ad scabiem.

SCABIEI prurigo accipitrem cogit contra se, tanquam contra hostem vnguibus & rostro vti: sed tu locum scabiosum exprimito, donec sanguis eliciatur; deinde aconiti succo per triduum illinito; tum aceto quam acerrimo eluito, & thus masculum aceto conspersum terito, eoque scabiosas partes linito, accipitremque tantisper teneto, dum partes quas leueris, desiccatae fuerint. Vel saponis, spumæ nitri æquas partes acerrimo aceto misceto, hisque accipitrem linito, modo prius in balneo ipsum calefeceris, & postridie calda potabili eluito, & quam mox sanabitur. Aut argentum viuum cum saliuâ terito, eoque accipitrem vngito. aut bitumen ex vetere vino & oleo ad secundas decoquito, eoque calido animantem inungito.

Ad lichenas.

NITRVM Alexandrinum quam minutissime terito, idque in oleum acer-

rimum misceto : locum lichenibus infectum linito.

Aduersus pediculos remedia.

PEDICVLI nascuntur à noxio humore carniū & ex cruditate, cum auceps inconsiderate accipitri crudo alium cibum apponit, antequam alterum cibum concoxerit. id quod cognoscitur. nam pediculi circū oculos cursant & exundant in ipsum gestantem. Remedium est sandaracha, si butyro, aut carne, aut oleo imbuta ipsi præbeatur edenda. aut saponē in tepenti aqua dissoluito, eoque accipitrem linito cœlo sereno, & sanum facies, ipsumque tunica inuolutum in solem calidum exponito. Si pediculos procreauerit acciper, non valde ex eo læditur, potius alitur, & ad venationem impellitur. Pediculos autem concipit, cum manet prope gallinaria atq, auitaria. fumo numquam appropinquet. nam & læditur, & pediculos, & pituitam, & destillationem contrahit, & pinnae torrefiunt. Se pediculis laborare ostendit, cum pinnas vellens, frequenter pediculos inquirat. Remedium afferes, si lupinorum decocto ipsum laueris, sed ita vt ca-

ueas, ne capiti admoueas feruentem decoctionem: lotumque in sole per horam ponito, & illinc ubi ipsum tolles, dulci aqua lauato, ne pellis vastetur. tum vino austero pinnæ inspirentur: vel sarmenti, aut fici, aut oliuæ cinerem quam minutissime per cribrum cernas, accipitremque illinas, eundemque linteo tegas, & pediculi in linteum decident.

Ad horrorem.

HORRORE percellitur tum ex pediculis, tum aliis ex causis. Ei subuenit nefrendis caro. Auium caro cum sit calida, permultum ipsum exsiccat, & vna cum macie pediculos procreat. Facit idem ouilla caro: at cornicinæ & coruinæ carnes omnino dandæ nō sunt. nam & falsæ sunt, & valde perniciosæ accipitri pediculis laboranti.

Item ad horrorem.

CVM horret accipiter, tum corpore concidit, tristisque & ægroto est aspectu. Correptus hoc affectu excrementa reddit corrupta, male olentia: nisi morbo occursum sit, consumitur auis. Hoc remedio subuenitur,

subuenitur, quod recipit symphyti surculos cum radicibus, & reū Ponticum, simul misceantur ex aqua, ad tertias decoquantur, in quartam partem decoctionis reum Ponticum addatur: accipiter perfundatur, vsque dum persanatus sit; post infusionem ei cibus detur columba.

Ad defluxionem pinnarum.

VTILISSIMA res est accipitri pinnarum ornatus, & ad illius virtutis officium præstandum aptissima. Si pinnæ ipsius defluant, & ipse spolietur naturali suo ornamento: sumatur tedæ pinguis, & rubi radicem, & platani, singulorum manipulus vnus: in ollam iniiciatur, ad tertias decoquatur ex acerrimo aceto, eaque decoctione conspergatur accipiter. & pinnæ fluere desinent.

Quomodo & corrodamtur pinnae accipitrum & curentur.

EXEDVNTVR sæpe pinnæ noxio quodam humore. Ita curari conuenit. Nitrum Gallicū, & cimices, qui nondum ex lecto deciderint, conteras in acerrimo aceto: emplastrum facias, aperias pinnas,

M

vbi videbuntur corrosæ, linito, & sanabis.

Si pinne inflationibus turgeant.

INFLATIONES rescindas, & pinnas plenas perfores, & vino veteri locum eluas, & vitis sarmenta combusta cum bubulo felle in puluerem redigas, eum infundas in plenas pinnas.

Ad eum qui suas pinnas rodit.

SI accipiter suas corrodit pinnas, & cum pediculos non habeat, tamen pediculos inquirit. Scrutare coliculos pinnarum caudæ & plumas. inuenies quiddam nigrum intra radices pinnarum, id acu compungito, inspirato vinum vetus, mali punici cortice trito vngito.

Ad refractas pinnas.

QVI à natura rectas non habet pinnas, sed refractas, ita curabitur. Aqua potabili calida frequenter remiges pinnas fouebis.

Decidentium pinnarum remedium.

LAVRI vel nucis oleo foramina, vnde pinnae decidunt, vngito, aut ex tuo

ore in loca, vnde exciderunt, inflato caprinum lac.

Ad defluxionem pinnarum.

PVLEGGII, sandarachæ scrupuli tres, croci scrupulus; ex aceti sufficientibus partibus simul coquantur, refrigerentur, deinde spongia oculi illinantur bis in die. Quod si remiges pinnæ decidunt, sandarachæ & thuris tantundem: conterantur, subigantur, inungantur pinnæ.

Ad fluxionibus laborantem, & ob fluxiones pinnas amittentem.

SI defluxionibus alarum flexus, qui est tanquam cubitus, laborat, amittit remiges pinnas. Ita curabis. Scrutator venulas adiacentes alis, ex ipsis mittito sanguinem, & postquam sanguinis paululum defluerit, aceto frigido alas foueto, vt locus obturetur. itaque fiet, vt postea neque accipiter fluxionibus laboret, neque fluant pinnæ.

Ad fractas pinnas remedium.

CVM accipiter pugnat cum præda, sæpe accidit, vt pinnas frangat, nimirum ad

M ij

terram detractus, interea dum prædam retinere conatur: aliquando ita alliditur ad perticam dum euolare contendit. solet omni naturali prudentia tegere caput, quod & obnoxiū habet letalibus ictibus, ideoque aluum, latera, lumbos percussioni exponit. Id quod si acciderit, hoc remedio ei succurres, quo minus impediatur ad continuandam aucupationem. Habeto accipitris mortui pinnam, & cum aliqua frangetur, reponito ex mortuis, dextram quidem dextræ, sinistram sinistræ parti, caudam caudæ accommodans. nimirum fractam pinnam non valde prope carnem scindito ad inserendam loco illius alteram, quam de mortuo seruatam habes numerose temperatam, lino nigro liges vtramque inter se commissam.

Ad fractas pinnas remedium.

VLM I corticem & maluæ agrestis radicem ex vino veteri coquas, decocto pinnas foueas, & sanaueris. seu myrrham in pila tundito, & simul cum oui vitello stuppæ illinito, etiam cum folijs super imposito, scite ligato, auem obseruato, & sanabis.

*Quomodo inferenda sint pinnae remiges
nuncupatae.*

EX pinnis quæ volatui maxime auxiliantur, sunt remiges; propterea nuncupatae, quod tanquam remi aerium pelagus secant. Quod si forte earum aliqua fracta fuerit, eius insitionem ars machinata est, ab agricolis hanc forte mutuata, qui surculum alienum suo trunco inserunt. Remigem igitur pinnam, quam insiturus es, scinde ex vna parte, ut possit includi in alteram, eaque remollescat, finito. deinde scinde accipitris fractam pinnam, & ubi exacte dimensus fueris, & exæquaueris aliis pinnis remigibus, ita ut ne maior sit, neque minor, mediam perforato tenui subula, & ita inserito accipitris mortui pinnam in foramen fractæ viuæ, filo utrinque ligato, & postea non impediatur, quominus volare queat.

Ad lacerationem accipitris.

NVLLVM auium genus inerme natura produxit, sed & vnguium robore, & rostri impetu ad venandum & ad se defendendum armavit. Si igitur aliqua vel magni-

tudine vel robore præstans accipitrem percusserit, & voluptatem tibi in molestiam conuerterit, suillam axungiam cum sarmentorum cinere subactam in plagam prius purgatam imponito, deinde acicula tenui scite consuuto; perducetur ad sanitatem. Alij brassicæ caulem comburunt, & similiter chartam, ex hisque cinerem collectum cum auium adipe subactum in plagam iniiciunt. Quod si à grue percussus sit, aut in pectore, aut in carnosis partibus, symphyto prius oblinito affectum locum, eumq. consuuto triangulis aciculis laneum filum ducentibus exterius suturam symphyto inspergito. si filum disrumptur, & consui non posset, hoc faciliori vtitor auxilio, quod continet chartam scriptam, siue non scriptam diligenter combustam: eius cinerem cum oleo misce-to, locumque vbi plaga est, vngito. Quod si sanguis ex plaga defluit, chalcitide prius plagam conspergito, & adiuuabitur. Quod si percussus sit in ossibus aut neruosis locis, sumito thus masculum, eoque contrito inspergito, aut cephalicon appellatum, quo ad curandos homines vtuntur, in locum affectum imponito, & cito sanabis.

cephalici compositio hæc recipit. Dulcis olei trientem, bituminis, ceræ, picis aridæ, singulorum selibram, spumæ, argenti scrupulos binos: cerusæ, scrupulos quatuor & semis: thuris, aloe, myrihæ, singulorum sextulam: opij, mandragoræ pomorum succi, singulas sextulas: aluminis scissilis, atramenti futorij, chalcitidis, croci, singulorum sextulam: aceti quod satis est: quæ liquari possunt, liquato & inspergito aridis contusis & cribratis. quæ vbi subegeris reponito, & cum vsus necessitas requireret, ex rosaceo dissolutum plagæ indito.

Ad dilacerationem.

SI accipitris ventrem grus vnguibus lacerauerit, & pellem illius diruperit, ita curabis. confestim ipsum recipito, confuito plagam acicula tenui filum ducente, & distractam pellem coniungito, deinde corticis quercini cinerem ex oleo dulci subactum inspergito. columbinum finum oleo & vino permistum in pastilli formam redactum super plagam imponito, non aberrabis ab optima curatione.

Aliud remedium.

Confuito id quod discissum est: deinde

lymphytū cum sarcocolla mistum im-
ponito, & paucis diebus auem sanā facies:
seu sarcocollam bene mollitam, tunfam
cum sanguine gallinæ nuper occisæ impo-
nito, & cito sanaueris.

Ad plagam aut rupturam accipitris.

SI acciderit accipitrem confringi, cum
fertur in cornicem aut perdicem, ita
curato. reum Ponticum tritum ex vino ve-
teri ipsi dabis.

Ad detractam pellem.

SI accipitri pelvis detracta sit ab aue
quam insectatur, is qui eum emisit,
super ipsum lotium faciat, & confestim
leuabitur plagæ dolor. Quod si à grue, aut
alia quapiam aue percussus fuerit, iniice
intra fissuram suillum adipem, & ita con-
suito, & inspergito resinam aridam, &
ferream scobem, quæ decidit in officina
fabrili.

*Si accipiter ictus fuerit, dum contendit
cum auibus.*

GLABRVM facito locum, vbi ictus sit,
domesticæ vitis sarmenta comburito,
&

& postquam locum affectum vino foueris, cinerem inspergito, vel aloen, & columbæ fimum æquis partibus conterito, cribrato, excipito adipe anserino, ictui imponito. Vel thuris & cerusæ par pondus cum symphyto, quantum satis sit, in pila contundito, & bene subactum super ictum imponito.

Ad laceratum à cane aut ab aquila.

COMPLICATVS teneatur accipiter: locus laceratus vino & oleo inspiretur; illinatur puluisculo cuius compositio hæc est. Roboris cortex, sarmenti tandundem; conterantur, misceantur symphyto, thuri aristolochiæ, resinæ, fimo columbæ agrestis. singulorum æquæ portiones, terantur, tenuissimo cribro incernantur, eorumque puluere affectus locus conspergatur.

Ad plagam accipitris.

CUCURBITAM oleo inueteratam comburito, eius cinerē cum lotio humano misceto, vulneri imponito. Aut si huiusmodi cucurbitæ non est facultas, aliam aridam comburito, eius cinerem cum oleo commisceto, imponito vulneri.

N

*Qua ex causa frangatur aut luxetur accipiter,
& quomodo curandus sit.*

IN aucupio cum fortioribus animantibus, ut grue, anser, lepore, pugnās interdum illorum unguibus cæditur & frangitur, interdum alis percutitur: aliquando ad periticam alliditur. accidunt præterea aliæ per multā causæ offensionis, quas propter multitudinem prætereo. Si tibia fracta sit, calamus poliatur, eoque circumligetur pes accipitris, ut fieri solet hominum, qui tale quippiam patiuntur. locum affectum glabrum facito, maxime si aut axillas, aut femur fregerit. Quod si os axillæ excidit in exteriorem partem, insanabile est. Deinde sumatur vlmī radix: ex multo vino coquatur, vsque dum succosa & pinguis effecta sit, ea sæpe die locus affectus foueatur, & quidem assidue, donec ad sanitatem perducatur. Alij herbam synchlon appellatam ex aqua coquunt, eiusque decocto locum affectum per septē dies fouent & sanant: sed per plures dies facere idem ne graueris, donec curaueris.

Ceratum ad fractum pedem.

VITRVM Alexandrinum: myrrha proba, pix, thus, minutissime terantur, ouiq.

albo liquore excepta imponantur, fascia lanea ligentur, accipiter in caueam dimitatur. Signum est eum bene habere, cum inuenies auxilium laxum esse. tum vtere malagmate Phœnicæ, cuius compositio recipit ammoniaci thymiamatis, bdelij, butyri, singulorum vnciam, styracis, castorij, seui taurini, adipis anserini, singulorum semunciam, olei veteris sicyoni, ceræ, singulorum selibram, visci quercini, terebinthi sescunciam: omnia liquato & subigito, postea vtere; aut cochleam montanam, myrrham, oui vitellum, leuigato atque imposito; post dimitte accipitrem in cellam obscuram, eique cubile substerne molli feno.

Alia compositio Phœnicæ.

QUAM minutissime vbi contriueris spumæ argenti trepondo, chalcitidis trientem, axungia veteris liquatæ duapondo. primum exiguo oleo subiges chalcitidem, deinde cum spuma argenti miscebis, totum oleum infundes, axungiam liquatam in ipsum oleum adijcies, in ahenum nitidum lento igne coques, agitabis rudicula, deinde ex igne de-

N ij

tracta subiges, & cum vsus necessitas exi-
get, vitior.

Aliud ceratum siue allinamentum.

AMMONIA CI thymiamatis, propolis,
bolimasticæ, resinæ, gummi, baccarū
iuniperi, singulorum æqualem mensuram,
in pila contundito: deinde his contusis ad-
dito vernaculæ gallinæ stercus, & allina-
mentis excipito, ligato vt solent medici.
Est aliud quod habet marmoris, testæ,
myrrhæ, vitri, fuliginis, liquidæ picis, ma-
sticæ, singulorum partem vnam: masticæ,
piperis, resinæ, sarmenti vitis nigræ, sin-
gulorum combustam & aridam partem
vnam. Hæc omnia contundito, cribrato,
addito gallinæ stercus, & acetum quod
sit ad illa excipienda, & vt proxime di-
ximus, ligato.

Malagma.

MYRRHA probæ notæ, aloë, vna mi-
sceantur & terantur, oui vitellus ad-
ijciatur, ad ea excipienda: scite imponantur
& ligentur, idque tam diu sinatur, donec à
loco affecto resoluatur.

Ad fractum pedem.

MYRRHA & thus terantur, oui albo liquore excipiantur, lana alba alligentur ad pedem: dimittatur in caueam, & restituetur.

Quæ fracta sanari possint, & quæ insanabilia sint.

MVLTA fractæ partes sanantur. Inguen fractum insanabile est: similiter etiam armi. Quæ ad sanitatē peruenire possunt, ad ferulam aut calamum alliganda sunt. Accipiter accommodate alligatus in cellam molli feno substratam, ne vexetur, dimittendus est: carnes concisæ obijciendæ per duodecim dies: deinde ex cella educendus, & ferula ex fracto loco exoluenda: emplastrum habens vim molliendi imponendum, ad laxandos & molliendos nervos. Emplastri compositio recipit spumæ argenti, bituminis Iudaici, pineæ, resinæ arefactæ, ceræ albæ, singulorum libras duas, picis, thuris, aloe, myrrhæ, ammoniaci thimiamatis, bdelij, colophonix, chalcitidis, singulorum sesquilibram, adipis taurini, succi althææ, lini seminis: sin-

N iij

gulorum selibram : oleū chamæmelinum quantum satis sit. quæ liquari possunt, ex adipetaurino liquentur. spuma argenti & succi ex oleo coquantur, adijciantur liquidis, rursusque simul temperate omnia concoquantur. quibus ex igne remotis conspergatur bitumen, & thus tritum; rudicula agitentur vsque dum refrixerint, & & mollita sint, atque ita præparatis, cum necessitas requiret, vtitor.

Ad luxatum pedem.

VOLUCRVM genus alis quidem & pinnis natura ditavit, quibus aerem secare solent : sed nec minorem ipsis dedit utilitatem & efficaciam, cum eas pedibus ornauit per quos venantur, hostes superant, cibum capessunt, quietem capiunt. Sed naturæ dotes quid nunc necesse est numerare? Itaque his omissis, de remedio luxatorum dicam. Cum accipitri pes exciderit, aut digitus luxatus sit, ita curandus est. Recrementum æris contundito & diligenter ex aceto terito, locum affectum illinito. Facit idem paruatam cochlearum vnguentum.

Malagma, quod recipit

CASTORII, rasilis æruginis, folij, spumæ argenti, singulorum semunciam; myrrha, ceræ, bituminis, singulorum sextantem. castorium, spuma argenti, folium conterantur, & tenui cribro incernantur. Quæ liquari possunt, liquentur & subigantur, hisque affectus locus illinatur, modo prius aqua calida foueatur.

De tumore seu spongia.

GIGNITUR à temporis acerbitate, ab acerbis niuibus hic morbus. Remedium. Pedum tubercula liuentia stilo acutissimo corrigantur, deinde thus, spumam argenti, vitrum Alexandrinum, oui album liquorem, cochleæ salinam limosam terito, hisque pedem linito, deligato, neque soluito, donec sanitatem receperit, post vino calido foueto, & persanabitur.

Ad tumentem pedem.

CERÆ trientem, adipis gallinacei sextantem, opobalsami sufficiens partes, misceto ceratum facito, idque pedi impo-
nito.

Si talus luxatus aut inflammatus sit.

SVMATVR thus masculum, vitrum, marmor, æqua pondera singulorum. terantur & leuigentur. Adijciatur fel hircinum, & oui album; imponantur in talum accipitris, & scite ligentur.

Ad inflammationem.

RICINORVM, myrrhæ, acaciæ, vtriusq. par modus teratur pilis, in puluerem redigatur, instilletur acetum, eoque cum strigmenti crassitudinem habebit, pes illinantur. Alij sumunt cochleas paruas, easq. vna cum testis tritas linteo allitas pedi imponunt. Sunt qui marmoris, testæ, gypsi, ammoniaci, propoleos, stercoris gallinæ, salis gangrici, resinæ paria pondera simul contrita & subacta imponunt.

Ad vulneratos nervos.

EX concertatione interdum lædit nervos accipiter, eiusque pes læsus contrahitur. Ita affectus tepenti oleo fouendus est: post fomentum laxans emplastrum imponendum: sæpius fomentum applicandum.

Ad formi-

Ad fornicationem.

SOLENT fornicatione laborare accipitres, cū eminet ex corpore callosum quiddam orbiculatum, latam sedē habens, cuius compunctio sentitur similis morsui formicæ. Ita curari conuenit. Caprifici radix recens contundenda, eiusque succus in fornicatione exprimendus, & sanitatem recipiet. Vel cedrium cum acerrimo aceto misceatur & illinatur. Alij verrucariæ herbæ, & rutæ viridis, singulos manipulos, in pila contundunt, hisque affectum locum oblinunt.

Ad clauos.

TESTVDINIS sanguinis cum acerrimo aceto mistus clauis illinatur.

Ad pedum dolorem.

VT homo, ita accipiter pedibus laborare solet, destillatione quadam ex loco superiore in locum inferiorem delabente. morbi causa proficiscitur ex noxiis humoribus. hoc medicamento curandus est, quod habet acaciæ stactæ binas sextulas, ammoniaci thymiamatis scrupulos duos, aloë indicæ, bulbi scyllacei, glutinis fabrilis, thuris masculi, ellebori Cretēsis, singulorum scrupulum, olei acerrimi quantum

○

fatis sit. ammoniacum & thus aceto diluantur; reliqua contendantur, & illis adijciantur; rursus terantur, in globulos conformentur, ad usum seruentur, & tum aceto dissoluantur. Iam verò poros, qui in pedibus nascuntur, semper sanabimus, si eos aqua frigida fouerimus.

Ad fluxionem qua decidit in pedes.

PICEM liquidam, aridam lappam in ollam indito & coquito, inspergito centauryum contusum, vbi subegeris, pedes accipitris linito.

Ad unguis remedium.

SÆPE euenit, vt accipiter pugnans cum satibus unguem aliquem amittat; & maxime cum unguis, quos defixit in hostilem auem vehementi vi à pugna recedere conantem non remittit ipse. ita euictus consumitur potius, & unguem amittit, viribus non valens illum extrahere. Hoc modo curabis. Excisum unguem oblines ferri recremento quâ minutissime contrito, cuius puluerem venator semper habeat oportet. Excisus unguis inducendus, commode ligandus pulchre conglutinabitur, nec ita multo post vi pharmaci per septem dies ligatus diligenter habendus. Quod si inflam-

matio oriatur ex dolore, terito testam arinam nuncupatam, vngito excisum vnguem. commodius feceris, si etiam totum pedem vnixeris, & ita excisum vnguem reduces.

Aliud remedium.

SI accipiter extra radicem fregerit vngues, aut luxauerit, præsertim maiores, tum in cellam includes, cibumque copiosum ei obijcies, vnguemque recente axungia suilla, aut agnina vnges. Si vnguis exutus sit, is illinendus est spuma argenti, & myrrha simul contritis.

Ad flectendum rectum vnguem.

ACCIPITRI facile flectes vngues, si malagma veterinarium imposueris, fomêto prius vsus. malagmatis veterinarij compositio continet pinguium ficorum, vuarum sine acinis, nitri assi, feminis cardamomi, seui taurini, seui suilli, adipis anserini, singulorum vnciam, ammoniaci thymiamatis, picis, propoleos, galbani, ceræ opopanacis, visci quercini, singulorum quadrantem. arida contundes & cribra- bis, quæ liquari possunt, aridis consperges, & simul omnia subiges; hisque cum opus erit, vtere.

Quomodo accipiter emittendus in perdices.

POSTQVAM accipiter assuetus est obedire aucupis voci, vocemque eius exacte cognoscit, & solo edito sibilo statim ad manum aduolat, cibumque monstratum capessit, & iam aptus est ad aucupium, pridie quam excatur ad venationem, danda opera, vt recenti carne caprina, aut ouilla, aut suilla munda, & minime neruosa neque pingui pascatur: sed ita, vt ne ad plenam satietatem, sed duntaxat ad dimidiam pascatur. Si huiusmodi carnis recentis facultas non sit, cibus ei parandus ex frigida carne: sed hæc ita accommodanda, vt recens esse videatur, cum tempus frigidum est. caro, quam daturus es, à sordibus purganda, & in aquam tepidam imponenda, vsq. dum illa tepescat; deinde extrahatur & accipitri obijciatur. Si aqua tepens non inueniatur, igni calefacienda est, digitis subigenda, & tamdiu versanda dū incalefacta sit & exsiccata, & ita cibatus eius obijciatur. post si facultas non sit neque tepentis aquæ, neque ignis, mūdo linteo aut panno cibus tegendus, & tuis axillis imponendus: sed cauendum, ne escæ tegumentū carnem tuam attingat; sed vestis interposita sit, ne

humanum odorem recipiens, perdat suam vim, & animantem lædat: ita incalefacta edenda præbeat. Cum hoc modo ipsum paueris, in loco solito collocandus, vbi maneat vsque ad horam nonam aut decimam, tum sinistra manu capiendus, sursum deorsumque circumferendus, leni manuum contrectatione, & verborum blanditiis demulcendus: consueta in sede à vespere ad diluculum matutinum reponendus: vbi surrexeris, rursus manu gestandus, atque admouendus luci, siue ea sit ex candela, siue ex lucerna, siue ex face; modo ne ad ipsum fumus adspiret, idemque suauium manuum contrectatione palpandus, vt ex consuetudine ad te mansuescat & te diligat. mansuetus enim redditur, cum manu gestatur & blanditiis attrectatur. Vtile etiam est, vt ipsi canis venaticus adsit, siue cum pascitur, siue cum huc illuc gestatur; vt vterque ad alterum assuescat, vt tempore opportuno canem suum adiutorem videat, neque illum vt hostem refugiat. Vbi illucere cœperit, ad aucupium exeat: capiatur locus non omnino planus; sed riuum quendam habeat, & perfugia non continua, sed sufficienti interuallo

inter se distantia : neque ascensus & rursus descensus habeat, qui alteris riuis æquentur : nam ea auxilium & effugium præstant auibus, quas accipiter insequitur. Accipitri aucupanti sursum versus ad colles volatus continuatus ad inferiora loca molestiæ laborem auget, & metum affert, ipsumque segnem reddit ad persequendam prædam, venatoremque inanem declarat. Locus capiendus, ubi auceps in terra sedeat, ne videatur à perdicibus : illorum attendendus cantus. solent enim mane canere contenta voce, quam sequatur oportet, & quoad fieri poterit, prope accedat canens suauiter ea, ea, ea. hæc enim vox perdices persuadere potest, vt & capita demittant, & quiescant, & multo magis, si suauiter canentem videant. Ille verò suauiter canens auceps, cum proxime ad ipsos accesserit, assiduis his vocibus suauiter vtatur ea, ea, ea, detque operam, ne cubile perdicum prætereat, ne negotium inueniendi perdices præbeat venatoribus. Itaque cum is, qui perdicum cubilia scrutatur, iussa fecit, & auceps simul cum altero venaticos canes ligatos tenet, & intellexit,

vt perdices non se commouent, tum circumspiciat vtrinque locum aptum ad tegendum subsidium, illicque venandi auxiliares collocet, & iubeat sensim aucupem incedere, & vti diligenter vocibus consuetis, & sibilis, & virgis venatricibus pulsare obuios ramos, terram, herbas, & siquid aliud inuentum sit obuium; & quo virga non attingit, iacere lapides aut cespites; vt assiduo strepitu perdices moueantur. Tu verò qui fers accipitrem, procul in loco eminenti stans, expecta, vt perdices excitentur, atque vbi audiueris venantium hanc vocem, speculari tum, si accipiter ad perdicum volatum properare cupiat, ne ipsum soluas, sed paulum auersus, tanquam si perdices non videres, illum sustineto, donec perdices ante accipitrem prætereant; quos cum ipsi bene demonstraueris, extensa manu ipsum scitè emittito, adulans, exhortans, vt forti animo sit, & tantum voce contendens, quantum accipiter distat, & simul insequi festina. Ita fiet, vt accipitri audacia addatur, & studium ad insequendum, vt auribus percipiens vocem consuetam & cognitam con-

siolog

firmetur, vt non horreat aquilarum impetum. Quod si perdices non prospexerit, & tamen ad vocem venatorum emissus fuerit, à venatione aberrans adfligetur, & segnis reddetur in reliquum tempus. & hæc quidem de ratione emittendi accipitris. Iam verò, vbi accipiter prædam ceperit, suspenso pede cum blanditiis ad ipsum accede, vt ere voce consueta oi oi oi, & suauiter palpans, altera manu captum teneto, altera caudam manus permulsione adæquato, & finito ipsum ex aucupio fatiari, quem post cibum leniter consueta in sede collocatum ne neglexeris, sed per diem & noctem quinquies ipsum agitabis, & carnes carpere fines. hoc enim pacto cibum concoquit in ingluvie, & sanus erit. sin ipsum neglexeris, & non ipsum quinquies motitaueris, vt dictum est, cibus relictus in ingluvie acescet, & non multo post lædet animantem, & quod cibum non concoxerit, & quod non concocta fœtida facta sint, acerbe fert accipiter. Si igitur crudus sit, sumito ipsum bene mane, gestato, circumferto vsque ad secundam horam. animaduerte vbi excrementa reddidit, deinde ipsum ad cibum inuitato, sed tantum gustare

gustare finito: postero die ad aucupandum cum ipso proficiscere, faciens quæ tibi demonstraui. Venatoribus autem rursus inuestigantibus, si perdices excitentur, oportet te ex longinquo interuallo post perdices emittere accipitrem. ita enim emissus non disperget perdices; sed congregatos in unum locum obsidebit: tu verò eos vrgebis & instabis clamore & sibilis ac lapidibus, cum vsus patietur. Vrgente igitur necessitate, continget vnum aut aliquot horum euolare ex perfugio. Itaque ex his satis aucupij accipitri suppetere, & vltius procedere non oportet: sed perdices ab accipitre capti gulam & caput disseccare conuenit; tum sinibus accipitrem vnguibus & ore fortiter perdicem carpere; neque ipsum caput, vbi accipiter inuaserit, nimium obtende, quo fortius prædâ impetere possit. incumbit enim fortiter in perdicem vnguibus, ipsumque non facile dimittit. Tu vero dextram laxato, sed vsque eo duntaxat, ne caput comedat perdices, nisi ipsum solus corripiat vnguibus: atque interea dum ille in capite laniando occupatur, perdicem clanculum furator, eundemque in peram abdito. Sed danda opera, vt cum capitis carnem, & cerebrum

comederit, scite ex illius vnguibus ossa detrahantur, ac postea aggredere secundā venationem, quæ laboriosior erit, si volantes perdices aucupere, quam si insectatione pressi perdices latibulū subeant. tum enim accipiter superuolat, aut prope sedet. tum te oportet venaticum canem appellare, & solitis blanditijs exhortari: quem si intellexeris festinare frequēter & ingemiscere, & caudam mouere, scito illic esse quęsitam prædam. Itaque vide quando perdix excitabitur, & simul vt excitatus erit, vociferator, oulla lei laptri. hæ enim voces accipitrem promptum & fortem faciunt. Quod si locus, vbi accipiter sedet, non est aptus, reuocabis accipitrem, & recipies sinistra manu. Tum eum, qui canem pedissequum habet, oportet peruestigare; & cum videbis ex horum signis perdicum excitationem, vociferare vocem illam, attende. Accipiter autem audiens hanc frequentem vocem, volatum attēdit perdicis, & promptus est ad ipsum insectandum. Quod si accipiter prospexerit prædam, & ad ipsam quidem insequendam promptus fuerit, sed gestatorē suum non inuenerit vigilantem; & si semel aut bis volare vetetur, immemor

& segnior in reliquas venationes efficitur. Quod si diligenter emittitur, perdicem capit vnum aut alterum, aut plures facile; ac vbi labor multus non est, vsque ad sextum aut octauū perdicem emitti potest. Quod si difficultas aliqua inciderit, duos aut treis capiet tribus emissionibus, & id quidem multo cum labore. Præterea omnino emittendus non est. nam & molestia afficitur, & valde esurit: & si prompto quidē animo è manu abierit, non tamen venabitur; sed vt timidus miles arbori cuiquam insidebit seipsum occultans, neque in manum ad cibum vocatus venire volet, captus obliuione & venatoris & venationis. Si hoc vsu venerit, vel propter difficultatem loci, vel propter longum spatium, vel quia accipiter non esuriat, subire oportet locum, vbi delitescunt perdices; & venaticum canem appellato, vt mos est. & si tibi est perdix occultus, aut viuus, aut mortuus, obijce eum accipitri. Si huius non sit facultas, gallinæ pullum, vel columbam latenter obijcito accipitri, & vociferare solitam vocem illam, ou la la la la. Accipitrem reuersum bene pasce; noli festinare, ne alio tempore inanis redeas à venatione, & eo magis,

quod si sæpe hoc accipitri acciderit, omnino obliuiscetur venationis. Itaque quantum festinas, tantum tu & accipiter operæ perdis. nam sic inutilis efficitur, nisi rursus illum ratione correxeris. Nonnulli aucupij imperiti dicunt, accipitri animū promptum restitutum iri, si cibo absteineat. habet hoc fortasse rationem. sed cum pinguis est accipiter, & non aptus ad venandum: aut qui idoneus est ad venandum, & qui non refugit à venando, sed iam reformidat ingredi in latibulum, quo minus capiat illinc perdicem, quem insequitur, tum proijcies satis longo spatio alterum perdicem, ut videatur is esse, quem insectatur. accipies autem hunc, tanquā iam venatus sit, & ulterius esse iubebis: deinde venantē canem in locum, quo perdices abditi sunt, immittito, ipsumque indicare prædam iubeto, vocibus celeribus utitor, & quibus ad exactā inuestigationem canes excitantur, quod perdix propter metum in virgultum & dumetū fugerit. Prius fasianos aucupentur accipitres; deinde perdices, ut ex his gustantes accipitres finem habeant laboris. Vociferationibus utendum est in peruestigandis fasianis; strepitus & sibili non parui

fiant. nam voces audiens fasianus exiles & quietas, suis pedibus elabitur, nisi canis ipsum comprehendat. at strepitus & sibili editi circum virgulta vbi delitescit, metum illi afferunt, vt euolet ex latibulo. Itaque si prope cum accipitre auceps sit, non multo labore vtetur. emittet verò accipitrem vnà cum volatu fasiani, vt vel ipsum quam mox capiat, vel non procul effugiat. Sit tibi proposita specula ad accipitrem adiuuandum. nam oportet ipsum emitti ex editioribus locis. magnum enim momentum affert ad aucupandum ex altis locis speculatio. hæc enim accipitris generosi ostendit probitatem, & minus generosum non parum fortem declarabit. Dicam etiam vt aucupandæ sint anates. Cum cognosces accipitrem debiliorem factum, & non amplius satis virium habere ad insequendos perdices, tum demû ipsum exerce ad anates in hunc modum. feres ipsum in sinistra, vt mos est. appendes ad femur dextrum æreum cymbalum, quod percuties: cum erit opus, sumes anatem cicurem, quæ similiter clangit, vt feræ anates: pones illam in loco decliui: feres prope accipitrem: & signo dato ex percusso cymbalo porrigatur in altum anas

ab eo, qui ipsam tenet, tu verò accipitrem emittes, & facile illam capiet, eaque satiabitur. Eadem ratio seruanda in anatribus feris, quæ cum desident in locis depressis & nemorosis, demittendus accipiter est ad terram vsque, ne videatur ab anatribus, sensimque prope accedendum: denique repentino strepitu edito ex cymbalo & solita voce, danda opera vt anates excitentur: atque earum vna capta ab accipitre degustanda est, vt in reliquis efficiatur aptior. Est etiam alia aucupadarum anatum ratio, cum non in lacu sedent, sed in aquatili loco non procul sedentes accipiter viderit, statim cupit ipsas insectari. is qui eum tenet, vltius procedat, ne accipitrem anates videant, & vertantur in fugam; & cum ipsis, quoad fieri poterit, appropinquauerit, accipitrem ipsis demonstret, strepituque cymbali ipsas excitet, in easque accipitrem immittat. accipiter proficiscens in anates erit sine tintinabulo.

ALIVS LIBER
De re Accipitraria,

*minus elegans quam superior, & multo
durior. itaque à nobis versus paulo durius,
& magis constantie causa, quod
primum verteramus.*

ALFVENS HERR

DE VACCINIS

ALFVENS HERR
DE VACCINIS
ALFVENS HERR
DE VACCINIS

ALIVS LIBER

DE RE ACCIPITRARIA.

Ad difficultatem respirandi.

ROLII, costi, myrrhæ masculæ, spicæ Indicæ, cepheos, theriacæ, cariophylli, sandarachæ, pyrethri, olei, galbani, mastichæ, singulorum vncia, vino veteri madescat: post contusa detur accipitri, & sanabitur. aut si illorum non sit facultas, lentis tritæ drachmam, mellis libram, olei Hispanici ligulas quinque, vini veteris quod satis sit, apij radicem, corianum, instar ligularum quinque, prassi radicis siliquas binas, baccarum lauri siliquas quinque: vnà contundito, ac quotidie offas quinque præbeto ex carnibus.

*Ad difficultatem spirandi optimum
remedium.*

CVM accipiter ab ipso pectore stertit, & sonum elidit, ita ipsum curabis. poly-

Q

trichon, quæ nascitur ad fontes aut aquæ ductus, elotam sumito instar binarum siliquarum, & lactis asinini, medullæ ceruinæ, singulorum ligulas treis, butyri ligulam, vini veteris & boni ligulas treis, olei Hispanici ligulas duas, oui liquoris albi quantum satis sit: vnà misceto omnia, & conterito cum carne caprina inferuefacta: prius tamen, quam medicamentum hoc dederis, accipitrem in balneum gestato, cum eius pectus strepit.

Ad difficultatem spirandi & spongiam.

CUM videbis accipitrem non sine vi reddentem excrementa, scito illum vel spongiam habere, vel difficultatem spirandi. hoc seruabis remedio, quod continet galbani, spicæ albæ Africæ, coriani radice singulos obolos, pediculariæ, æruginis rasæ, cypheos, sideritis, singulorum siliquas binas. Hæc omnia simul misceatur: ex his quinque offæ dentur accipitri.

Ad difficultatem spirandi remedium.

QUOD recipit spicæ Arcadicæ, cocci, costi spicæ Indicæ, argalici viridis, croci, cypheos, singulorum vnciam. Hæc omnia inspergantur & macerentur vino veteri. Aut si hæc omnia non habes, idem

facies, si lentem & rutam in puluerem re-
degeris, & miscueris cum oleo Hispanico,
ipsique dederis comedenda.

Aliud remedium.

MASTICHÆ, absynthij, euphorbij,
mellis, laseris, singulorum vncia, be-
tonicæ semuncia, olei rosacei libra, cumini
vnciæ binæ: omnia misceantur, contun-
dantur, hisque caro conspersa detur acci-
pitri.

Ad omne genus difficultatis spirandi.

RADICIS argalicæ, butyri, singulas vn-
cias, aloë exiguum, contundito, læui-
gato, præbeto primo die treis offas, secun-
do die quinque, tertio septem, quarto cibus
detur suilla caro; ne exeat ex cauea, sed illic
clausus teneatur sexdecim dies, ita vt cum
illinc exhibit, ne sit pinguis.

*Aliud remedium, quod Gregorius
composuit, quod continet,*

EUPHORBII, piperis, thuris, masculi
costi, spicæ Indicæ, croci, caryophylli,
nardi spicatæ, radicis iunci, aloë in formam
iecoris concretæ, pediculariæ, betonicae,
singulorum vnciam; medullæ ceruinæ,
bytyri Pontici, balsami, mellis, cumini, olei
Hispanici, singulorum selibram.

Qij

Aliud.

Succus pomi Cydonij aut citrij cum melle veteri mistus præbeatur accipitri ex suilla carne lixa.

Ad difficultatem spirandi pituitosam.

DIFFICULTATE spirandi, quæ profiscitur ex pituita cognosces accipitrem laborare, cum oscitatur & vomit: ita curabis. Liquidam picem mundam in treis globulos redactam ex melle dabis deuorandam, ad solemque ipsum ligatum habeto, vsque dum mel euomuerit; deinde manu gestabis, columbino pullo elixo, aut mure Pontico pasces, idque per triduum facies.

Aliud.

Cynoxestam ex oleo aut vino bono contundito, præbeto ex ipso quotidie globulos quinque in mediam carnem abditos. hoc facito per triduum. interea columbina carne ipsum alito, & sanabitur. Aut ipsi dabis offas treis primo die, secundo quinque, tertio septem, & per hoc triduum subrumi catuli cœci carnes elixas dabis, aut tragacanthæ vnciam, spicæ Indicæ semunciam, aut cynamomi vnciam, amomi semunciam, mellis despumati quantum

fatis sit: vna commiscebis & subiges, ex carne dabis per triduum.

Ad difficultatem spirandi ex capite manantem.

SI difficultas spirandi ex capite proficitur, ita cognosces. Accipitris oculi tumet: ex pectore respirat. hoc remedio curabis, quod continet semen caprifici, mellis paulum, vinum vetus: misceantur, simul contundantur, naribus infundantur per triduum, deinde dabis edendum catulum subrumum.

Aliud.

Lac asinæ, oleum rosaceum, modo sit plus lactis quam olei rosacei, in ahenum nouum indito, calefacito, ac ex his tepentibus confectas offas treis quotidie dabis per triduum, & ad sanitatem perduces.

Ad difficultatem spirandi manantem ex interioribus partibus.

CUM videbis accipitrem frequenter respirare, osque hiscere, ita curabis. Arsenici scissilis scrupulos duos, aloë in formam iecinoris concretæ, myrrhæ, sandarachæ, pulueris absinthij æquales scrupulos, calcis vinæ drachmas treis. conterito calcem viuam, in cacabum nouum restin-

Q. iij.

guendam tradito, ex hisque commistis & contusis globulos septem facito, quorum singuli sint pondere vnus siliquæ. quotidie dabis accipitri treis pilulas per triduū, ac post treis horas, quam pilulas dederis, vsque illum gestabis, donec ipsas pilulas reiecerit. Potes item aliud facere ex puluere ceramarino, qui recipit sex dactylos: priusquam voces accipitrem, ipsum tegito, ipsumq. puluerem conspersum vino veteri eius faucibus inferes, tumque carnibus suillis vino veteri dilutis eum nutries. Sunt qui cuminum montanum & argalicon misceant cum vino, & dent ex cibo quotidie globulos treis per triduum, & ita excrementa reddat, & persanetur.

Ad eum qui ex pectore strepit.

THVRIS masculi, sulphuris parem modum, cum mellis & vini æquali mensura: misceto & conterito cum suilla carne, dato accipitri comedere, & sanabitur.

Ad vulnera tineolarum.

CVM vides accipitris ventrem & collum glabescere, scito illum tineolas habere. ipsi dabis butyri ligulam, medullæ ceruinæ siliquas treis, myrrhæ siliquam, mel quantum satis sit. hæc miscebis, subiges, quo-

tidie globulos septem ex hircina carne dabis per quinq. dies: ad vltimum globulum dabis fel cum lachryma ceruina & bitumine Iudaico, quantum capit tui gladij mucro, idque in carnem suillã elixam inferes: aut ex synopide tres globulos dabis: aut fel bouis, & fel cerui, & bitumen Iudaicum, mista cum carne edenda præbebis accipitri.

Ad choleram.

SI cholera infestetur, signa hæc sunt. Liquorem viridem euomit. ita purgabis. Betonicæ sextulam, apianæ radicis filiquam, mellis ligulam, atramenti sepiaë ligulam, vini probi quantum satis sit, vna contundes, & cum videbis ipsum bilem euomentem, tum hac compositione sparsas offas septem primo die ex carne dabis, secundo quinque, tertio treis.

Ad exsiccandam pituitam.

COCCVM gnidium purgatum contundito & subigito, vsque dum in butyri lentorem redactum sit, ex quo globulos quinque cõficies, quos melle sparsos dabis ex carne qualibet: quos vbi accipiter sumperit, ad solem exponatur, statimque reddet omnem bilem & pituitam: deinde

septem pilulas cocci gnidij, & granum piperis, simul contundes, & in offas conformabis, ac accipitri dabis.

Ad stertentem & recinentem ex pectore.

SI accipiter ex pectore sic infestetur, ut voces elisas mittat, ita cognosces. Videbis caput aggrauatum, oculos cōnientes. hoc remedium adhibebis; quod continet ceruinam medullam magnitudine auelanæ, sandarachæ siliquam, baccas lauribinas, olei Hispanici ligulas duas, mellis boni ligulam, oui vitellum, vini veteris ligulam: simul immiscebis in poculum, ex quo bibere solet, tum per quinque dies in carnes, quas edit accipiter, inferes.

Aliud.

Semen raphani, piper cum absinthio, trita in eius cibum indito. Vel garum & mel mista, & in subrumi catuli carnes insita ipsi dabis. Quod si cibum attingere nolit, etiam inuito ei dabis, donec recipiat sanitatem. Cum carnes accipiter cum labore euomit, scito illū ex pectore laborare. hoc remedio curabis, quod recipit vitellū oui, olei Hispanici quantum satis sit, vini veteris tantundem. hæc omnia tertio, ex carne præbeto accipitri comedēda, offasq.
hoc

hoc medicamento conspersas ipsum capere nolentem cogito ; insuper ferri ramentum in carnes inferito.

Aliud remedium.

Medullam cum carne pulli gallinacei dabis edendam , aut axungiam suillam inferuefactam ; ipsum vel in mensa , vel in grabato collocabis , vbi sit silentium & quies.

Aliud.

Euphorbij, costi, spicæ Indicæ, sideritis, croci, ricini, mastichæ, pyrethri, laseris, myrrhæ, argalici, thuris masculi, piperis, vuæ taminæ granorum septem, sandarachæ, butyri, oui liquoris albi, gari & mellis, vini boni, olei rosacei, ferri ramenti paria pondera ; misceantur, terantur diligenter : fiant offæ ex carne suilla, in quam mediam abdes medicamentum, atque ita tectum dabis accipitri deuorandum.

Aliud remedium.

Cum accipiter pectore infestatur, comprehendito hircum, eius auriculam scindito, sanguinemque defluentem excipito, eumque inferuefactum in accipitris fauces infundito. Vel erucam, terræ puluerem, mel, simul contrita, cum cibo mista accipitri obijcito. Vel radicem sinapis & rapæ

R

æquali pondere mista & trita ex cibo, aut cum lacte, aut cum oleo Hispanico mista dabis. Vel nasturtium mistum cum melle & vino & carne suilla accipitri dabis comedenda.

Ad spongiam.

SI accipiter spongiam habeat, ita cognoscies. cum videbis præter cōsuetudinem illum bibere, & crebra febre affligi, multum fessitare, nō discedere ex manu, neque ex pertica, ita ipsum ad sanitatē perduces. Ferri ramentum, quantum gladij cuspis capit, tantum in ossam conijcies, deinde fetas suillas quinq. digitis concisas defiges in carnem, subiges cum ramento ferri, & ita septem ossas dabis ex carne qualibet, idque facies per triduum. Cum videbis accipitris stercus croceo colore, scito spongiam eius scissam esse, quam ita curabis. Dabis ipsi ricini puluerem, tum ossa palmarum combures, in puluerem rediges, mel quantū satis sit: hæc omnia miscebis, & dabis accipitri ex carne pulli columbini aut gallinacei quotidie ossas quinque, in quarum singulas prædictum puluerem immiscebis, quantum tui gladij capit cuspis. id facies per quinque dies, & sanabitur.

Ad clauos.

CVM accipiter stirpe aut furculis confixus est, ita cognosces. In pedibus papulæ acutæ eminent. Remedio sunt myrrhæ vncia, mastichæ, pyrethri, scammonia nuncupatæ galactidis, singulorum semuncia. feminis anethi filiquæ tres, baccarum lauri filiquæ quinque: vna contundantur, cribrentur, addantur resinæ albæ libra, rosacei selibra, suillæ axungia vnciæ tres, ceræ citrinæ semuncia: simul hæc misceantur, iniiciantur in ahenum nouum, succensis ignibus ferueant, vsque dum medicamenta dissoluta sint, deinde ab igne remoueantur, vt remaneant tepida, & ita purgabis accipitrē cum stacte ex sarmentis facta, quam calefacies, quantum manus tua calidam patietur, ipsam haustam super clauos impones, vt ipsius pedes calefiant. carnibus elixis ipsum nutries, donec expurgatus sit.

Ad febrem.

FERRICVLA laborare accipiterprehenditur, cum pustulas habet in ore similes filigini. Ita ipsum sanū facies. mellis ligulam, crocum quantum duo digiti capiunt, vini antiqui, olei rosacei, singulo-

R. ij

rum cochleare vnum; miscebis, & accipitri dabis ex hircina carne, in quam inferes hanc compositionē, pustulas tamen prius acicula compunges. Sunt qui os accipitris per triduū confricent digito, & ita sanum faciant. Vel betonicam tunsam & melli mistam accipitri dent. Betonica quadraginta morbos curat. Alij florem mali cotonei cum melle mistum ex carne feruifac̃ta dant accipitri. Nonnulli euphorbij, costi, singulorum siliquas duas, caryophylli grana quinque, crocise munciam, Scoriæ ferri siliquam, olei rosacei, vini boni, mellis, singulorum ligulas binas, piperis grana septem, vna contundunt & miscent; his ex carne qualibet datis alunt accipitrē quinq. dies, vel rosam cum oleo Hispanico, & melle, & vino bono commistam contundunt, ex eoque pascunt accipitrem.

Remedium.

CVM videbis accipitrem carnes minutatim dilanantem, & oscitantem, passerēs domesticos viuentes scissos melle conspersos edendos dabis.

Ad vlcus.

SI accipiter habet vlcus, ita ipsum curabis. Vini sextario, & aqua potabili cale-

factis fouebis accipitrem, atque hoc em-
 plastrū adhibebis, quod recipit mastichæ,
 alumnis scissilis, resinæ albæ, singulorum
 vnciam, mel quod satis sit ad illa excipien-
 da, vna misceto, ex hisque emplastrum fa-
 cito. Ulcera tamdiu inunges, donec expur-
 gata sint. Carnes edat quasiibet feruefactas,
 duntaxat à bubula abstineat: ramentum
 ferri excidens ex incude terito, cribrato, &
 ex carne suilla dato accipitri.

Ad tumorem nuncupatum cælen.

TVMORE nuncupato cœle laborantem
 accipitrem, ita curabis. Herbæ appel-
 latæ galatæ, corianni radicis, singularum
 siliquas tres, piperis grana septem, radicum
 apij & prassi, singulorum siliquam, oleum
 rosaceum, & mel bonum pari mensura,
 dabis accipitri, & ad sanitatem perueniet.

Remedium accipitris lente comedentis.

SI accipitrem videas lente edentem, &
 cibum in faucibus restitantiem, scito
 ipsum afflictum esse ex labore laterum. Ita
 ipsum sanabis. Seminis apij, croci, nasturtij,
 euphorbij, singulorum siliquam, costi, me-
 dullæ ceruinæ, vini boni, corianni, cumini,
 singulorum siliquas binas: vnâ conterito,
 ex eoque medicamentum facito, accipi-

R iij

trique præbeto ex carne qualibet.

Ad tineas seu lumbricos.

ACCIPITREM tineis vexari cognosces ex eo, quod caudam frequenter motitet. Liquidam picem mundam, oleum Hispanicum, mel, miscebis vnà, per triduum dabis accipitri ex carne. quod si amplius feceris, magis illum adiuuabis. Alij rutam ex oleo Hispanico coquunt, eoq. accipitris cibum conspergunt & curant. Vel corianum cum oleo contundunt, eoque escam accipitris respergunt. Vel allium, pulegium, erucam, vnà contundunt, hisque carnem sparsam dant accipitri. Aut ipsas tineas combustas ex carne suilla per triduum dant accipitri. Aut ceruinam medullam, simul cum carne inferuefacta tribus diebus dant, & sanitatem restitunt.

Ad faucium pustulas crebris tumoribus exasperatas.

NVCIS oleo veteri & buryro simul mistis accipitris palatum fricabis, aut iisdem illius cibum consperges, aut betæ radicem & synapi contundes & subiges, & iis nares & palatum illines: itaque omnem capitis dolorem discuties.

Ad suppressam aluum.

CREBRO anulum perticæ admouet; excrementa reddit nigra. hoc remedio curabis, quod continet aloës in modum iecinoris contritæ sextulam, teaphis Asianæ siliquam, mel quantum satis sit: hæc misceto, dato accipitri ex carne bubula quotidie septem offas, in quas tantum ex medicamento hoc insperges, quantum capit cuspis gladij. Cum vociferatur interea dum excrementa reddit, ipsius autem oculi lacrymatur, ita illum curabis. per triduum, pullos gallinaceos inferuefactos ipsi dabis, & aluum deijciet, vel mures Ponticos viuos cum pilis ipsi dabis: vel melle despumato conspersam carnem, vel muscatam in aqua mulla conteres, carniq. insperges: vel aloen in modum iecinoris concretam dabis. Sunt qui cerui medullam, butyrum, oleum nouum, betæ radicem coquant, eorumque decocto addant argalicum. hyoscyamum, polytrichum oleum, rosaceum, eaque in offas redacta dent accipitri. Vel radices synapis & caryophylli cum ouillo lacte, aut oleo Hispanico mistas & tunfas ex carne suilla dent, aut succum cynoscheti, pollinem piperis, apij sement:

melle conspersa ex carne suilla præbeant.

Ad calculos & difficultatem urinandi.

ACCIPITREM calculis & difficultate urinandi torqueri ita cognosces. non excrementa reddit, nisi exigua, & cum gemitu, & id ipsum quod reddit, durum est sicut lapis. Raphanum radito, & conspergito sale, in ahenum nouum inijcito, lento igne dissolui finito, eius decocto suillam carnem conspergito, post in pleuim aquæ plenam ipsum indito, illicque totum maneat facito. & quoniam feбри tenetur, quantum bibere velit, finito. quo enim plus bibit, eo magis sanabitur. Vel lentem conterito, cum oleo rosaceo & melle misceto, hisque carnem asperam dato accipitri. Vel olerum radices & sinapis folia contundito cū resina terebintina in aquam misceto: vbi triueris cum decocto raphani, vt dictum est, eo carnem conspersam dato accipitri. vel herbam clysteriam cum oui albo liquore, & melle, & exiguo sale commistam illius faucibus infundes. Vel treis allij partes coquito cum semine herbæ nuncupatæ mesicalæ, terito, calefacito, dato accipitri. Vel carnem bubulam melle sparsam ipsi dabis.

Ad albu-

Ad albugines ictusque oculorum.

ACCIPITER si in oculo albuginem habeat, frequenti aqua frigida oculum foueto: deinde alliū Cappadocum; fabam, cum sale subigito, hisque oculum linito. hoc ieiunus facito, donec expurgatus sit. Vel salem Cappadocum, & ossa sepiæ subigito, illinito oculum. Curatur etiam hoc modo. ebulum contundito, eiusq. succum pinna in oculum instillato per triduum, & persanabitur. Alij ex corylo corticem detrahunt, purgant, in vino contundunt, in oculum exprimunt per triduum, & sanant. Sunt qui lac muliebre in oculum instillant, & purgant. Alij scorpios in fictilem testam nouam coniectos vsque torrefaciunt, dum redacti sint in puluerem, quem in oculum iniiciunt & expurgant. hoc faciunt, si est albugo: sin oculus ictus sit, crebrā aquam frigidam instillant, & betonicæ contusæ succum in oculum exprimunt & curant. Alij salem Cappadocum & Ponticum conterunt, oculo inspirant: vel sale communi in puluerem redacto illinunt. Quidam aeizoon, quam vocant amaranthon, tritum inspergunt.

S

Ad cataractas oculorum.

ACCIPITRI cataractam habenti me-
debere hoc remedio, quod habet mel
non infectum fumo, fel vulturis teratur,
pinna illinantur oculi, & sani fient. Quod
si oculorum dolor à capite proficiscitur,
cognosces. oculi conuiuent, nares liquore
redundant. hoc medicamento sanabis, vi-
num vetus, laser contusum miscebis, hisq.
nares fricabis, & oculos ex vino & oui
albo liquore commistis inunges, sed quoad
sanus sit, tamdiu ne ipsum foras proferas.

Ad morbum accipitris.

SI morbo tenetur accipiter, cognosces.
Slenè erigit se, tristi aspectu est, affli-
ctus sedet. hunc hoc remedio sanabis. Se-
men raphani, absinthium Ponticum con-
teres, eorum puluerem pinna accipitris na-
ribus infundes, & sanabis. Vel betæ radi-
cem agrestem, aut hortensem purgatam
ex aceto contundes, succum linteo expres-
sum naribus injicies.

Ad dolorem capitis.

RADICIS agrestis, maluæ maturæ, con-
tundantur, in acetum acerrimum ad-
ijciantur, alternis diebus in nares & pala-

tum iniiciantur, & nunquam ex capite laborabit. Vel rutam syluestrem cum oleo Hispanico in sartagine coquito, donec rubescat: tum ex igne remoueto; & cum refrixerit, in vitreum poculum indito, eoque carnem illitam dabis accipitri edendam.

Ad fluxionem capitis.

ACCIPITREM fluxionibus laborantem ita curabis. aloen in iocinoris modum concretam non multum contundes, in carnem abdes; atque ita per septem dies ales, & ad sanitatem perduces. Vel balsamum, picem, cedrium, semina erucæ & rutæ, acetum, simul conteres, hisque caput accipitris oblines.

Ad occultum morbum.

ACCIPITRIS interiora ægrotare ex nimio frigore cognosces, cum excrementa reddit crocea, aut cruenta: alas autem habet remissas & laxas, capitis horrentes plumas. ita curabis. Suillam carnem butyro oblitam accipitri dabis. Caprinam carnem salsam, & panem bene coctum, infriatum in lac addes, accipitrique dabis. Hoc tamdiu facito, dum stercus purum reddat, & corpus confirmatum videas.

à frigido abſtineat. Vel ſuccum cydonij, aut citrij pomi miſcebis cum vino veteri aut melle, eoque carnem oblitam accipitri dabis.

Ad pituitam ſiccam.

ACCIPITREM pituita arida laborare cognoſces, cum videbis oſcitantem, liquoremque per nares non emittentem. Hoc remedium ei auxiliabitur. Vnæ tami- niæ, piperis grana ſeptem, folij, quantum duo digiti capere poſſunt, caryophylli grana quinque, nardi ſpicatæ ſiliquam: diligenter vnà contundito, & poſtquam vino vetere illius palatum elueris, ex hoc medicamento capito, quantum duo digiti capere poſſunt, eoque palatum ipſius fricato; deinde in ſole illum collocato: ad horam octauam eſca ei præbeatur hircina caro, & ſanabitur. Vel mel Atticum, ſemen hyoſcyami, butyrum ſubigito, hiſque palatum fricato, & pinna nares illius inungito. Alij ipſum ita curant. allium cum vino veteri contuſum naribus infundunt. Alij cupreſſi grana ſeptem, ſemen caprifici, braſſicam conterunt vnà, & naribus infundunt per triduum, ac ſæpe piper adi- ciunt.

*Ad pituitam mollem, quæ liquida per
nares defertur.*

CVM accipitrem oscitantem videbis,
& naribus liquorem eijcientem, scito
eum molli pituita laborare. ita curabis.
Liquidam picem in eius os infundes; quam
cum deuorarit, acetum acerrimum per
nares iniicies, aut garum bonum, palatum
melle fricabis, atque illum in sole colloca-
bis. Quod si diu permaneat hæc ægritudo,
sandaracham cum aceto acri conteres, eo-
que palatum illines. Alij ita illum curant.
piperis chamæleontis, singulorum scrupulum,
costi sesquisextulam, commiscent,
terunt, hisque palatum confricant, & nari-
bus infundunt.

Ad grauedinem.

ACCIPITREM grauedine laborare co-
gnosces, cum videbis ipsum per nares
liquorem, & per oculos spumam emittere:
Hunc ita purgabis. Piperis, pediculariæ,
singulorum grana quinque spicam, allium,
vinum, liquidam picem mundam, quan-
tam vno digito capere potes, contundito
vnâ, sumito quantum gladij cuspis capit.
oleo & balsamo palatum accipitris de-
frica, illumque in sole collocato ad septi-

S iij

mam horam, ipsumque pascito carne qualibet.

Ad pituitam occultam.

CVM caput intumescit, & frequenter oscitatur, & lente reddit excrementa, scito illum pituita latenti laborare. ita curabis. Seminis agrestis, rutæ scrupulum, piperis, pyrethri, singulorum scrupulum, pediculariæ grana viginti, folij, costi, singulos scrupulos. vnà contundito, palatum ipsius fricato.

Ad pituitam spiritum elidentem.

ACCIPITREM, pituita fauces stringentem, laborare cognosces, cum guttur accipitris intumescit ex humoribus coactis, oculi spumam remittunt, caput tumidum est, nares nihil redunt. ita sanabis. Herbam nuncupatam phryarium contusam miscbis cum vino vetere, & in sparsam carnem suillam feruefactam dabis accipitri. Quidam succum betæ cum melle naribus infundunt. Alij lac muliebri cum succo rutæ naribus immittunt.

Ad pituitam proficiscentem ex dolore capitis.

CVM accipiter curuus manet, & respirare nequit; cum oculis est hebetibus

& spumam emittentibus; cum caput ipsius dolore affligitur, scito eum laborare pituita manante ex capitis dolore. Hunc ita curabis. Piperis vnciam, laseris, cocci, singulorum tres scrupulos, pediculariæ grana vndecim, tundito, cribro incernito, pinna naribus inspirato, hisque palatum eiusdem infricato: acetum acerrimum naribus infundito, viginti diebus solutus in tegeticula clausus cibum ex tabula capiat.

Ad pedis dolorem.

CUM videbis accipitrem se, & suas alas stringentem, & tanquam in nido iacentem, scito eum pedum dolore torqueri. hoc remedio sanabis. Vini boni tres sextarios, & tantumdem aquæ mista vsque calefacito dum manus tua ferre potest, hisque illum foueto & lauato; deinde emplastrum facito, quod continet, myrrhæ scrupulum, arsenici sextantem, mastichæ vnciam, olei rosacei ligulas duas; simul misceto, emplastrum facito, idque corio illitum super pedem imponito, post tres dies resoluito, carnemq. calidam ipsi dato. Nonnulli axungiam bubulam in ahenum abdi tam incalfaciunt, eiusque pedes in-

ungunt. Alii vino pedes eluunt, atque in lata pertica collocant, ne digiti pedis lædantur. Quidam acetum tepidum pedibus inspergunt.

Aduersus pediculos.

SI pediculos habet accipiter, sandaracham tritam in aquam frigidam addito, qua ipsum lauabis, & ad solem expones, & pediculos excuties. Alij oleum rosaceum, & cor bubulum, axungiam, oleum: alij teaphin tritam in aquam coniiciunt, & ita illum lauant. Sunt qui lupinis in aqua maceratis accipitrem lauant, spondylis combusto ipsum fumigant, & confestim pediculi decidunt. Quidam oleo laurino caput accipitris oblinunt. Aliqui sandaracham, butyrum ex carne dant accipitri.

Ad luxatum.

SI in venando accipiter luxatus sit, ita ipsum restitues. Ulmi radicis scrupulos quinque, in ahenum addito, vsque ad tertias decoquito, eius decocto affectum locum foueto, emplastrum facito, quod recipit mastichæ, thuris masculi, floris periplocadis, folii, singulorum vnciam, fæcis vini optimi treis ligulas, rutæ cochlearia
bina,

bina, in vnum contundito, emplastrum facito, super locum affectum imposito: quinto die mutabis: carnem calidam ipsi dato.

Ad fractum.

ACCIPITREM fractum curabis, vt ante diximus esse curandum luxatum; ac vbi ipsum locum affectum calidis fomentis recrearis, sumito lanam succidam, eamque rosaceo oleo conspersam super locum affectum imposito; linteoque obligabis; in locum obscurum accipitrem abdes; quotidie calidum cibum dabis. Sunt qui inferuefactam axungiam ad fractum locum alligent, alij hircinum stercus, alij saponem imponunt.

Ad fractum crus.

SAPONEM, bulbos, cochleas, in vnum contrita, linteo illita super fractum crus imposito, & sanum facies. Alij pedes fouent, & suilla axungia inungunt, in loco obscuro collocant. Nonnulli argalicum cum absinthio veteri contusum affectæ parti imponunt. Alij ceram albam, marmor, cochleas, album liquorem oui, vnâ commiscent, & contundunt, in locumque

T

fractum imponunt, & ad sanitatem perducunt.

Ad accipitrem aucupari nolentem.

LASERIS filiquas treis, in aquam addito, Ligulas duas dato cum carne edendas per triduum. Quidam mandragoræ radice fumigant, & confestim promptum ad aucupandum reddunt. Alij argemonia fumigant: sed & carnes, quas comedit, suffitu lustrant.

Ad euulsionem vnguium.

CVM accipitris vnguis excussus est, si excussum inueneris, illum reponito; sin minus, alium vnguem mollem accipitris sumito ipsius digiti, qualiscumque est siue medij, siue calcaris. ita sanabis. Sanguinem pulli columbini, aut ramentum taurinæ collæ, quantam tribus digitis capere possis, comburito, donec in puluerem redactum sit: deinde mastichæ sumito granatrua, myrrham, thus, arsenicum, trita super vnguem imponito cum sanguine columbæ feruenti, & reple ipsum vnguem, ac infige in locum, vnde excidit: facito ex dura pelle loculamentum pro magni-

tudine digiti, & ligato pulcre, & in quatuor dies ipsum liberum dimitte in tegeticulam, nutriens ipsum carnibus feruefactis posteaque ad venationem educito. Si vnguis radicitus sit excussus, confestim iniecta face locum comburito, & sanguis sistetur: Vel sumito ex lucerna ea quæ destillant, subter eius collum, hisque locum affectum linito. Sed cito renascetur, si ita curabis. Absinthium siluestre cum axungia suilla contundito, sacculumque ex aluta factum, præscriptis malagmatibus implebis, eum induces in vnumquemque digitum, vnde vnguis euulsus sit, & ligabis, & tertio quoque die mutabis, & sanabitur. Vel ossa palmarum cum vna taminia & melle contrita, linteoque illita affectum locum obligabis, & cito vnguis exorietur. Vel thus masculum aqua frigida diluito, eoque locum foueto, & sanabitur. Vel butyrum cum ramento corij elaborati inijcito in digitum, vnde vnguis excidit, & ad iusta perducetur.

Ad tremorem accipitris.

TREMORE exhorrescere accipitrem cognosces, cum habet pinnas vt stru-

thiocamelus, & volare nequit. Ipsum ita curabis. myrrhæ, thuris masculi, sandarachæ, aristolochiæ rotundæ, argalici, aloë in hepatis formam concretæ, spicæ Indicæ, nardi spicata, singulorum treis siliquas, mastichæ grana tria, folij, pediculariæ, cumini Alexandrini, singulorum siliquas quinque, costi siliquas binas, mellis vnciam, croci siliquam, piperis semunciam, vini boni sextarios duos: simul omnia mista, concisa, contundito, atque illa ex carne hircina per decem dies cibati accipitri obijcies: deinde per alios decem dies dabis veruecinas carnes: tum alijs decem diebus præbebis ex pullis columbinis & gallinaceis: semper cibos superiore compositione illines: tum post triginta dies ipsum lauato aqua, in qua prius decoctæ fuerint radicularum schoeni libræ quinque, synapis vnciæ tres, aquæ tertia aut quarta pars addita fuerit, qua in peluim infusa, & vsque tepenti, quoad manus tua ferre potest, accipitrem fouebis, & lauabis, & illum lotum in sole collocabis, idque similiter per triduum facies. Si deficitur, vinum asperum insperges, ipsumque confestim pasces. Verumtamen suillam

carnem ipsi ne dederis, donec confirmatus sit.

Ad vulnus accipitris.

ARGEMONE ex aceto trita linito caput accipitris prius glabrum factum: pustulam postquam expresseris inungito. Sunt qui fractis oleis coquant, hisque refrigeratis eius caput linant.

Ad mutandas pinnas.

PRIVS QVAM in cellam mutandarum pinnarum causa incluseris, aqua lupinaria eluito, & quam mox in cellulam includito, in eam sabulum spargito, addito tabulam rotundam: per decem dies dabis columbinum pullum. Quod si tardus sit ad mutandum, conterito pellem serpentis, eaque carnem conspersam dato, vel lac potui præbeto: mense Augusto quotidie aquam apponito, decem diebus, antequam ipsum educas ex cellula, accede prope ipsum, neque confestim ipsum ex cellula proferas, neque pedibus strepitum edas.

Ad accipitrem mutandum varie.

VIRIDES lacertas viuas, vel mures, vel ciconiam, vel turturem per triduum

dabis. Si recuset lacertas virides viuas, in sole ipsas arefacito, leuigato, eorumque puluere conspersas suillas carnes dato accipitri comedendas. Si accipiter mutauerit, aquam marinam calfacito, eaque pinnas eius foueto per triduum, vel cum aceto acerrimo calfacito.

Si vulneratus sit à grue.

SI accipiter à grue, aut ab alia aue vulneratus sit, ita ipsum curabis. Ossium palmæ quinque vncias, ramenti ferri excidentis ex incude vncias treis, in vnum misceto, in puluerem redigito, consueto locum vulneratum, & ex illorum puluere inspergito: sed prius locum vino calido eluito, & eius cibatus obijcito. Alij axungiam suillam, & stacten sarmentorum miscent, hisque perungunt plagam acicula consutam. Verum attende, ne acicula interiorem carnem perstringas.

Ad interiora rupta.

SI interiora discussa habet, ita medebere. Stacten ex palmitibus vitis dabis ei bibendam, & sanum facies: & carnem feruefactam, & mel cum butyro commistum

præbebis edendum ex carnibus: vel sandaracam ex carne dabis, & sanitatem recipiet.

Ad dolores lumborum.

CUM videbis accipitrem, vel manu gestatum, vel ad prædam emissum, capite aggrauato & dormitante deferri, & caudam frequenter flectentem, scito ipsum lumbagine & torminibus laborare. hoc medicamento sanabis. In aquam coniicito radicem asparagi vnciam, poci infra terram generati sextantem, herbæ vesicariæ quadrantem; in cucuma testacea decoquito ad tertias, decocto eius lumbos foueto per septem dies. aduersus tormina hoc remedium adhibebis. Lumbricos terrenos coques, eorum sumes siliquam, laseris siliquam alteram, album liquorem oui, in vinum miscebis, eaque ex carne dabis accipitri per ipsos dies, cum ipsum superiori decoctione fouebis.

Aliud remedium.

Tiliam, alimi semen, oleum laurinum & lentiscinum ex aqua coques, hisque accipitrem fouebis; olea quidem separatim coques, & deinde miscebis. Vino calefacto & per spongiam expresso accipitrem fo-

uebis, & ad iusta perduces. Vel picem aridam contritā eius potui dabis, & restitues pristinæ valetudini.

Ad tubera pedum.

CUM accipiter habet tubercula in pedibus, tintinabulum paruum facito instar tuberculi, vehementer calefacito, idque ignitum super tuberculum imponito: sed cautè, ne aliam carnem perstringat, & tamen ad radicē tuberculum comburat, ac quam mox saponem Gallicum, laurinum oleum, stercus columbæ in ollam nouam contacta diligenter calefacito, & frequenter eius pedes, & perticam cui insistere solet linito, & sanabitur. Vel ipsum tuberculum sauciato, carbonemq. tritum cum oleo Hispanico plagæ imponito.

Ad tubera & rimas pedum.

SVILLVM stercus in furno desiccabis, aquæ dulci miscebis, eaque alutæ illita afflictæ parti impones, & confestim discutiētur. quod etiam hominibus simili morbo laborantibus auxiliatur. Sunt qui saponem Gallicum, vinum teaphin, cum ærugine rasili contundunt, accipitri alligant.

Ad pustulas.

Ad pustulas.

PUSTVLIS laborantem ita curabis. oleum rosaceum, mel, calcem viuam cum lente miscebis, calfacies, ex carne dabis accipitri edenda.

Ad accipitrem defugientem aucupia.

ACCIPITREM aucupium defugientem ita restitues. olei Hispanici, mellis, butyri, vini boni, singulorum scrupulum. cum luteo oui commisceto, ex carne feruefacta præbeto. & cum hoc concoxerit & per excrementa reddiderit, carne suilla vel gallinacea pascito. Vel butyrum, mastichæ in puluerem redactæ, sanguinem columbæ misceto vnà, hisque carnem hircinam sparsam per triduum præbeto accipitri, & sanus fiet. Vel sterco passeris, vel eius carnem vino vel melle conspersam edendam eidem dabis. Vel apij semen, ginger pari pondere contrita cum melle aut vino dabis, & sanum facies.

Ad sitim accipitris.

ACCIPITRI sæpe sitienti escam frigidam cum melle dabis primo die: altero & tertio oleum Hispanicum, & sanum facies.

V

Ad debilitationem & langorem accipitris.

ACCIPITRI debilitato & languenti auxiliatur hoc medicamentum, quod habet croci, rosarū aridarum, singulorum semunciā ex sanguine leporino feruente: conterito illud, accipitri præbeto ex carne suilla frigida, & ad sanitatem perduces. Vel croci scrupulum, vinum vetus, in vnum contundito: potanda præbeto accipitri, eiusque cibatus hircinam carnem dato, & conualefcet.

Ad nervos laesos.

ACCIPITREM ex nervis laborare cognosces, cum ad aucupandum emissus aucupari recusat, & aspectū auertit ab ipsa præda. hoc fit, vel cum arbori implicatus fuit, vel ad saxū genua offendit, vel armos læsit. Huic succurrit hoc remedium, quod recipit axungiaë bubulæ, ceruinæ medullæ, ceræ, singulorum semunciam: in ollam novam hæc indito: cochlearum, olei Aphirici fescunciā adijcito, atque omnia cum spongia & vino contundito: genua & calcanea inungito, & sanitatē recipiet. Aliqui axungiam suillam, tum axungiam pulli columbini, succum maluæ & betæ in ollam adijciunt, contundunt, genua, calcanea per

spongiam perlinunt. Nonnulli axungiam gallinæ, oleum rosaceū, serum, mastichen pari pondere in ollam nouam conijciunt, coquunt, locum afflictum perungunt, & pristinam valetudinem restitunt.

Ad vitreaginem oculorum.

ACCIPITRIS vitreagine laborare oculos, signa sunt tubercula ad oculos & nares velut paruulæ auellanulæ exorta. remedium hoc adhibeto. Lignū cupressinum acuito, idque ignitum ter in eius nares inserto, vbi vitreaginem videas, locum exprimito, & mellis exiguum inspergito.

Ad accipitris frigus.

SI accipiter frigore rigeat, ita ipsum curabis. Piperis, pediculariæ, singulorum granis tribus in vnum contritis illius palatum illinito, ad solem exponito accipitrē, deinde ipsum pascito, & perueniet ad sanitatem. Vel sumito succum cynoschefti, piperis, pollinem, apij semen, mellis mediam partem, hisque simul commistis carnem conspersam accipitri præbeto, & interiora omnia expurgabit. Vel allium simul cum pipere dabis illius cibatus, & rigor discutietur. Vel semen raphani, rutā syluestrem, piper, cuminum, mista contundito, cibatus

objicito. Vel columbam scindito, eius intestina feruentia dato accipitri edenda.

Ad tardam aluum deijciendam.

ACCIPITREM tardantem eijcere excrementa, scito cruditate laborare. ita illi succurres. Staeten ex vitis palmitibus factam, ex ore tuo in os illius inspirabis, quantam capere poterit; & cum excrementa reddiderit, oui vitellum vnà cum melle sumito, hisque carnem oblitam accipitri præbeto.

Ad tubera pedum.

SI accipiter tubera habet in pedibus, ita ipsum sanabis. Salem cum cochlea terrestri conterito, pedes illius defricato. vel super tuberculū hirundines paulisper imposito, tum postquam hirundines remoueris, vino vetere incalfacto locum foueto. vel hircinum stercus terito, eoque illius pedes oblinito.

Ad vermiculos pinnarum.

ACCIPITREM, cuius pinnæ vermiculis infestantur, sic curabis. scindito calammum, & telam aranei, quam poteris intus inuenire, ex aceto acerrimo terito, in locū, vnde cadunt pinnæ, imposito. Vel sumito sanguinem leporis, & vinum vetus pari

mensura, locum affectum conspergito & melle illinito, ad solem post accipitrem exponito; ad sanitatem perduces.

Ad dolorem maxilla.

ACCIPITREM ex maxillis laborare, vel alijs interioribus partibus circumvicinis cognosces ex manu gestantis. se enim abijcit, neque perticæ insistere vult: sed etiam pinnæ caudæ rariores fiunt, & minuuntur; salivam cruentam expuit, & volitat. sic ipsum curabis. Vinum vetus dabis ieiuno, & catello paruulo vel nefrende per tres dies ipsum nutries, deinde butyrum dabis, & sanabis. Vel radicem argolici, siue hyoscyami contritam cum carne dabis.

Ad debilitationem.

MEDULLAM veruecinam feruefactam præbebis edendam, & reficies.

Ad lippitudinem.

CLAVO cupressino tenui ignito nares ipsius aperito. Vel lac caprifici infra linguam infundito.

Ad lesionem axillarum.

FREQUENTER axillam aqua frigida fouebis, & sanabis.

*Ad accipitrem, qui progreditur ad prædam,
& simul pedem refert.*

ITA ipsum restitues. Piperis grana tria, vinum vetus, mel, cuminum, album liquorem oui. hoc semel die dabis, & ad iusta perduces.

Ad eum qui visco oblitus sit.

OLEO, locum, vbi viscus adhæsit, eluito, & linteo tanquam spongia exprimito, & lacte caprino abluito, & mirificè absterges.

Ad eum qui agrotat ex aucupio.

AQUAM inferuefactam, quantam tua manus ferre potest, super eius dorsum inspergito.

*Ad eum quem velis educere ex cellula
pinnarum mutatoria.*

ANTE lucem cum ipso ambulabis, & priusquam sol exoriatur, ad perticam reduces: vespere verò lucernam huc illuc mouebis, gestans ipsum, quo ad dies sit.

Ad oscitantem.

SI accipiter hincit, oscitatur, scito eius interiora vlcera esse. Ita ipsum curabis. Butyri, mellis, olei rosacei, singulorum ligulam, medullæ ceruinæ quadrantem, sandarachæ vnciam, vini ligulæ duas in

vnum misceto, eaque cibatus præbeto ex carne hircina per tres dies aut quatuor.

Ad ulcera crebris tumoribus exasperata.

Hoc remedio auxiliabere. piperis viginti duo grana, folij Indici, nardi spicata, foliorum petroselini Macedonij, singulorum scrupulos duos, euphorbij, costi, singulorum scrupulum. omnia terito, misceto cum melle, hisq. palatum accipitris fricato ad solem, & ad horã prandij sumito butyri treis partes, mellis partem vnam, Balsami partem alteram; simul terito, & cum prædictorum puluere commisceto, eaque commista ex cibo calido præbeto, & sanitatem afferes.

Ad eum, qui decidit in aquam cum anser.

Ossa palmarum aqua conspergantur per diem vnum; die insequenti terantur; adijciantur piper album, & nigrum, pedicularia, nardus spicata, Indica spica. omnia æqua portione terantur. sumatur etiam butyrum, axungia anatum, & suilla pari pondere contusa, in offulas agglomerata accipitri dentur, & nihil frigoris sentiet. Vel offas illi dato rosaceo oleo consperfas, & protinus frigus illi pelles.

Si nolit comedere.

POLLINEM tiliæ, & seminis lini adijcito
carni hircinæ nuper occisæ; cõgito ac-
cipitrem capere, & ad iusta perduces.

Si à lepore male affectus est.

FAC quiescat septem dies, dentur ei cibi
inferuefacti, vel hircinæ vel columbi-
næ carnes, & sanabitur.

Ad obstrepentem & voce elisa recinentem.

MELLIS, lactis caprini, singulorum
ligulam, & tantundem olei rosacei,
misceto, dato ex carne columbina.

Ad dysenteriam.

SEMINIS ferulæ grana viginti sex, trita,
vino aspersa, potui dabis accipitri. Vel
rhodacynon intempestium scindito, cum
sale coquito, ex cibo dato accipitri.

Ad extenuatum.

CVM accipiter extenuatur, butyrum
cum carne ipsi dato comedendum. vel
oleo Hispanico escam conspersam dato ipsi
edendam.

Si aegritudine diminutus est.

CVRABIS, si medullam arietis nuper
occisi ipsius cibatu dederis: deinde
pulli vel colubini vel gallinacei occisi san-
guinem calidum præbebis bibendum.

Si venari

Si venari nolit.

Q Vindecim dies in locum obscurum includito, vbi lucem non videat, nisi ad comedendum. Cibi tertiam partem illi detrahitto, postea ad venationem emittito.

Ad fluxiones capitis.

SI accipiter capitis fluxionibus laborat, ita cognosces. Oculi ipsius lachrymant. hoc medicamento auxiliabere. Piperis albi triginta grana. costum, folium, spicam Indicam, pediculariam, crocum pari pondere. omnia quidem instar triginta granorum piperis ponderantia contundito, hisq. illius palatum defricato cum vino bono. postea mel fumo nō infectum sumito, eoq. per pinnam palatum linito. ex superiori compositione rursus inspergito, & quam mox eius nares tuo ore sugito, vt medicamentū sursum perueniat. Hæc vbi feceris, in sole ipsum duas horas collocato, & cum excrementa reddiderit, illum ex sole tollito, & vini boni paulum ex ore tuo in os illius infundito: post duas horas ipsum vocato: dato ipsi vel columbinum pullum, vel murem, & sanus fiet. Si in eius oculis velut lenticulæ quædam appareant, & ipse oculis hallucinantibus sedeat, ita ipsum

X

vindicabis. Lac mulieris nutrientis masculum in eius oculos instillato, & mox sanus fiet. Vel costum, folium, thus masculum, mastichen, laser Iudaicum, piper, nardum spicam, caryophyllum, crocum, sandaracham, pediculariam, paribus portionibus contundito, cribrato, hisque eius palatum confricato, & sanitatem recipiet.

Si suas pinnas rodit.

SPumam nitri inferuefactam, & cimices quinque tritas ex carne dabis accipitris cibatum per triduum.

Si velis experiri an infirmus accipiter uiuat.

Quotidie ipsi dabis butyrum, oleum Hispanicum vel rosaceum cum corde bubulo, & si excrementa reddiderit, uiuet: sin reijciet, pullum columbinum per tres dies ipsi dabis: si excrementa reddet, sanabitur.

Ad intestina.

Butyrum cum melle mistum in carnes inspersum frequenter ipsi dabis, & sanabitur.

CYNOSOPHIUM.
Liber de cura canum.

X ij

CYMOGOMYD

Libertatis annus

X

CYNOSOPHIVM,

LIBER DE CVRA

CANVM.

NON minus utilitatis adfert suo officio ac studio generi humano canis, quam falco aut accipiter, partim ratione custodiæ, qua securitatem præstat, partim quod feras & à fructibus & pecudibus arceat, venitque, partim utroque domino suo maxime est amicus ac fidelis, adeoque ut sæpe alacriter pro eo vitæ periculum adeat: nec tam cupiat quiquam, quam ut periclitantem ex periculis eripiat. ostendit autem & solo nomine vocatus, quanto amet opere cum etiam, à quo beneficio est affectus. hæc quum ita se habeant, quoniam igitur modo canem negligemus? aut non cogitabimus medicinam, quam, si infestus casus ita ferat, in parato habeamus? huc accedit illud quoq. quod sine canum

opera nullus prorsus sit vsus accipitrum? Quare secundum accipitres hos etiam diligenti curæ habuisse vt videar, de canibus nunc dicam, initium faciens à generatione ac eorum censura.

Quo potissimum tempore canes admitti oporteat.

MENSE Ianuario ac Februario canes summa diligentia pariq. studio pasci, necesse est, atque omni labore solui, vt eas denique libido coeundi incessat, cum optimis quibusque canibus, vt ita genus per bonos vsque conseruetur. Eum autem, qui admittitur, trimum esse oportet, nec minorem. femella vero sit bima, nec iunior. Post autem, quam amore fuerit percita, & requisierit maritum, contineto eam dies plus minus decem, deinde aliquando admittito, & semen statim continebit. Cæterum interea dum coeunt, facito canem cum mare in cellulam aliquo concludas, nec prorsus cõmittas, vt quisquã coeuntes intueatur. namque si tum videantur, canes venationi inutiles parient. atque hoc venatores longa experiētia edocti, memoriæ prodidere. Post coitum vero, canis grauida in venationem ne producat, ne aut

cupiditate cursus nimia catulos corrúpat; aut si abortum faciat, ipsamet pereat. scias autem bimestre tempus gestare vterum, & quot mares habeat, totidē diebus tempus constitutum superare. marem vero foueri molli alimento & abundantanti vsque ad tricesimum diem, necessitas est. Post deinde cum res postulet, in venatum educi potest.

De censura ac canum cognitione.

SI cupias comparare canes bonos ac generosos, ita de illis experimētum facito. ex fœno rotundum fac circulum, latitudine rotæ currus, siste catulos in medium circulum, seorsim vero matrem contine. Fœnum dein circumcirca succendito, & quum videris ardere iam fœnum, vinculis canem exime; ac experiere eam metu omniposito per ignem irrumperere: quippe quod arcto adeo amoris vinculo suis catulis sit deuincta. eligit vero naturali quodam desiderio ac iudicio & optimos quosq. ex incendio educit. eos autem qui relictī sunt ab ea, si vel venum dare, vel alicui gratificari volueris, alteri cani suppones, quę suos nihilominus catulos habeat, vt ipsa alat. sed enim hoc modo eos illi subijcies. emungito

canem lacte pauculo, manu id excipe & expuens in id, misce; denique inunge tergum catulorum, ac subijce illos altrici, atq. cognosces coram, quod libeter ad modum eos recipiat. Est & alia probatio catuli melioris. in librā catulos imponito, & grauiorem eligito. Quos autem tute retinere uolueris, fac sis ab ipsa matre alantur, & non ab altera quauis. lac namque maternum est utilissimum.

De electione canum.

EX canibus iam prognatis eligendi uenient præ cæteris, qui forma leones, pardos ac lupos referunt, aures habent magnas & molles, ut etiam præ magnitudine ac mollicie inclinentur. at si rectæ fuerint aures & non paruæ, non erit canis malus: sed si rectæ ac duræ, non generosum arguent. Collum crassum. pectus & humeri lati & non constricti, sed soluti à sese inuicem. Caudæ longæ & tenues. Crura posteriora prioribus altiora. Ita enim facile saltus accliuos ac arduos superat: si uero æqualia fuerint, uelociter curret in planicie: sintque crura potius vara quam uacia; & femella magnitudine corporis confertur masculo.

Quo

*Quo tempore educendi sint canes
in venatum.*

VTile est, adeoque necessarium subinde in venationem educi canes. Nam si ab ea aliquandiu abfuerint, pigriores tardioresque euadunt.

*Quod utile sit assuesceri canem ut cum
homine dormiat.*

CAnes cum homine dormire, bonum est. Cinde enim mansueti euadunt, ac amare homines impendio occipiunt; ad hæc facilliter vocantur.

Ad febrem canis.

FEbri laborare canem his signis apprehendes. Aures demittit: tristitiam præ se fert vultu, nec dormit. igitur ex auribus sanguinem detrahes. deinde olei rosacei vncias duas cum vino decoquens, ter interdum infundes, aut rosaceum cum duobus ouis permisce, atque infunde.

Ad calores nimios, ac dolores canum.

QUum calore nimio canis premitur, hanc medicinam facito. Rumicem herbam pulcre maceratam ac tritam cum duobus ouis & butyro, atque vini Siculi vno sextario admixto, vna cum pipere communi, da illi bibere. Si vero æstu

Y

accensus venatu redierit, * fuscam pulegio cōmixtam ori eius infunde. est vero fusca acetum, & aqua calida & oua duo. infundes autem cum oleo rosaceo.

*Canem rabidum cognoscendi curandi ac
preseruandi ratio.*

CANem rabidum, ita certo cognosces. Primum subsistit dementatus prorsus ac furore percitus, ac contendit mordere hominem, neque facile audit; adeo vt nec dominos cognoscat suos. Igitur hoc quando vides, præbe illi hanc potionem. Rosæ agrestis radices contundito ac terito bene, & misce contufis parum aquæ fontanæ, deinde per linteum colato, ac vt bibat canis, dato.

Aliud.

Atque canem rabie percitum cognosces sic. in inferiore parte, nodis qua lingua tenacibus hæret, accrescit lues vermiformis neruo candido non absimilis. priusquam autem augeatur, totumque occupet guttur canis, rescindito, & curabis sola apta diæta.

Preseruatiuum.

Accipe ficum agrestem, quam comminutam vna cum adipe suillo veteri, vo-

randam cani præbeto . aut hederam ad tertias vsque decoctam , bene mane cani dato in die solis.

Aliud.

Gallarum fimum , & asini testiculum, cum vino fragranti, vt comedat dato.

Aliud.

Herbam chelidoniam cum adipe suillo minutatim concisam, in pane exhibeto.

Ad lippientes & inflammatos canis oculos.

PRimum oculos eius foueto aqua calida, & vino, in quo decoctæ sunt rosæ, fructus labruscæ vitis, & vel auriculam muris, myrti folia, deinde oleum & oui albumen commiscens imposito oculis, & lacrymas quidem restringet, inflammationem vero repercutiet.

Ad albuginem oculi veterem.

SI oculus canis albescere ceperit, sic curato. Taurini fellis drachmas duas, succi fœniculi, mellis, singulorum oculos vncias nouem, croci vncias tres: his, vbi probe contriueris; inungito.

Ad dolores oculorum.

SI oculos canis doluerit, fimum gallinarum vna cum aceto imposito.

Y ij

Ad clauos in palato canis succrescentes.

SI in canis palato clauus excreuerit, ammoniaci, quod fuerit satis, gallæ globulos tres aceti cyathum vnum, chartam combustam tritamque misceto, deinde palatum inungito & curabis.

Ad os infixum rictui canino.

Cani si forte os in summa gula hæserit, oleum infundito, & inferiora colli constringito. Quod si autem remouere non poteris, distendito os eius, & aquam tepidam paullatim instillato.

Si sanguisugam inter bibendum deglutiuerit canis.

Cimicibus succensis fumum excitato, quem in se canis recipiat, & extemplo sanabitur. ptisanæ & olei puri librâ vnam coquito & colato: denique mellis puri scrupulum vnum misceto, atque de his cani infundito. *Aliud.*

Sapam & tragacantham madefactam, & succum ptisanæ, & oleum & mel & vitellum oui simul misceto, atque cani infundito.

Ad canem nauseantem.

SI nauseat canis, cibumque omnem fastidit, excrementum humanum ei exhibebis. fusca cum pulegio mixta nares ac os

perlues, atque pabulo cyminum miscebis. garum præsentē cane decoques. delectatur namque eius odore. præbeto cani de omni frumentorum genere, donec ad saturitatem expleas.

Ad tussim canis.

CAnis si tussi laboret, accipe morticiniū animalis, vt equi, aut cuiusuis etiam id genus, & quam chelidoniam dicunt; terito vna cum lacte caprino, ac cani vt bibat dato, atque breui morbo suo liberabitur.

Ad inflammationem ventris aut inflationem.

PArum aceti illi exhibeto, & extemplo dolorem sistes.

Ad sanguineum mictum.

SI minxerit sanguinem canis, lentem eum primum in lacte coques, & coriandri succum, & piperis grana xxv. & olei communis sextariolum vnum, & aliam heminam lentis cum lacte coque & olei vncijs duabus; atque in vnum redige; quibus deinde canem perungito.

Ad vrina difficultatem.

PAnem lacte caprino madidum, interdium vt edat, bis dato.

Ad venam ruptam.

Vena canis si forte rumpatur, telam araneam, tomentum, vna cum duobus muribus adures ac teres, vnde deinde cani impones. Rursus tomenti combusti cinerem seorsim venæ imposito, & candenti ferro locum, vnde sanguis fluit, adurito & fluxum sistes.

Si ischiade laboret.

MYeliten lapidem in testa accendito ac comburito, candentē lotio hominis restinguito, & iterum adurito; & post alteram exustionē vinum & acetum misce, ac penna inungito, & accipe craterem, quo sterqus gallinæ cum fulca des.

Ad dolores corona seu sedis.

CAnis si quando sedem læserit, fac sis diligenti eum cura habeas, ac tegas, & allij spicas duas, quod potes, purgans ac terens, misce oleo, atque sedem inungito; deinde præparato, in hunc modum infusionem. Piperis grana xx. baccas lauri tres butyri cyathum vnum; simul misce atque has dictas species candenti ferro calefac, & sic canem infundito.

Si macilentum pinguem efficere voles.

PANEM vna cum lacte tantum primo die dato, quantum vorare ante confuevit. sequentibus vero diebus partem panis adime, vt lac superet. post sex vero dies solo lacte pascet, ac vesperi modice alito. Rursus si voles à lacte canem abducere, partem lactis subtrahe, ac in eius locum panis succedat. Toto autem eo tempore, quo lacte faginatur vincula ei adimenda omnino non sunt: contra, vt subtrahi ceptum est, in singulos dies cursu erit exercendus.

Aliud.

Canem si alere voles, auenam primum flammis torreto: deinde in mola frangito: postremo quotiescumque vis pascere eum, aquam in ollam infunde, ac igni admota ebulliat; tum farinæ quantum sat erit, ac canis poterit absumere, inijcito, hisq. adipem commisceto: postquam autem refrikerint hæc, in cibum dabis. hoc vero facies in quintum vsque diem, aut sextum; atque re ipsa cognosces, ipsum fieri pinguiorem.

Canem si saturare velis post famem.

FABALIS albi sextariū vnum, olei itidem vnum, suilli adipis saliti totidem, coquito, & triduum cani ieiuno dato, eadem

hora, qua ali consuevit. Canes paruos alere si voles, neque lac habeas, pulmonem bouis adurito ac in cinerem redigito, quem deinde pabulo inspergas.

Si canis inflammatione toto corpore laboret.

SI inflammatione laboret canis, aut oculorum aut pedum, & maxime si læsus sit quoquo modo, noli putare esse vlcus. Curabis vero sit: ceræ partem vnā, duas mellis Attici & olei communis partem misce ac coque. deinde canem toto octiduo inunge. interea temporis pabulo humido, ceu succo pascendus erit.

Si canis ab altero morsus sit.

OS cerui adurito, miscetoque oleo, ac terito simul, vt cerotum facias, quo deinde curabis morsum.

Canis si morsus sit, aut vapularit ab aliquo.

CArnes cum cinere ferri plagæ impone, ac sanabis.

Si canis à rabido morsus sit.

FOlia rutæ impone loco, vna cum pice & aceto, & curabitur.

Si canem

Si canem a filio momorderit.

Siluestrem rutam, seu inguinalem, incendito, ac locum, quem tabanus morfu impetiuit, fumo lenito, & aceto inungito.

Ad curandam exulcerationem seu cicatricem.

Lythargirium cum spuma nitri vbi combusseris, terito, hisque admisce mel & acetum; quibus deinde exulcerationem tamdiu inunges donec coeat.

Si vapularit canis nec vbi doleat cognoscere possis.

Aduersus solem constitue canem, & in locum læsum muscæ conuolabunt, atque sic locum dolentem deprehendes; ipsum vero locum calida fouebis, atque hordei farinam calefactam & permixtam stercorei bubulo ac fuscæ, impones.

Ad scabiem.

Cerussam, resinam seuum bubulum & butyrum lenrisco vna miscens, coquito, ac sic canem inungito.

Aliud.

Accipe seuum caninum aut erinaceum, & in olla noua liqua, ac vbi videris exi-

Z

guas bullas emittere, remoue paululum ab igne ollam, inijce resinam puram, probe tritam, & moue, ne inter ebulliendum seuum effundatur. resinæ autem tantum accipiendum, quantum est seui. deinde accipe herbam, quam dicunt cynochestam, viridem, cuius flos coactus liquorem ex se emittit; qui deinde in olla ad ignem bulliat, post reliquis admisceatur, quibus tum probe mixtis, canem inunges.

*Ad manantia oris ulcera, que Graci
ἀφθας vocant.*

HOrdei farinam terito vna cum aceto. & vnge canem; post vero mundato diligenter. non obfuerit autem, si oleo vnixeris.

Si canis vngues abijciat.

CYminum in os accipiēs mandito, mansum deinde in vnguem canis conspue: hoc si decem dies feceris, vnguis dubio procul succrescet.

Si conuerterit coxam.

HOrdei quod est purissimum pinsum; post, coriandri grana, crocum, ouum gallinæ, ac seuum quantum est satis, tere ac misce, lana deinde loco dolenti impo-

nito, atque insuper adipe suillo veteri inungito.

Si poplitem loco mouerit.

RAmos cuiuscunque etiam arboris coquito, & laua canem: post lotionem vero oleum vetus cum adipe suillo misce, quibus locum adfectum dolentemque inunxeris.

Canis ut mutet pilos.

CAlcem viuam & spumã argenti misce, & quando instar mellis coaluerint, totum mensem fac canem inungas & pilos mutabit.

Vt pili celeriter succrescant.

Herbam genetum adurito, deinde adipe suillo, quantum sufficit, misceto: his quod iam reliquum est locum inungito.

Canem candidum ut nigrum facias.

Atramentum metallicum, & succum stercoris asinini, & seuum caprinum simul coque, atque his canem candidum diligenter inunge decem totos dies, atque dimittas, quia certo colorem mutabit.

Z ij

Ne quoquam canis aufugiat.

CAudam eius calamo metire, & pro eo ac cauda fuerit longa, calamum præcidito, ac parum caudæ eius pilorumque calamo indito, quem deinde sub tectum abscondes, & nusquam tecto tuo excedet canis. aut manuprehendens caudam, euellens pilos, quos euulsos calamo immites, neque quoquam canis aufugiet.

Si velis ne una hora canis currat.

ACcipe manu oleum & axillas canis inunge, & prorsus eo die non curret. hoc vero tum potissimum feceris, si forte in animo habeas ab aliquo mercari canem.

Si velis abortire canem.

Collyrium ex cinere facito, ac in vuluam canis indito, & aquam & sapam seu passum & terram tritam commisceto, atque de his infundito cani.

Si canem accelerantem partum abortire voles.

Semen violarum coquito in ea aqua, in qua arum est decoctum, unde canis post bibat, atque abortum faciet.

Si canem à partu purgare voles.

MArrubium cum pulegio decoquito, decoctione purgabis canem.

Si voles canem concipere.

FErmenti nonnihil in pabulum dabis, idque ieiunæ quidem.

Aliud.

In vuluam canis salis aliquot grana inde.

Si cupias liberari canem caliditate à conceptu.

Tenuem puluerem ieiunæ dabis. Si autem nolit, nolenti etiam ingeres.

Canem à coitu si reficere voles.

ACcipe iuniperi baccas duas, folia rutæ, grana piperis xv. croci non ita multum, conteras ac misceas, merique paululum infundas, post vero in aqua calida vt edat, dato.

Si canis ab aliquo est fascinatus.

FVscam pulegio commiscens naribus infunde. Et pilis equinis posteriorum pedum incensis, suffumigetur, tegumen-

Z iij

to aliquo coopertus, donec sudorem emittat.

Ad rabiem.

SI ad rabiem canis redigatur, singulari quadam industria præcido ea, quæ sub lingua esse, supra diximus.

Ad scabiem.

ACetum cum sacrophago & butyro coque, & canem inunge atque sanabitur.

